TISZTELETPÉLDÁNY

VASÁRNAP, 1933 NOVEMBER 19. XXXI. ÉVFOLYAM 263. SZ.

20 FILLÉR

debreceni

független Ujság

politikai napilap

Dr. Baltazár Dezső püspök válasza egy nyilt levélre,

mely ellenzéki oldalról igyekezett támadni a Magyar Független Földmüvelők Szövetségét

Bajcsy-Zsilinszky Endre „Szabadság" című hetilapjában Csizmadia Lajos derecskei kisgazda legutóbb nagy lendülettel támadta meg a Debrecenben megalakult Magyar Független Földmüvelők Szövetségét, egy dr. Baltazár Dezső püspökhöz intézett nyiltlevél formájában. Hibáztatja ebben a levélben először azt, hogy a debreceni értekezlet nem tartotta eléggé szem előtt a bajbajutott gazdák ügyét s így a gyakorlati kérdéseket, ellenben azzal, hogy nagybirtokost, kisgazdát és mezőgazdasági munkást egy táborba hozott, a nagybirtokot támogatta. A továbiakban, viszont azt veti szemére az uj alakulásnak, hogy csak a gyakorlati, apró kérdések megoldására alkalmas, mert csak a gazdálkodás nyereségességét akarja elérni, de nem tüz ki mindjárt egy évtizedek távolába néző birtokelosztási politikát. A levélnek igen megvetendő passzusa az, melyben Csizmadia Lajos megadja az ötletet az államhatalomnak, hogy miképen járjon el az uj párttal szemben. Igy ir erről Cs. L.: „De nem fog nagyméltóságodéknak ezen uj politikai vállalkozása sikerülni azért sem, mert szerintem az államhatalom, mint osztálypártra, rá fog feküdni s annak működését minden telhető eszközzel meg fogja nehezíteni." Ejnye, ejnye, az árulkodás méltó hát Zsilinszky Endre lapjához? Vagy Zsilinszky Endre szervezeteinek szabadalma van a kormánytól, mint egyedüli, engedélyezett ellenzéki gazdapártnak? És micsoda ellenzéki párt az, amely szemforgató sóhajtozással ad ötleteket az államhatalomnak, hogy egy másik ellenzéki mozgalomra miként és miért feküdhet rá?

Ennyit Zsilinszkyék támadásáról a magunk részéről. Ezt is csak az eset ismertetéséért, mert a választ Csizmadia Lajosnak nagyszerü nyiltsággal és páratlan bizonyitó erővel alábbi válaszában dr. Baltazár Dezső püspök úr — aki felkért bennünket válasza közlésére — adja meg:

Soha se szerettem a személyes szóharcokat. Most se bocsátkoznám ilyenbe. De attól tartok, hogy ha nem válaszolok a Csizmadia Lajos hozzám intézett nyilt levelére, mit a „Szabadság" idei 38-ik számában tett közzé, még azt találná hinni, hogy én is olyan kicsibe nézem őtet, mint ő engam. Már pedig én igazán meg szeretem becsülni legkisebb embertársamat is.

Ha nem tudnám azt, hogy Csizmadia Lajos polgártársam mennyire szívén viseli a földmüvelő társadalom egyetemes érdekét, az irásából azt kellene hinnem, hogy valamilyen pártérdek szolgálata miatt akar gáncsot vetni a magyar földmivelő társadalom szép testvéri összefogásának.

Kifogásolja, hogy nem szerepelt a debreceni gyűlés meghívójában, hogy a gyűlés gazdasági szövetség vagy politikai pártalakítás kimondásáról is fog tárgyalni. Hát ebben igaza van. De az se volt megírva a meghívóban, hogy például Csizmadia Lajos polgártársunk fel fog szólalni. Mégis felszólalt és igazán jól tette, hogy felszólalt, mert okos dolgokat mondott. Sokkal okosabbakat, mint amilyet a hozzám intézett nyiltlevélben irt. Szinte azt hihetné az ember, hogy nem is ő irta ezt a levelet.

A gyűlés célja a földmivelői bajok megbeszélése és azok orvoslásáról tanácskozás volt. Az orvosságot a földmivelői szövetség megalakításának indítványában nyujtottuk be. Ha más valaki más orvosszert ajánlott volna és pedig valami jobbat, hát azt is szivesen megbeszéltük és határozattal elláttuk volna. Hogy politikai párt alakításáról is szó esett, annak meg az volt az oka, mert a kormány nem enged gyülést tartani másnak, csak az országgyülésen képviselt pártnak. Épen a gyülési tilalommal kényszerített erre bennünket a kormány és arra is, hogy most már magyar becsületünkhöz hiven küzdjünk szabadságjogainkért is, amiknek veszedelemben forgását épen most kellett szomorúan tapasztalnunk.

Az kétségtelen, hogy a „föld népét már sokszor becsapták". Ennél igazabbat nem irhatott volna Csizmadia Lajos. De az is bizonyos, hogy semmivel mással se tudta volna jobban bizonyitani, mint ezzel, hogy szükség van földmivelő szövetségre. Ha a földnépét sokszor becsapták, legyen már egyszer esze a föld népének és maga vegye a kezébe a maga dolgát; hogy be ne csaphassák; mert magamagát csak nem csapja be.

Hogy a nagybirtokost bevesszük a szövetségbe, ez nem azt teszi, hogy nem akarjuk a mai birtokelosztási rendszert megváltoztatni; hanem azt teszi, hogy békességesen akarjuk meg csinálni. Ugy látszik, mintha ez a tétel látszott volna valaki előtt legalkalmasabbnak elgáncsolni a mi általunk megindított szövetséget. Ezért hegyeződött ki a cikkben annak a képtelen állításnak a sértő megkockáztatásáig, mintha mi a nagybirtok védelmére akarnánk megszervezni ezt a szövetséget.

Mi általában a földnek és a földnépének a védelmében és érdekében buzdultunk cselekvésre és azt akarjuk, hogy a magyar földön annak minden müvelője boldoguljon. Előbbvaló dolog, hogy a mezőgazdaságot okos politikával nyereségessé tegyük, mint az, hogy veszteséggel munkált földeket adjunk a földteleneknek. — Igy adtak sok embernek a földreform és vitézi telkek osztása során; akik épen arról koldulnak, mert nem nyereséges a gazdálkodás.

A debreceni gyülésre pontozatokba foglalt programmot nem terjesztettünk. Minden okos előkészités ugy szokott történni, hogy egy hatalmas alapgondolattól vezettetve, össze jön a gyülekezet. Ott kimondja a szükségét az alapgondolatra épített tömörülésnek, szervezkedésnek és bizottságot küld ki a részletes munka elvégzésére. Lássa kedves nyiltlevelező polgártársam, milyen kapóra jött volna valami szükebbkörü pártérdekeltségnek, ha ott, mindjárt az első összejövetelen bele akaszkodhatott volna egy részletkérdésbe és szétrántotta volna vele az egész tanácsházat.

Adtunk mi ott olyan programmot, aminek elsőrendü fontosságát és alapvető jelentőségét csak a vak nem látja. Aki ilyen vakságra hajlamos, ime lássa újra. A programm igy szól: „A szövetség célja általában az összes mezőgazdasági kérdésekkel való foglalkozás, a mezőgazdasági érdekek védelme, érvényesitése; a többi nemzetgazdasági ágazatokkal összhangzatos, jó viszony létesitése és ápolása az uj országos osztály alapján. Legközelebbi és legsürgősebb célja a földnek és a föld termésének értékét a közszolgáltatások és az adóssági terhek mértékével, továbbá az ipari és más fogyasztási cikkek árával békebeli arányba hozni."

Mit gondol az én kedves leckéztetőm? Aki ezt megcsinálja, az csakugyan uj országalapitó lesz. Ha ez sem elég egyelőre, szeretném látni a többet; de nem igéretben, hanem valóságban. Királykérdés! Olyan haszontalanság a nép jólétéhez képest, mint a falon egy szép kép a teli kamarához képest. Adott nekünk a Gondviselő Isten kormányzót. Vérünkből való vért. Lelkünkből való lelket. Mit hánykódnék a vágyakozásunk más felé? Majd, ha minden elébb való dolgot rendbehozunk, akkor erre a kérdésre is rákerülhet a sor s ezt a kérdést a nemzet a történelmi okulás alapján, szabad elhatározással fogja megoldani.

Arra kérem végül Csizmadia Lajos polgártársamat, hogy ne igyekezzék még a földmiveléssel foglalkozókat is különféle osztályokba széjjel osztani. Közös a földünk, közös a bajunk, közös a sorsunk, multunk, jelenünk és jövendőnk. Ezt az utóbbit töltsük be értelemmel és szeretettel. A sokszori becsapás ellen pedig azzal óvjuk meg magunkat, hogy a magunk sorsa irányitását magunk vegyük a kezünkbe. Én erre elég nagykorunak érzem magamat és elég nagykorunak ismerem a magyar földmivelő társadalmat is.

Szeretettel polgártársa

Debrecen, 1933. november hava.

Dr. Baltazár Dezső püspök.

Nem lehet vérmes reményeket táplálni az adóterhek leszállitására nézve

Az adóreform, amelyben az egyszerűsitésen lesz a fősuly a jövő év második felében lép életbe

Buda pest, nov. 18. Vargha Imre pénzügyi államtitkár ma délelőtt tizenegy órakor jelentést tett Imrédy Béla pénzügyminiszternek azokról az előzetes tárgyalásokról, amelyeket a pénzügyminisztérium egyes osztályfőnökeivel folytatott ebben az ügyben.

Beavatott személyiség az adóreformra vonatkozóan a következő tájékoztatást adta:

— A szóbanforgó adóreform elsősorban

az adófizetés egyszerűsitésére és racionalizálására vonatkozik.

Ebben már benne van az is, hogy a ma már majdnem áttekinthetetlen adókat és illetékeket lehetőleg jóval kevesebb adó és illetékfajára szoritsuk le, másrészt pedig az, hogy az adófizetési apparátusokat, főleg a fellebbezési fórumokat decentralizáljuk. Ez az utóbbi elsősorban a közigazgatási bíróság adóügyi osztályára vonatkozik.

Ami az adóleszállitást illeti, aziránt túlságos vérmes reményeket nem szabad táplálni,

habár a pénzügyminiszter a legalaposabban keresi ennek módját, a költségvetés további leszállításának szempontjából is.

A terhek csökkentésére legtöbbkább a helyhatósági adók és illetékek terén van kilátás.

— A terhek leszállitása feltétlenül indokolt. Minden jel arra mutat, hogy az 1934—35. évi állami költségvetés összeállitása már az adóreform alapelveinek figyelembevételével történik, ami azt jelenti, hogy

az adóreform legjobb esetben csak a jövő év második felé-

Holland eredetü
jácint
és
tulipán
hagymák változatos fajokban
Kontsek Géza
k. r. t.

ben lép életbe.

— Még egyszer hangsúlyozni kell, hogy

a nagyközönség ne ringassa magát azokban a reményekben, mintha az adóterhek nagyobbmérvü csökkenésére lenne kilátás. A jövedelmi- és keresetiadó csökkenése nem lesz olyan mérvü, mint azt általában hiszik

és remélik, kétségtelen azonban, hogy ezen a téren is bizonyos csökkentések történnek majd.

— Előtérben áll a kormánynak az a terve is, hogy

a létminimumot az eddiginél nagyobb mértékben kiterjeszti,

másrészt pedig az a terv, hogy szociális téren tovább megy a kormány az adóztatás tekintetében és a több családtaggal rendelkező családokat bizonyos adókönnyitésben részesíti.

Országos vásárok

November 19-én, vasárnap: Fegyvernek, Makó, Szegvár.

November 20-án, hétfőn: Bácsalmás, Csurgó, Felsőireg, Győr, Hajdúböszörmény, Jászladány, Kerta, Kóka, Kiskomárom, Mátészalka, Paks, Rédics, Sárbogárd, Somogyszil, Sümeg, Szécsény, Szekszárd, Szigetvár, Tarcal, Tatabánya (megyebeli), Tiszatarján, Vámospércs.

November 21-én, kedden: Felsőireg, Gelej, Mezőkomárom, Sóskút, Szentgál, Szécsény.

November 22-én, szerdán: Balmazújváros, Csapod, Mány, Mezőkomárom, Vértesacsa.

Elsőrendü étel-ital

HOSSZU UT

Motorkerékpáros: Mondd, fiacskám, mennyi ideig tarthat még, amíg Katonatelepre érek?

Fiúcska: Egy évig.

Motorkerékpáros: Ne beszélj bolondokat. Legfeljebb egy félórai út lehet

Fiúcsk: Igen, ha a helyes irányba megy. De most ellenkező irányba tart. Igy pedig eltart egy évig is, amíg odaér.

Könyvkötéseket,
egyszerü és diszes kivitelben
*
bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.
Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vezető intézet ◆ üzleti könyv gyár, kilsé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Másfélliteres családi üvegben harminc fillérért hozzák forgalomba a hőforrásvizet

Akik a hőforrás vizet eddig is itták és megkedvelték áldásos hathatásainál fogva, bizonyára örömmel üdvözlik azt a híradást, hogy a debreceni hőforrásvíz kezelősége arra az elhatározásra jutott, hogy a nagy, másfélliteres ugynevezett családi üvegekbe töltött szénsavas hőforrásvizet az eredetileg 36 fillérben tervezett ár helyett csak 30 fillérért hozza forgalomba.

Ennek az újitásnak az a magyarázata, hogy a víz olyan nagy mértékben terjedt már el, hogy a városi vízkezelőség igen helyesen arra az álláspontra helyezkedik, hogy inkább kevesebb haszonnal dolgozik, de jóval nagyobb forgalmat akar elérni. Igy valóban közegészségügyi célt is szolgál, mert hiszen a hőforrás víz áldásos hatásait nagyon sok orvos tapasztalta már különféle betegeknél. A gyomorsavasok, légcső és garat, torokhurútosok számára egyenesen áldást jelent ez a víz, amely vetekszik a legdrágább hasonló külföldi vizekkel.

A hőforrás víz eddig sem volt drága, sőt a legolcsóbb hasonló vizek közé tartozott, mégis örömmel kell üdvözölnünk az újitást, mely lehetővé teszi, hogy a legszegényebb család asztalán is állandóan ott legyen a nagy üveg olcsó hőforrás víz, mely a betegeknek gyógyszer, az egészségeseknek, főleg a kissé savanykás borokhoz kitűnő hatású és ízű borvíz.

Alapitva 1900 Telefon 1172
LEGOLCSÓBBAN
szerezheti be őszi és téli ruha-szükségletét ugy angol, mint hazai szövetekből, harisnya, zokni, nyakkendő, kesztyü, kamasni stb. Fazondij **35** P
MOSKOVITS JÓZSEF uri-szabó **Piac 41.**

Idegentőke segitségével remél szabadulást Hajduszoboszló városa terhes adósságaitól

Üzemei bérbeadása révén felére szállana a túlmagas községi pótadó

Hajduszoboszló város képviselőtestülete nemrégen foglalkozott dr. Tyroler Oszkár ügyvédnek egy bel- és külföldi érdekeltség nevében beadott amaz ajánlatával, mely szerint hajlandó a megalakitandó társaság 50—60 évre bérbevenni a várostól a két gázos hévforrás földgázával és 78 c. fokos meleg vizével kapcsolatosan eddig létesített összes beruházásokat (fürdőtelep, villanyüzem, gáztöltőállomás), a szükséegs földterületekkel s az eddigi és ezután furandó kútak tartalmával együtt.

A kérdésről a Hajduszoboszló közéletének egyik nagy tekintélyü vezető embere a következőket mondta el a Független Ujság munkatársának:

— Bérajánlattevők felajánlották ezzel szemben a városnak, hogy kifizetik helyette a források kihasználásának a céljából felvett dollár és pengőadósságok tőkéjét s vállalják a földgázért és melegvizért a kincstárnak fizetendő díjakat. Kötelezi magát a társaság, hogy az eddig már meglevőkön kivül ujabb beruházásokat, ipari üzemeket (pl. szódagyárat, jéggyárat, gyapjumosót, hajtató nagy melegházakat stb) létesit s zárfürdőt és gyógyszállókat épittet, amelyek

az 50—60 évi bérleti idő lejártával Hajduszoboszló városának jó és használható állapotban, minden kártérítési igény nélkül, tehát teljesen ingyen visszamaradnak.

— A gázos hévforrások kihasználását egyedül biztositó s a lakosságot az óriási (140—150 százalékos) községi pótadó fizetésétől megszabadító nagyobbszabásu vállalkozási terv ellen azonban megindult a kicsinyes, önző érdekek által vezérelt apró támadás, mely mindenféle meggyanusitásokkal igyekezett hangulatot teremteni az ajánlat elfogadása ellen. — Azt hozták fel főképen kifogásul, hogy a beadott ajánlattevő nem nevezi meg az érdekeltség tagjait közelebbről s az átveendő adósságokat és az ujabb létesítményeket sem sorolja fel részletesen. — Némely vezető egyének pedig bérbeadás helyett azt ajánlották, hogy

inkább maga a város igyekezzék több éves vállalkozói meghitelezéssel kisebb zártfürdőt és szállodát épittetni s tartsa meg összes üzemeit házi kezelésben.

— A lakosság többsége azonban megunta már teljesen

a város majdnem két millió pengő értéket kitevő beruházási adósságai miatt a jövő évre is 149 százalékban előirányzott községi pótadó és 8 százalékos kereseti adó

fizetését ujabb építési hitel igénybevételének a terve ellen eleve tiltakozott, sőt az eddigi hitelezők folytonos zaklatásaitól s költséges peres eljárásától is mindenképen szabadulni kivánt, mert a városi üzemekre eddig a város évente 50—60 ezer pengőt ráfizetett és folytonos vetélkedés volt az igazgatósági s felügyelőbizottsági jutalékok és százalékok megszavazása körül. Azért a lakosság közhangulatának a nyomása alatt készséggel ragadta meg a képviselőtestület a súlyos pénzügyi helyzetből való kibontakozásra ujabb reménységet nyujtó alkalmat s bár az ajánlat fogyatékossága miatt a kért 3 havi opciót nem adta is meg most dr. Tyroler Oszkár ügyvédnek, azonban kiküldött a közgyülés saját kebeléből egy 10 tagú bizottságot azzal a megbizatással, hogy tárgyalják le ajánlattevővel a társasággal megkötendő szerződés pontjait. Előre leszögezte a képviselőtestület amaz elvi álláspontját, hogy a város anyagi helyzetének a teljes szanálása céljából

csak abban az esetben hajlandó a közműveket hosszabb időre bérletbe adni, ha az érdekeltség a források kihasználásával kapcsolatosan felvett összes adósságait a város helyett kifizetik.

Megindulnak tehát rövid idő alatt Hajduszoboszló városa és a tőkeérdekeltség képviselői között az egyezkedési tárgyalások, amelyek ha sikerülnek a községi pótadó ismét a régi 60—70 százalékra alászállhat. — Míg ezek a tárgyalások folynak, addig eldől annak a másik javaslatnak is a sorsa, mely 70—80 ezer pengő ujabb vállalkozói hitel igénybevételével házi kezelésben óhajtaná a zártfürdő és szálloda tervét megvalósitani.

cigányzenekar
a „Bagolyvárban"

MINDEN, AMI
Rádió
MINDEN, AMI
Csillár
CSAK
Katz Andortól
Piac ucca 60.
Karbantartás — Szerelés,
Javitás,
szakszerüen, olcsón.
Hid ucca 14, sz.

Elfogtak egy megrögzött bünözőt

Az ország valamennyi hatósága körözést adott ki *Marmazsin* Sándor ellen, aki különösen Debrecenben és a környéken követett el különböző szélhámosságokat. Karmazsin már eddig is többször volt büntetve, de kiszabadulása után mindig ujabb büncselekményeket követett el. Most Hajdúszoboszlón ütötte fel székhelyét, ahol a körözőlevél alapján egy rendőr felismerte és előállította. Behozták a debreceni ügyészségre, ahonnan kihallgatása után, szombaton délben átvitték a törvényszék fogházába.

OK.

— Miért bocsátottad el állásából azt a fiatalembert?

— Megvolt rá az okom. Először is semmire sem volt használható, másodszor meg mindenre képes volt.

Régi **selyem**
és **női szövet**
áruinkat egy tételben eladtuk.
Friss árunk már megérkezett, :-:
szövet és **selyem**
maradékok ismét kaphatók.
Nagy választék, olcsó árak, divatos ujdonságok.
Magyar Ruhaipar
Selyemosztálya,
Bika-szálló.

Drága Fincikém! Egy szálas rendőrbácsi széles válla mögül lobogtatom feléd mai kis levelem — ami biztos, biztos kiáltással! Ostromállapotos metropolisunkban a a kirakatok után mit gondolsz, sor kerül az igazmondók fejére is? Kísérletezzünk!

Egyet leszögezhetünk Fincikém. A verekedés szezoncikk lett. Divat. Aki nem meri a pár csöpp káposztalevet megkockáztatni, az nem hős.

De a két zöldfejű fiatalember mindenáron hőst akart alakítani. Bárhogy igyekeztek, nem sikerült. Vér azért folyt az arénában. Sajnos a szenvedő fél a szimpatikus, fiatal orvos lett, akit rövidlátó szemei avattak mártírrá. A vadul hátráló és hadonászó hősök egyike sebezte meg szegényt. Még pedig alaposan. Fogadalmat is tett a kis arkangyal, hogy ebben az életben kakasviadalnál nem vállal foltozó szerepet.

Nem lenne teljes az emancipáció, ha a nők leengednék magukat főzni. Azt már nem! Egy kis közelharcért ők sem mennek vissza a honfoglalás korába. A két versenyképes szőke hölgy a botrány alanya. Azaz csak részben. Na de halld hát Fincikém. A melankóliával szegélyezett erdei fasorban volt az ütközet. A két hölgy itt sétáltatta „életünket és vérünket" felírású kutyacsodáját. Szép csendben. De csak addig, míg a találkozás be nem következett. Mert ekkor az Egyik Kutya harapott, Másik Kutya üvöltött. Első számú szőkeség felháborodott. Második számú ugyanígy. Érvek, kutyanevek és szidalmak repkedtek az aranyos őszi napsütésben. Hiába. Boxmeccsé fajult szőke egy és szőke kettő találkozása. Állításuk szerint defenziv alapon. Egy elszakadt kutyapóráz, egy fél kesztyű — no meg egy kis kényszerkozmetika teszik kijelentésüket teljesen elfogadhatóvá. A költőt őszintén csodáljuk, hogy valamikor a hullólombú néma tájról énekelt, amely az ősz varázsos báját volt hivatva aláfesteni!

De ezzel még nem fejeztem be a tettlegességi krónikát. Fájdalom, a verekedés még tart. Sőt nagyon is tart. Ugy hogy tartok tőle, hogy belőlünk kivész a kitartás, ha ez a tartás tartós lesz. A mult héten is egy, két, három, négy pofon volt hallható. Egy és ugyanazon az arcon. A zaklatott arc gazdájához nemrégen egy fiatal hölgy állított be. 1933-at írunk, tehát állás ügyben. Meg is ígért a kislánynak fűtfát, sőt megígérte, hogy a nagyon befolyásos úrhoz is be fogja protezsálni. A kislány állásra gondolt, ő azonban másra. Kifelejtette azonban számításából az ifjú hölgy nagybátyját. A nagybácsi nagyon szelíd ember. Ennek dacára még aznap leszámolta az egy, két, három, négy pofonokat. Gondolj arra Fincikém, mi lett volna, ha a nagybácsi egy kicsit temperamentumosabb!

Eljegyzésről is adhatunk hírt: Az Angol—Magyar tehetséges és szimpatikus főtisztviselője stílusosan külföldről hoz menyecskét. Aki azonban magyar lány, a nagyváradi úritársaság egyik kitűnő családjának szép lánya. Éppen tegnap volt az eljegyzés. Gratuláltunk!

Nemrégen volt egy esküvő Fincikém! Csodálatosképpen, mindenki meg volt elégedve a friggyel. Az ifjú pár, a család, sőt a közvélemény is. A szimpatikus ifjú házasok egy nagy középületbe költözködtek be, abba a lakásba, melynek egyik szobája nemrégen még a panaszosok szobája volt. És ha a panaszosok egyszer elindulnak panaszkodni — akkor nincs megállás! A kezük is még a régi kilencsre jár — minek következtében a fiatal pár boldogsága nem zavartalan. Ellenkezőleg. Egész nap zavarják őket. Hja, csak a panaszosok kopogtatnak! Kip-kop, kip-kop. A fiatal párra azonban semmi panaszunk.

Viszontlátásig, csókol szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

METEOR CSILLÁR
RÉSZLETRE IS ADUNK **VEZET** ÁRJEGYZÉK INGYEN
FERENC JÓZSEF UT 9. BIKA MELLETT.

Autó és Motorszaktanfolyam nyilik meg Debrecenben

A budapesti „Kultur" autószakiskola november hó 27-től négyhetes tanfolyamot kezd Debrecenben, a Csapó uccai ipariskola I. em. 1. sz. tantermében önvezetők és hivatásos soffőrjelöltek, hölgyek és urak részére. Napi elfoglaltsága mellett is zavartalanul tanulhat mindenki, mert elméletet az esti órákban fél 8—9-ig, mig gyakorlati részt, vezetni, a nap bármely órájában lehet tanulni. Az iskola célja: a vidéken lakóknak is lehetővé tenni ugy az autóvezetést, mint a traktor, kerékpár és csónakmotorok elméletének szakszerü tanulását a legmodernebb felszerelések segélyével. **Ezen tanfolyam elvégzése után a tanulók bizottság előtt levizsgáznak és gépjárművezető igazolványt nyernek.** Az iskolát vezető gépészmérnök személyesen fogja felkeresni a részletek megbeszélése céljából mindazokat, akik mielőbb jelentkeznek a kiadóhivatalban. Meg kell még emliteni, hogy az iskola vezetője, a szaktanfolyamon való részvételt megkönnyitendő, **előnyös fizetési feltételeket állapitott meg és a dijaknak 10 pengős részletekben való fizetéséhez is hozzájárul.**

Méltóságos asszony és szobaleány véres harca

Egy előkelő, nyugalmazott főtisztviselő felesége ellen sulyos testisértés és becsületsértés miatt feljelentést tett volt szobalánya

Rendkívül érdekes feljelentés futott be tegnap a debreceni rendőrségre. A feljelentést egy Tóth Margit nevű 18 éves leány adta be dr. B-né, egy előkelő állású nyugalmazott tisztviselő felesége ellen.

A feljelentésben előadta a leány, hogy B-ék szolgálatában állott, mint szobaleány. November 9-én szegődött el és azóta — mint előadja — a háziasszonya nem hagyott neki békét. Állandóan veszekedett vele, megvádolta azzal, hogy tisztességtelen életet él, hogy súlyos és szégyenletes betegségben szenved, aminek következtében olyan szaga van, hogy emiatt senki nem tud vele egy szobában tartózkodni. Tóth Margit tiltakozott B-né állításai ellen és kijelentette, hogy ő tisztességes leány, aki a legszolídabb életet éli és teljesen egészséges. Ki is jelentette asszonyának, hogy elmegy az orvoshoz és megvizsgáltatja magát s ezzel fogja igazolni egészségi állapotát.

A feljelentés szerint most rendkívül érdekes jelenet következett. A méltóságos asszony dúrván rátámadt Tóth Margitra és kijelentette, hogy nem engedi a megvizsgáltatást. Ezzel karjánál fogva ráncigálni kezdte a leányt, majd tuszkolni kezdte a hálószobába, ahol éppen akkor öltözködött leánya, a ház kisasszonya. Miközben tuszkolta a szobalányt, a hátát teljes erejéből ütötte. Amikor beértek a hálószobába, tovább folytatta az ütlegelést. A leány erre sírva fordult hozzá:

— Méltóságos asszony, tessék elhinni, hogy én rendes lány vagyok.

A feljelentés további adatai szerint a méltóságos asszony ekkor két hatalmas pofont adott le a leánynak, gondosan kiszámítva, jobbról és balról. Tóth Margit menekülni akart, mire az úriasszony valósággal szabályszerűen knockautolta, úgy hogy a leánynak eleredt az orravére és az arca feldagadt. B-né leánya ezt látva, odarohant hozzájuk és szétválasztotta őket.

A méltóságos asszony ekkor a leányát biztatta, hogy verje meg a szobalányt s ezt pár pillanatot kihasználva, Tóth Margit az ablakon keresztül kimenekült. A Simonyi úton posztoló rendőrhöz menekült, akinek elpanaszolta az esetet. A rendőr ekkor azt a tanácsot adta neki, hogy menjen vissza, öltözzék fel teljesen és aztán induljon a rendőrségre, megtenni a feljelentést. A leány ekkor visszament B-ék villájába, ahol közölte asszonyával, hogy a dolgot nem hagyja annyiban. Erre a méltóságos asszony úgy intézkedett, hogy Tóth Margitra rázáratta valamennyi szoba ajtaját és a leány a szobák között levő kis átjáró folyosóba szorult. Tóth Margit kiabálni kezdett, mire megszánta a szakácsnő és kieresztette.

A szobalány azonban még mindig nem tudott kijutni a villából, mert B-né az egyik szobalányt gyorsan utánaküldte és bezáratta a villaajtót. Tóth Margit ismét arra kényszerült, hogy visszamenjen a villába. Szándékáról azonban nem tett le és hozzáfogott ruhái összepakolásához. Úrnője erre utasítást adott a másik szobalánynak, hogy nyalábolja fel Tóth Margit ruháit és dobja ki az udvarra. A szoba-

Darvas Ibolya, a Debrecenben vendégszereplő koloraturénekesnő az ANNY által készített angóra-baretttel. Ez a kitünő téli troltőr viselet megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hölgyeknek. Beszerzése könnyű, mert ANNY minden divatszínben, akár készen ,akár megrendelésre archoz készítve 3 pengőért árusítja.

Gyógyszertárban kapható.

Rádió készülékek
Dynamikus hangszórók
Villanyszerelések
legjutányosabban
Borka és Biró
KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.
Dijtalan bemutatás és felvilágositás.

lány szót fogadott és Tóth Margit ruhái az ablakon keresztül kirepültek az udvarra. Ezzel aztán véget ért az incidens és Tóth Margit vérző fejjel, a méltóságos asszony szidalmai között eltávozott a villából.

A rendőrségre ment, ahol méltóságos úrnője ellen megtette a feljelentést, amelyben ezeket a tényeket felsorolta. Ezután a Társadalombiztosító Intézetben megvizsgáltatta magát, ahol megállapították, hogy a leány ártatlan és teljesen egészséges.

A bejelentéssel kapcsolatban a leány követelte félhavi fizetését is, amit a községi bíróság máris megítélt számára. A feljelentés azonban nem csupán becsületsértés és testisértés címén történt meg, hanem Tóth Margit lopás, illetve levéltitok megsértése címén ügyvédje, dr. *Lévay* Zoltán útján feljelentést adott be ismeretlen tettes ellen. Miközben ugyanis a ruháit kidobálták a villából, eltünt néhány irata és levele, amelyeket csak másnap a rendőrségtől kapott vissza.

A különös ügyben folyik az eljárás.

A Hadirokkant nap elszámolása

Csoda történt. Az ez évi „Hadirokkant nap"-ra az idő igen kedvezőtlen volt s az eredmény az elmult esztendőkhöz és az erősen megromlott gazdasági helyzethez képest a báró *Vay* Lászlóné sz. *Bissingen* Margit grófnő vezérlete és lelkes példaadása nyomán buzgólkodó magyar úrasszonyok és úrleányok nemes vetélkedéséből és fáradhatatlan tevékenységéből kifolyólag nemcsak minden tekintetben megfelelt a várakozásnak, de azt mindenütt igen szépen felül is multa.

Az egyes urnáknál befolyt összegek a következők:

I. sz. Nagyállomás—Petőfi tér. Dr. Sziklay Lászlóné és Hegedüs Károlyné úrnők csoportja 37 pengő 79 fillér.

II. sz. Royal. Mikepércsi úti állami iskola Tantestülete 44 pengő 31 fillér.

III. sz. Szent Anna—Piac ucca sarok. Ev. Filléregylet. Kovaliczky Antalné úrnő csoportja 57 pengő 38 fillér.

IV. sz. Hungária. Izr. Tőegylet. Léderer Miksáné úrnő csoportja 32 pengő 58 fillér.

V. sz. Gambrinus Passage. Jótékony Nőegylet. Sass Béláné, Kesserü Lajosné és Rásó Istvánné úrnők csoportja 94 pengő 54 fillér.

VI. sz. Casinó. Mansz. báró Vay Lászlóné, dr. Vásáry Istvánné és Lábass Béláné úrnők csoportja 53 pengő 58 fillér.

Az elszámolást folytatjuk.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni m. kir. tudományegyetem gazdasági hivatala árverést hirdet a Horthy-kórházban feleslegessé vált 42 drb. különböző rendszerű vaskályhára.

Az árverés megtartása a kórház területén november hó 21-én d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Debrecen, 1933 november hó 18.

Egyetem gazdasági hivatala.

A család és az erkölcsi ideálok egy anyagyilkosság megvilágításában

Írta: **Thury Levente**

Megdöbbentő büntények sokszor világitanak rá reflektorszerüen korok, osztályok, társadalmak válságára. A társadalmi formák és a napi élet felülete alá rejtett vagy éppen a mindennapiságuk miatt az észrenemvevésig megszokott vonatkozások az ilyen megrázó bünügyi drámák magnéziumfényében hirtelen lepleződnek le. Egyszerre látjuk a rejtett összefüggéseket, sok apró eset rakódik magától össze és mozaikszerü képben állitja elénk azokat a visszásságokat, amelyek a szemünk láttára állottak elő, éppen csakhogy nem vettük észre azokat. A szociális erők tusakodását, társadalmi berendezkedések lassu sorvadását láttatják meg ilyen borzalmas büntények, de sokszor csak arra mutatnak rá, hogy a társadalom gépezetében valahol, valami baj van, valahol javitani kell valamit, valamelyik kereket meg kell csiszolni, hogy simábban gördüljön, vagy egy uj csavart kell valahová beilleszteni, hogy a nagy gépezet szilárdságát jobban biztositsák.

Azt a borzalmas anyagyilkosságot, amely most Budapesten történt, ujságban és társaságban máris ugy tárgyalják, mint a családi élet, a család intézménye romlásának, elavulásának egyik ujabb jelét. Általános különben is az a hajlam a mai emberben, hogy a gazdasági romlás és a technikai átalakulás jelenségeiből az etikai fogalmak elavulására, az erkölcsi értékek lomtárba küldésére következtessenek. A nagy válságot nyilvánvalóan az idézte elő, hogy a gazdasági világszervezet elavult a technika nagy fejlődéséhez képest. A gazdálkodási módszerek, a haszonra alapitott termelési rendszer éppen ugy nem felel meg a szükségnek, mint a javak közvetitésének régi módja. — Röviden ebben lehetne a válság okait összefoglalni: A gépek tökéletesitésével a technikai tudomány az élet több és több értékével és lehetőségével ajándékozza meg az emberiséget, amely azonban nem találta meg a módját annak, hogy ezeket az értékeket és lehetőségeket miként fogadja el. Soha nem állott az élet széppé tételére, az általános emberi tudás és egészség emelésére több jó rendelkezésre, mint ma és mégsem volt soha íly inséges és szomoru a nagy tömegek élete. — Ebben a nagy válságban omolhatnak össze emberek, családok, népek, gazdasági berendezkedések, ám nyilvánvalóan épen állanak, érintetlenek az emberiség erkölcsi ideáljai és a társadalom erkölcsi alapintézményei. A válság gazdasági és nem erkölcsi. Támadhat ugyan meg, de elavulttá nem tehet erkölcsi értékeket. Bármilyen legyen a gazdasági kibontakozás utja, bármilyen legyen a termelésnek és a javak elosztásának uj rendje — az uj világ csak azokon az erkölcsi alapokon épülhet fel, amelyekre ezt a mait, régit felépitette az emberiség.

Az egyik ilyen alapkő a család. Mindaddig, amig nem állitja elő a tudomány az embert lombikokban, vegyi szerek receptje szerint, a család szétrombolhatatlan s minden társadalom számára az elinditó, utbaigazító — tehát a legfontosabb, nélkülözhetetlen — nevelési eszköz, társadalmi egység. A gyermek vonzódása az anyához a természetből fakadó, tehát a legésszerübb érzés. És igy kiirthatatlan. — És a normális nő számára mindig az élet legdrágább kincse marad a gyermek, akiről gondoskodnia kell. Ez éppen olyan természeti törvény, mint a nehézkedési erő, mely a feldobott tárgyat a földre vonzza viszsza s mint a kétszerkettő = négy. Fenevadakat kitermelhet a végtelen nyomoruság, de azokat az érzéseket, amelyeken a család intézménye alapszik, ki nem irthatja. Uj gépeket, együttes, közös termelési módszereket hozhatnak a társadalmi átalakulások, de azt a kis egységet, amelyet az anya, a gyermek és az apa alkot, nincs oly természeti és társadalmi erő, mely megbonthassa. Ennek a felbonthatatlanságnak igen egyszerü oka van: a tragédiák, amelyek az egyes családi életek felbomlása következtében jelentkeznek, épp oly riasztóvá s ösztönösen visszataszitóvá teszik az emberi tömegek számára a család szétrobbantását, mint akár az ötödik emeletről való leugrást.

És abból a drámából, amelyet a szerencsétlen, 15 éves Zemplén Dénes anyagyilkossága tár a világ elé, nem a család intézményének elavulására, hanem megdönthetetlenségére látunk kiáltó érvet. Ne tessék okoskodni, ne tessék tulkombinálni a dolgokat, nézzük csak meg ennek a szerencsétlenségnek a körülményeit ugy, ahogy vannak. — Lássuk meg ennek a tizenötéves Dénes életének a fejlődését ugy, amint abban az egészségtelen, csonka családi körben végbement. — A muskotályuccai házat, amelyben a rendszeresség, a testi és lelki tisztaság ismeretlen fogalmak voltak. Ezt a környezetet, ezt a romlott kis világot, amelyből kiindulva épp ugy az életromboló bünbe kellett jutnia Zemplén Dénesnek, amint a földre esik a kezünkből elengedett kő. Van-e hathatósabb, világosabb érv amellett, hogy a társadalom ilyen családi életet nem türhet, van-e kiáltóbb igazolás az erkölcsi élet alaptörvényei mellett, mint az anyagyilkosság, amely ebből az életből keletkezett? A növényt átültetjük a silány földből, az életadó napfényt elvonó árnyékból tevénybe, napos tisztásra. Milyen más lehetett volna ennek a szerencsétlen, kis életnek a sorsa, ha idejében más család szeretettel dús tevénybe, meleg, napsütéses, egészséges, rendszerességet sugalló hatásai alá kerül. A családi élet, a család intézménye annyira nem avult el, hogy ujra ki kell találnunk és mesterségesen kell megcsinálnunk azoknak az emberi palántáknak a számára, akik anélkül élnek! A csodálatos kis kör — apa, anya és néhány gyermek — egyedül az, amely tiszta, szép, egészséges és a szenvedésektől leginkább megkimélő életre indithat el bennünket. Törvény és társadalom óvja és védje meg csak a természetnek ezt a páratlan alkotását, amely bármilyen társadalmi rendnek egyedüli alapja lehet.

A gazdasági bajok következménye az, hogy a társadalom kételkedik ideáljaiban és értékeiben. De a Zemplén Dénes anyagyilkossága nem a kétkedés számára, hanem az értékek és ideálok őrzőinek a kezében sulyos bizonyiték. A gyermek ma elvesztette ideáljait. Tessék csak végigolvasni a kis Zemplén Dénes legkedvesebb könyveit, a gyilkosságokról és fantasztikus furfanggal elkövetett bünökről szóló regényeket. Sok-sok családban a szülő elveszitette tekintélyét, sajnos, sokszor okkal. A Zemplén Dénes szomoru végzete a szülők számára is hatalmas tanulságokkal szolgáló példa. A családban szükség van a rendre, a fegyelem összetartó és nevelő erejére, szükség van ideálokra, szükség van az apa és az anya tekintélyére a gyermek jövője érdekében. És ha a szülő a fiu vagy a leány sorsát biztositani igyekszik, ha a bizonytalan sors elé induló apróság életét jobbá, szebbé, boldogabbá akarja tenni, önmaga szolgáljon számára jobb példával, álljon előtte ideálul. Minden apa és anya tegye jobbá, nemesebbé, emberibbé magát, mert az ő életének visszfénye az, ami a gyermeket a szerencsésebb élet felé vezérli.

Ime, ez a család intézményének második, nagy értéke, amely a szeretet isteni erejével nemcsak a kicsinyeket, hanem a felnőtteket és társadalmakat is az emberiség értékesebb tagjaivá és alkotórészeivé neveli az idők végtelenségén keresztül.

A Szentanna uccai BÉKE ÁRUHÁZ

megvalósította azt, amire a jól öltözködő hölgyközönség már rég vár. Jó minőségü, divatos, szép árut adni oly kevés pénzért, hogy azt mindenki könnyen, anyagi megerőltetés nélkül elérhesse.

Finom szövetek ruhára P **2.20**-tól, télikabátra P **6.50**-től a legdivatosabb kivitelben. Nem is beszélve a kitünően mosható flanell és bársony ujdonságokról, melyek szinte hihetetlen olcsó árban kerülnek eladásra. Selyemáruk is oly nagy választékban vannak, hogy a legkényesebb izlést is kielégitik.

A BÉKE ÁRUHÁZ hires finom vászon és asztalneműi, továbbá sajátkészitményü **cloth, satin és selyempaplanjai** változatlan minőségben, de a mai viszonyoknak megfelelő olcsó árakban kerülnek forgalomba. Elsőrendü hazai gyártmányok mellett kaphatók a világhirü „Liliom", „Schroll", „Norbert Langer Rumburg" stb. vászon és damasztárui.

A legkényesebbtől a legszerényebb izlésig minden igényt kielégit valóban olcsó árakban a **BÉKE ÁRUHÁZ, SZENT ANNA U. 2. SZ.**

Húszéves igazgatói jubileum

A kollégiumi református tanitóképző intézet jelenlegi és volt növendékei f hó 20-án jubileumi ünnepséget rendeznek abból az alkalomból, hogy az intézet nagyérdemü igazgatója, dr. *Veress* István e napon tölti be igazgatóságának huszadik évét. Ez alkalommal a 15, 10 és 5 évvel ezelőtt végzett növendékek találkozót is rendeznek. A jubileumi ünnepség délelőtt 9 órakor istentisztelettel kezdődik az oratóriumban. Istentisztelet után a díszterembe vonulnak, ahol az igazgató volt és jelenlegi tanitványai, majd az intézet tanárkara üdvözlik a jubilánst. Az ünnepségre nemcsak az intézet valamennyi volt növendékét hanem az érdeklődő közönséget is szivesen látja a rendezőség.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Miért népszerüek a ROBUR cipők?

mert kitünő anyagból, remek szabással, szép formában készülnek!

Jutányos szabott ár!

ROBUR cipőüzlet

PIAC UCCA 49. TELEFON: 26 16.

A válóok:
Csak egy csók és más semmi...
Amerikai milliomos leány négynapos házassága az olasz herceggel.

A milliomos amerikai kisasszonyok — akiknek a világon mindenük megadatott ,amit csak kívánnak — a demokratikus nevelés dacára is arról álmodnak, hogy ha férjhezmenésre kerül a sor: aristokrata férjet találjanak.

Nem uj divat ez Amerikában! Évtizedek előtt is nem egy európai mágnás hozott feleséget — és új vagyont a tengerentulról.

Legnagyobb örömmel persze az angliai arisztokratákat fogadták, de mert ezekből mindig kevesen mentek a tengerentulra asszonyért — más európai országokból származó arisztokrata vőlegényjelölteken is kapvakaptak. A háború után valósággal elözönlötték az Egyesült Államokat — a feleséget kereső különféle nemzetiségű arisztokraták. Legnagyobb számmal szerepeltek a hazájukat vesztett oroszok. A téli szezonban Palm Beach, Miami elegáns szállodáiban, éttermeiben, mulatóhelyein minden második ember orosz arisztokrata volt.

Az amerikai társaságok szivesen fogadták a menekült orosz arisztokratákat, akik eleinte ékszereik eladásából éltek, aztán pedig kenyérkereső foglalkozás után néztek. Kiből tőzsdeügynök lett, kiből bártáncos, vagy moziszinész — esetleg beeveztek valamelyik öregedő milliomos hölgy mellé titkárul.

A fiatalabbjai pedig — házasság útján igyekeztek elhelyezkedni. Nem egynek sikerült egész komoly vagyonhoz és boldogsághoz is jutni, — egy páran pedig válóperes botrányaikkal vonták magukra a figyelmet. A válóperbotrányos arisztokraták között kétségtelenül a legnagyobb szerencséje Mdivani hercegnek van, aki Barbara Hutton nevü milliomos hölgyet vett feleségül.

És a Mdivani herceg házassága nagyban hozzájárult, — hogy egy másik milliomos kisasszony Janet Snowden most boldogtalanul vergődik New-Yorkban a legelegánsabb negyedben lévő palotájában.

* * *

Miss Snowden most mindössze 19 éves. Feltünően szép, kisportolt amerikai lady, hatalmas vagyonnal, ami nem holmi értékét vesztett részvényekben, de ma is jól jövedelmező olajkutakból áll.

A fiatal milliomos leány mindig arról álmodott, hogy egy tökéletes férfi legyen a férje, olyan, mint amilyenek a filmeken a szerelmes hősök.

A milliomos kisasszonynak volt egy nővére Marion, aki — megszökött a szülői palotából Rospigliosi herceggel, akivel meg is esküdött, bár édesanyjuk nagyon ellenezte ezt a házasságot. A hercegi pár a Snowden vagyon jövedelméből él, boldogan.

A nővére hercegi házassága és barátnője Barbara Hutton Mdvani herceggel való esküvője érlelték meg Miss Snowdennél az elhatározást, hogy neki is európai arisztokrata férjre van szüksége.

Ez év nyarán hajózott át Amerikába Herceg di Sirrigguano don Francesco Caravita és érkezése után hamarosan meg ismerkedett Janet Snowdennel.

A fiatalok hamar megszerették egymást, mert 24 órai ismeretség után a milliomos kisasszony és fiatal herceg már az anyakönyvvezető előtt álltak.

Eskü.vő előtt a herceg azt mondta szive választottjának, hogy vagyona van hazájában Dél-olaszországban és mert édesatyja elhalt, ő a család feje és a mézeshetek után persze átjönnek Európába és itt fognak élni. Ez a kijelentés nagyon tetszett Miss Snowdennek — mert barátnője és nővére hercegi férje — nem vihették feleségeiket hazájukba és hát a megélhetés is az asszonyok vagyonából került elő.

Az esküvő után táviratoztak a távollévő mamának, melyben bejelentették a házasságot. A mama tiltakozott, de ez már mit se használt.

Az uj pár az egyik newyorki Snowden palotába költözött, ahonnan azonban — négy nap mulva a fiatal férjnek el kellett költöznie. Mi történt a négy nap alatt a fiatalok között?

Mi ingerelte fel annyira a fiatal asszonyt, hogy valósággal kidobta hercegi férjét!

A milliomos lány szerint — aki azt mondja még mindig lány — éppen azért távolította el a 25 esztendős férjet — semmi se történt köztük. Csak — egy csók és más semmi!

A milliomos lány már beadta válóperét és a válás kimondása után aligha keres ujra hercegi férjet!

Végre elégedett

vagyok a rádiómmal ..... most minden állomást tisztán és szelektiven fogok .... és milyen pompás hangszinezet ..... mintha nem is a régi készülékem lenne ..... ezek az új csövek valóban csodát müvelnek .... tényleg csak elsőrangu márkás rádiócsövet szabad vásárolni ..... természetesen a mindenütt kedvelt TUNGSRAM világmárkát.

TUNGSRAM

Tilos a vasutas szénnel való üzérkedés
Megtorlással élnek úgy az eladóval, mint a vevővel szemben

A Debreceni Fa- és Szénkereskedők Egyesülete panasszal fordult a debreceni kereskedelmi és iparkamarához az irányban, hogy a városban a vasuti alkalmazottak kedvezményes ellátására szolgáló különböző hazai szénnel üzérkedés folyik. Az egyesület távolról sem akar általánositani, de megállapitja, hogy szénjárandóságukat nagyon sokan eladják, sőt vannak egyének, akik üzérkedésszerüen foglalkoznak a vasutas szénnel, illetőleg utalványok összevásárlásával és eladásával. Az ilyen manipulációk sértik a legális kereskedelem érdekeit, de a közönség megtévesztésére is szolgálnak, mert hisz a dugaszban eladott szenek olcsóbb ára csak látszólagos, mert a minőségben van különbség.

A kereskedelmi és iparkamara ebben az ügyben átirattal fordult a debreceni Máv. üzletvezetőséghez. Átiratában rámutatott arra, hogy a kereskedelmi minisztérium éppen a mult hónapban adott ki rendeletet ennek az anomáliának megszüntetésére. Az üzletvezetőség válaszában értesitette a kamarát, hogy — bár mint tiltott cselekményt, eddig is a legszigorubban üldözte a kedvezményes ellátásra szolgáló tüzelő anyagnak eladását — az ilyesminek megakadályozására ujból szigoru intézkedéseket léptetett életbe és utasitotta a tüzelőanyagot kiszolgáltató közegeit is, hogy a kiszolgáltatásnál a legnagyobb szigorusággal járjanak el, igazolást kérjenek és gyanus esetekben a tüzelőanyagot ne szolgáltassák ki, az utalványt (csekket) pedig kobozzák el. Intézkedést tett aziránt is, hogy az anyagok kiadását és hovaszállitását is az erre illetékesek ellenőrizzék.

Mindazokat, akik szénjárandóságukat eladják, a kedvezményből kizárják, a ténylegeseket pedig még fegyelmi uton is büntetik.

A Fa- és Szénkereskedők Egyesülete megnyugvással vette tudomásul az Üzletvezetőség intézkedését, melyben a legális kereskedelem jogos érdekeinek kellő méltánylását és megértését látja.

Az egyesület abban a meggyőződésben van, hogy ezen intézkedések után a közönség is bizonyára tartózkodni fog attól, hogy kizárólag vasutasokat illető fát, szenet vagy utalványt vásároljon, annál is inkább, mert az ilyen ügyek vizsgálatával járó jegyzőkönyvi kihallgatások és helyszini szemlék révén a vevő is kellemetlenségnek, az utalványok elkoboztatása esetén pedig károsodásnak teszi ki magát.

Hentesek, mészárosok és pékek vasárnapi zárórája

Az esetleges félreértések elkerülése, valamint a vásárló közönség és az érdekeltek tájékoztatása céljából közli az ipartestület, hogy:

1. ***A hentesek és mészárosok*** szombaton este 9 óráig tarthatják nyitva üzleteiket, ezzel szemben vasárnap egész nap zárva vannak;
2. a sütőiparosok (pékek) továbbra is nyitva tarthatnak vasárnap, mégpedig reggel 6 órától 8 óráig. Ezen idő alatt a sütőipari termékek is szabadon szállithatók.

A nagyközönség szükségletei kielégitésénél ezen körülményre figyelemmel legyen.

A kenyér uj ára

A sütőszakosztály e hó 16-án tartott ülésén foglalkozott a kenyérárakkal s a következő határozatot hozta:

E hó 20-tól kezdve fehér kenyér 4-es lisztből 26 fillér; félbarna kenyér 5-ös lisztből, 20% rozs 0/I-el 24 fillér; barna kenyér 6-os lisztből, 30% rozs I-el 20 fillér. Sütemény darabonként 4 fillér. Szombati kalács 42 fillér. Steer sütés kg-ként 6 fillér.

A kenyér árak és minőség kötelezően kifüggesztendők.

Sütőszakosztály elnöke:
Galamb Ferenc.

Ingyenes tanfolyamok az irni-olvasni nemtudók számára

A városi törvényhatóság Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem terén már évek során át igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállitásával, melyeken az irni-olvasni nemtudó egyének teljesen díjmentesen megfelelő oktatásban részesülnek.

Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság azon kérelemmel fordul a közönséghez, hogy irni-olvasni nemtudó alkalmazottját, vagy ismerősének nevét sziveskedjék a bizottság titkári hivatalával (Miklós u. 23.) közölni. Hétköznapon 8—1 óra között történhetik.

Olcsóbb lett a HUS!

Marhahus, szegy, tarja, konchus, dagadó . . . 40 fillér
Felsár, fartő, hátszin, rostélyos, lapocka . . . 58 „
Növendék marhahus, szegy, tarja, konchus dagadó 50 „
Felsár, fartő, hátszin, sostélyos lapocka . . . 70 „
GYENGEBORJU LEGOLCSÓBBAN.

BLAU húscsarnokában
Deák Ferenc ucca 20.

Haldokló gyermek a bíró előtt . . .

Megdöbbentő jelenet játszódott le a napokban a debreceni törvényszék egyik büntető tanácsa előtt. Tárgyalásra került Szabó Lajosné létai asszony ügye, aki ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt emelt vádat a debreceni ügyészség. A vádlott nem jelent meg a tárgyaláson, helyette a férje jelent meg és közölte dr. Jeney Sándor tanácselnökkel, hogy a felesége gyermekágyban fekszik s becsatolta az orvosi bizonyítványt is. A tárgyalást a vádlott távollétében nem tarthatták meg, a beidézett tanuknak az útiköltséget azonban meg kellett állapitani és egymásután szólitották a tanukat, hogy megkérdezzék, mennyi az útiköltségük.

Az a jelenet, amely ekkor következett be, könnyet csalt a büntetőtanács tagjainak szemébe. Az emelvény elé lépett egy sáros csizmájú földmíves kezén tartva egy szörnyen lesoványodott ötéves fiúcskát. A gyermek arca halálsápadt volt. Fénytelen szeme kifejezés nélkül meredt a bírák felé.

— Ez volna a kis Szabó János — mondta a földmíves —, de nem kell a részére vasúti költség, elfér szegényke az ölemben is, csak nekem kell az útiköltség.

Elnök: Mi baja jóember annak a gyermeknek, olyan betegesnek látszik?

— Hát beteg is ez szegényke, már tíz napja nem evett semmit se!

— Nem evett?

— Bizony nem a szegény lélek, mivelhogy nem megy le a torkán semmiféle táplálék. A marószóda összemarta a torkát, a seb összenő és egyre szűkül a nyelőcsöve.

— Ki kell vinni a klinikára, ott majd segítenek rajta, kibővítik szondázással, mégsem lehet hagyni, hogy így pusztuljon el éhen!

— Voltunk már vele a debreceni klinikán, de ott azt mondották az orvos urak, hogy nincs már segítség. A hetes számú szondával sem lehet már lehatolni a torkába, úgy összeszorult. Én mondtam, hogy csak erősen próbálják, de azt válaszolták, hogy nem lehet, mert halálos lehet, ha erőszakolják.

— Tétlenül mégsem lehet nézni, jó ember, hogy haldoklik ez a szegény gyermek, ha már itt van a városban, hát vigye ki a klinikára, próbáljanak vele valamit, hátha . . .

— Nem viszem én ki, mert elküldenek, hogy Istennél a segítség. Próbáltam már. Mi már csak a halálát várjuk, hogy ne szenvedne annyit, de nehezen akar meghalni szegény.

— Ha tudta, hogy milyen állapotban van a gyermek, miért hozta be, nem kellett volna szegényt gyötörni idáig!

— Az volt az irásban, hogy a gyermeket is behozzuk. Hát behoztam, mert a kisbíró is mondta, hogy a parancs, az parancs . . .

— Az új tárgyalásra, ha még életben lesz a gyermek, ne hozza be. Érti?!

A sáros csizmájú földmíves átvette a költség számláját és karjára fogva a viaszarcú fiúcskát, csendesen indult kifelé a teremből. A gyermek mozdulatlanul hevert a karján. Alig volt benne életerő. A szörnyű éhezés elvette már minden erejét, szava sem volt, csak a szeme meredt ijesztően, mint azoké, akik közel járnak már a halálhoz.

A csizmás ember hangosan köszönt az ajtóból: Adjon Isten mindenjót!

Behúzta csendesen az ajtót és bent a teremben némán ültek a bírák, szemüket fátyolossá tette a haldokló kisgyermekért kicsordult könny.

(b. m.)

Rendkivül olcsó
I-a. FÉRFI SVÉDBŐR BÉLELT KESZTYŰ **P 6.—**
csak **Schön Sándornál**

Pincérlányok küzdelme a nehéz élettel, amig végül kijutnak az — uccára

A mozi előcsarnokában egy feketebundás nő állt. Csinos volt és mutatós, aki bejött az mind megnézte.

Komolyan állt ott, nem nézett senkire.

Kis város ez a Debrecen, jóformán minden ember ismeri a másikat, hamar meg lehet hát állapítani, ha valaki nem idevaló. Ez a nő sem volt idevaló. Látszott ez a viselkedésén is, a magábazárkózottságán. Úgy állt ott, mint egy baronesz, aki lenézi a körülötte nyüzsgő népet.

Egyszerre csak körülnéz, mintha keresne valakit, aztán lassan, szinte tétovázva megindul.

Arrafelé jön, amerre állok, kicsit távolabb az emberektől, az előcsarnok egy kis meghitt zugában. Arrafelé jön és mikor a közelembe ér megáll, mintha gondolkozna egy kicsit, aztán hirtelen elszántsággal hozzámlép.

— Uram, bocsson meg, hogy megszólítom, de magam sem tudom, hogy történhetett: otthonfelejtettem a pénzemet. Harminc fillér hiányzik a jegy árából. Nem volna szívem kölcsönözni?...

Pillanatig szinte dermedten állottam a meglepetéstől. Egy nő elegáns, fekete bundában, aki harminc fillért kér kölcsön ismeretlen embertől!... Ki lehet ez?

A harminc fillért megkapta, megváltotta a jegyet és egymás mellé kerültünk. Ekkor már nevét is tudtam. „Vica vagyok" — mondta, de valami különös szomorúsággal a hangjában.

Egész előadás alatt némán ült s amikor a film lepergett, sétálni kezdtünk az uccán. Este volt, kevéssel 7 óra után, csunya őszi este, az eső szemerkélt, a levegő ködös volt, csendben, beburkolódzva mentünk. Egyszerre csak megszólalt:

— Tudja, én ma öngyilkos akartam lenni!...

Már kettőt tudtam róla. Azt, hogy Vicának hivják és azt, hogy öngyilkos akart lenni. Kérdezni kezdtem:

— Nézze, ne kérdezze, hogy ki vagyok... Ha megmondom, azt fogja mondani, hogy takarodjam az oldala mellől. Ne kérdezze!...

Fájdalmasan csengett a hangja. — Szép, keskeny ajka megremegett.

— De ha mindenáron tudni akarja, hát megmondom. Nézzen ide, ez vagyok én...

És kinyitva retiküljét néhány levelezőlapot vett ki belőle.

— Olvassa el a címzéseket.

Nézem a címeket. A levelek T. Vica kisasszonynak vannak címezve, csaknem valamennyi más városba, de mindig egy-egy vendéglőbe.

— Lássa... Ez vagyok én!

Könnyű kitalálni: pincérlány. Közönséges pincérlány.

Rengeteg a pincérlány és kevés a vendéglő...

Felkerestem az egyik debreceni elhelyezőintézetet, amely főleg a pincérek elhelyezésével foglalkozik. Egy szobában voltak valamennyien, vagy hét-nyolc lány és egy férfi. A tulajdonos még nincs itt s amikor az üzletvezetővel beszélgetek a belső szobában, hirtelen kinyilik az ajtó és egy csinos szőke fej bujik be rajta:

— Nincs rám szüksége? — csilingel a hangja és a szőke haj alatt bájos mosolyra huzódik az arca. A mosoly csábító. Az üzletvezető ridegen mondja:

— Nincs!

Egy fintor és a szőke fej eltünik.

Fizetést nem kap a pincérleány és csak némely helyen lakást

Aztán jön a tulajdonos. Amikor interjut kérek tőle, ezt mondja:

— Kérem, itt sem hallhat egyebet, mint másutt. Rosszak a viszonyok és nincs kereset.

Aztán az elhelyezési módszerről beszél:

— Az elhelyezés ma nagyon nhéz. Rengetegen vannak a lányok és kevés aránylag az üzlet, ahol rájuk szükség van. Inkább vidéki kisebb vendéglőkbe helyezzük el őket. Az elhelyezésért kapunk tőlük kettőtől négy pengőig terjedő összeget és ugyanennyit a vendéglőstől is, akinél elhelyeztük. Ha azonban a leányt hét napon belül bocsátja el a főnök, akkor nem jár közvetítési díj, ellenben a törvény szerint mi kötelesek vagyunk őt máshol elhelyezni, mihelyst erre alkalom nyilik.

— És nem élnek ezzel vissza? — kérdezzük.

— De még mennyire! — válaszolja. — A ravaszabb leányok, ha roszszul megy a vendéglő, ahová mennek, akkor a hetedik napon egyszerüen otthagyják és visszajönnek, anélkül, hogy mi kerestünk volna valamit. És kötelesek vagyunk még elhelyezni is őket.

Ezután a lányok keresetéről beszél:

— Fizetést egyáltalán nem kapnak csak kosztot és némely helyen még lakást. Pénzt sehol sem fizetnek nékik, csupán ahoz jutnak hozzá, amit a borravalókból keresnek.

— És...

— Nos és amire ön gondol. Vendégeket fogadnak. A helyzet úgy adódik a legtöbb helyen, hogy erre szinte rá vannak kényszerítve.

Most közbevetjük:

— És ön nem gondolja, milyen szörnyű ez?! Pénzt nem kapnak, csak kosztot, vagy néhol még lakást is. De miből vegyenek maguknak ruhát, miből vegyenek cipőt, miből vegyenek harisnyát?! Valósággal rá vannak erőszakolva arra, hogy fogadjanak vendégeket.

Ezt válaszolja:

— Én hiába gondolok akármit kérem, az nem fog a helyzeten változtatni. A viszonyoknak kell javulni, kérem és akkor majd lesz pénzük a főnököknek arra, hogy fizessenek. De azért ne tessék azt hinni, hogy egészen pénz nélkül hagyják őket, mert a legtöbb helyen azért kapnak egy pár pengőt is.

Aztán panaszkodik:

— És nem elég, hogy a gazdasági válság következtében súlyosan megcsappant a kereseti lehetőségünk, még vannak, akik ezt mesterségesen is előidézik. Van ugyanis Debrecenben egy szálloda, amelyben a szobaasszony is vállalkozik arra, hogy elhelyezze a lányokat. Egy-két pengőt kap érte, természetes tehát, hogy a lányok inkább hozzámennek és ezzel súlyos károsodás ér bennünket. Ide-

— És most mesélje el, miért akart öngyilkos lenni?

Meglepően értelmesen és okosan beszél. Finoman, halkan.

— Mert nem tudok keresni. Mert mese az, hogy otthonfelejtettem a pénzem. Mert nincs egy fillérem sem és mert azt sem tudom, hol fogok aludni. Vidékről jöttem ide és kaptam is állást, de a könyvemet, amit utánam küldtek utánvéttel, nem tudtam kiváltani. Hét napon keresztül nem volt rá pénzem. És amikor a hetedik napon végre kiváltottam, akkor a főnököm kijelentette, hogy előbb kellett volna megszerezni, most már nincs rám szüksége. És elereszt ett... Ki az uccára egy fillér nélkül, lakás nélkül... És nincs egy ismerősöm sem ebben a városban. Most már megérti, miért akartam öngyilkos lenni?

— De ha délelőtt még öngyilkos akart lenni, akkor miért jött el este a moziba?

Rámnézett. A szeme kitágult, a szája megvonaglott.

— Hát nem tudja?... Hát nem érti?...

Aztán összecsuklott és ott az uccán sirni, zokogni kezdett...

*

Ezután érdekelni kezdett a pincérlányok sorsa. Hogyan élnek, hogyan dolgoznak és milyen a kereseti lehetőségük. Érdekelni kezdett, hogy micsodák és kicsodák is tulajdonképpen ezek a lányok, akiknek ilyen apró kis tragédiái gördülnek az élet mindent elmosó árjában.

Háztartási alkalmazottat keres?
A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

je volna már, hogy a hatóságok közbelépjenek és megakadályozzák, hogy ez az asszony, aki iparengedély nélkül végzi ezt a dolgot, tovább is működhessen.

Szóval itt is van kontárkérdés.

— És mit csinálnak azok a lányok, akik nem tudnak elhelyezkedni?

— Azok?... Hát azok kimennek az uccára!...

*

Ez a pincérlányok élete és tragédiája. **Reményi György.**

Gyászrovat

Özv. Kovács Imréné Nagy Julianna életének 79. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz Köztemetőben református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Balogh István életének 27. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemető 2/a. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Csorba Ferenc temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Szerb Pálné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik feletjhetetlen jó édesanyánk, testvérünk, özv. Horváth Imréné sz. Hatvani Zsuzsánna temetésén résztvettek, részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ez úton mondunk köszönetet.

Horváth és Törös család.

Dr. Diószeghy Mihály ref. lelkész temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Osztroviczky Tibor 15 éves piarista gimnáziumi tanuló váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemetőben **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó gyermekünk, testvérem végtisztességtételén megjelent rokonaink, jóbarátaink és ismerőseink s mindazok, akik ravatalára koszorút és virágot helyeztek s mély fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Nagy Imre és családja.

Az evangélikusok jubileumi ünnepségei

Megemlékeztünk már arról, hogy a debreceni evangélikus egyháznak holdebreceni evangélikus egyháznak ma, vasárnap nagy jubileumi ünneplikussága, a világprotestantizmus derék hada világszerte nagy ünnepségeket tart november havában dr. Luther Márton 450. éves születési évfordulója alkalmából. Ebbe az üüneplésbe kapcsolódnak bele a debreceni evangélikusok is. Ezenkívül egy másik kedves tényt is ünnepelnek, amennyiben most van 50 éves évfordulója a debreceni evangélikus egyházközség önálló anyaegyházközséggé alakulásának. Ezt a kettős jubileumot ünnepies formák közt ünneplik meg az evangélikusok.

Vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepi hálaadó istentisztelet lesz. Az istentiszteleten jelen lesz dr. Geduly Henrik evangélikus püspök, az egyetemes egyház lelkész elnöke is, valamint a katonaság, egyetemi hatóságok képviselői is. Dr. Baltazár Dezső ref. püspök, aki ugyanakkor Szentesen lesz, Uray Sándor ref moderátor-lelkészt bízta meg képviseletével. A várost dr. Vargha Elemér h. polgármester fogja képviselni. Az istentiszteleten Pass László lelkész prédikál és az evangélikus egyházi vegyeskar ad elő egyházi karéneket Elefánty Sándor karnagy vezényletével.

A hálaadó istentisztelet után közvetlenül, a templomban ünnepi díszközgyűlés lesz, amelyen dr. Haendel Vilmos udvari tanácsos, egyetemi tanár, az egyházközség világi elnöke mond megnyitó ünnepi beszédet. Fux Antal egyházi főjegyző az egyházközség 50 éves történetéből ismertet egyes nevezetes eseményt. Végül elnöki deklaráció és határozati javaslatok lesznek és a magyar Himnusz zárja be a templomi ünnepséget.

Este 6 órakor a vármegyeháza díszermében evangélikus kultúrest lesz a következő műsorral: 1. Az evangélikus egyházi vegyeskar karéneke, melyben Luthernek a muzsikáról írt, Goldmark által megzenésített dalát adja elő. 2. Halassy Mariska művésznő Reményik: Az óriás c. költeményét szavalja. 3. Pass László lelkész „Az örök reformáció"-ról tart ünnepi előadást. 4. Uhrin Klára, a kiváló wagneri szoprán énekesnő több énekszámmal szerepel Galánffy Lajos zongoraművész kíséretében. 5. Galánffy Lajos zongoraművész Bach-Chorálokat játszik zongorán. 6. Végül az evangélikus egyházi vegyeskar a magyar Hiszekegyet adja elő.

Belépődíj nem lesz ezen a kultúrestén, hanem 50 filléres műsormegváltás.

A kultúrest után, este 8 órakor az Angol Királynő külön termében közös vacsora lesz étlap szerint, amely a jelentkezések szerint kedves együttlétnek ígérkezik. (A vacsorára vasárnap délig lehet jelentkezni a lelkészi hivatalban. Telefon 33—05.)

1½ LITERES
(családi üveg)
HŐFORRÁSVIZ
36 filler helyett
30 fillér
Savanykás borokhoz kiváló

DANKÓ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
Debrecen sz. kir. város szerződéses szállítója.
Üzlet: Kossuth ucca 3. — Telefon: 23—22.
Telep: Domb ucca 16. — Telefon: 30—66. éjjeli is.

TEMETÉSEKET a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, EXHUMÁLÁSOKAT, vidéki szállításokat legolcsóbb árban, személyes felügyelet mellett eszközöl.
Cégtulajdonosok: EKLI ÖRÖKÖSÖK és PUSZTAY JÓZSEF.

Meggyilkoltak egy asszonyt a nyirábrányi betonhidnál

A debreceni csendőrnyomozók már nyomában vannak a gyilkosnak

A nyirábrányi határban levő betonhíd közelében egy asszony véres holttestére találtak. Az asszony hátán, mellén, arcán és alsólábszárán véres sérüléseket találtak. A csendőri nyomozás során megállapították, hogy az asszonyt *Nagy* Mátyásnénak hívják és a betonhíd közelében levő tanyán, amely Kéri Mihály tulajdona, lakott. Az asszony a csendőrség megállapítása szerint eltartási szerződést kötött Kérivel, aki vállalta az asszony házáért és másfél hold szántóföldjéért, hogy holtáig eltartja. Egy vallomás szerint Nagy Mátyásnét a híd mellett először Kéri Mihály vette észre, mert a feleségének elmondotta, hogy a Flóri rosszul lett a hídnál. Kevés idő mulva a Kériék kisleánya bevitte a tanyába Nagy Mátyásné csizmáit és elmondta, hogy Nagy Mátyásné már meghalt. A tanyából kiment a hídhoz Kéri és a felesége. Kéri megnézte a holttestet és azzal a kijelentéssel, hogy

annak már úgysem jöhet segítség, belökte az árvízcsatornába, hogy a víz majd sodorja román megszállt területre.

A holttestet elvitte a víz, de nem messze a hídtól parthoz sodródott és ott találták meg. A csendőrség folytatja a kihallgatásokat és igyekszik fényt deríteni a gyilkosság ügyére.

Dísztorna keretében ünnepelték szombaton este dr. Vásáry István polgármestert és Zöld József tb. h. polgármestert

Szombaton este a Debreceni Torna Egyesület dr. *Vásáry* István polgármester és *Zöld* József tb. h. polgármester tiszteletére dísztornát rendezett. A tornacsarnokot a meghívott díszes közönség zsúfolásig megtöltötte. Ott volt báró *Vay* László főispánnal az élén a város polgári, katonai társadalmának minden vezetője. A dísztorna felvonulással kezdődött, majd a Nemzeti Hiszekegy eléneklése után gróf *Teleki* Sándor, a MOTESz országos elnöke üdvözölte hatásos beszédben az ünnepelteket és átadta nékik az emlékplaketteket. Gróf Teleki Sándor szavaira dr. *Vásáry* István polgármester válaszolt és meghatottan köszönte meg az üdvözlést, hangsúlyozva, hogy meglepetés neki az ünneplés, hiszen nem tett mást, mint ami köteles-

MODERN KÉPKERETEZÉS ÜVEGCSISZOLÁS, TÜKÖRGYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

ség, ugyanazt végezte, mint a magyarság milliói, halad azon az úton, amelynek egy a célja: egészséges nemzedéket nevelni és feltámasztani romjaiból az országot.

A polgármester szavai után a közönség elé sorakoztak a tornászok és a következő sorrendben mutatták be a frenetikus sikert aratott csodás produkciókat:

Az 1934. évi világbajnokságokra előírt szabadgyakorlatokat bemutatja a róm. kath. realgimnázium mintacsapata. — Vezette: Schmidt Gyula testnevelési tanár. Korlátakadémia. Hölgyek buzogánygyakorlata. Nyujtóakadémia. Hölgyek ritmikus gyakorlatai. Férfiak műszabadgyakorlatai. Férfiak gyűrűhinta-akadémiája. Talajtorna. Négy hölgy, hat férfi, húsz gyermektornász.

A minta tornászcsapatokat percekig ünnepelte a közönség, olyan bámulatosan szép és bravuros akciókat mutattak be.

SPORT

A TISZÁNTÚL SZEREPE A TORNÁSZVILÁGBAJNOKSÁGON

Amint már jeleztük, a Magyar Országos Torna Szövetség elnöksége gróf Teleky Sándor orsz elnök vezetése alatt tegnap este Debrecenbe érkezett. Az állomáson Zöld József h. polgármester főjegyző és Steinfeld István, a DTE elnöke fogadták az illusztris vendégeket, akik az állomástól egyenesen a DTE Magoss György tér 9. sz. alatti tornacsarnokába mentek, hogy megjelenjenek a dísztornán, melyet Vásáry István dr. polgármester és Zöld József h. polgármester-főjegyző tiszteletére rendeztek.

A MOTESz vezérkara ma délelőtt 10 órakor a városháza közgyülési termében a Tiszántúlról összejött városi vezetők, tanárok és sportemberek előtt hivatalosan ismerteti a Magyar Országos Torna Szövetség nagyarányú előkészületeit a Budapesten 1934 május—júniusban megtartandó tornászvilágbajnokságokkal kapcsolatban. A vidéknek ott kell lennie a világbajnoki versenyeken.

❖❖❖

A Bocskay Futball Club december 5-én tartja évi rendes közgyűlését, amelyre a klub tagjainak megjelenését kéri a vezetőség.

Debreceni zsidó reálgimnázium IV. a)—III. alsó 12:2. Bíró: Fülöp. Góllövők: Zuckermann (4), Lőwy (3), Fried (3), Varjas, Luczifer, illetve Deutsch, Kelemen. Mindkettő 11-esből.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A debreceni Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Herczeg Ferenc eljön a Gyurkovics lányok decemberi előadására

A Debreceni Jótékony Nőegylet Sass Béláné nőegyleti elnök elnöklete alatt nagyfontosságú, népes választmányi ülést tartott. A választmányi ülésen megjelentek Sass Béláné elnök, dr. Kesserü Lajosné alelnök, dr. Erdős Károly igazgató, dr. Szondy György főtitkár, Magyar Bertalan titkár, Nagy Jenő ellenőr, Balkó Lajosné, Csánki Benjáminné, dr. Horvay Róbertné, Hutirayné, Rutter Sári, Kelemen Ernőné, Klein Lászlóné, tábornok neje, Kondor Kálmán Lászlóné, özv. Kecskeméthy Ferencné, özv. Kovalitzky Antalné, dr. Lábas Béláné, Martinek Ferencné, Melán Dezsőné, dr. Papp Ferencné, Pápay Józsefné, Rauchbauer Ödönné, Suhajda Béláné, Sz. Tóth Béláné, dr. Varga Zsigmondné.

Sass Béláné elnök üdvözlő szavai után dr. Erdős Károly igazgató ismertette a titkári munkakör megosztását, mely szerint az eddigi titkári állás reprezentativ főtitkári és adminisztrativ titkári állásra szerveztessék át a titkári teendők nagy munkakörére való tekintettel. Az előterjesztést választmány egyhangulag elfogadta s nagy lelkesedéssel választotta meg a főtitkári állásra dr. Szondy György Dóczi intézeti tanárt, eddigi titkárt, az adminisztrációs titkári állásra pedig Magyar Bertaln lelkészt.

November 3-i kelettel a nőegylet elnöksége Hütl Tivadar dr. egyetemi professzortól, akinek leánya fogja alakítani a Gyurkovics lányokban a Mici szerepét, — levelet kapott, melyben Herczeg Ferencnek a nőegylet ünnepélyén való megjelenéséről a következő áll: *„Az előadáson jelen lesz Herczeg Ferenc is.* Elszállásolásáról Méltóságos Asszonyomnak nem kell gondoskodnia, mert ő feleségem nagybátyjával együtt jön, aki neki ifjúkori barátja és mindketten nálunk fognak lakni. Az előadás napján Herczeg Ferenc lejövetele miatt nem volna tanácsos változtatni, mert ő úgy osztotta be idejét, hogy ezt a napot Méltóságos Asszonyomék rendelkezésére bocsátotta."

A választmány nagy örömmel vette tudomásul Herczeg Ferenc lejövetelének bejelentését.

Sass Béláné elnöknő az ünnepéllyel kapcsolatban kérte a választmány tagjait és a testvéregyesületek vezetőségét az ünnepély minél nagyobb sikerének az előmozdítására. Hiszen a Jótékony Nőegylet a maga nemes céljának a munkálása mellett, mindíg nagy szeretettel nyujt segítő kezet a testvéregyesületek munkáinak támogatására.

A folyóügyek letárgyalása után választmányi gyűlés Sass Béláná elnök zárószavaival ért véget.

A Jótékony Nőegylet december 5-i színházi ünnepélye és az Angol Királynőben tartandó tea-estélye iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg. Igy kívánatos a jegyeket a Csokonai szinház pénztáránál mielőbb előjegyezni.

RUHACSERE üzlet megszünik! — Viselt, kopott ruháit divatos gyapjuszövetre cserélem mig a készlet tart
HEGYI, SAS UCCA 4.

A debreceni missziós előadások sorrendje

Megemlékeztünk már arról, hogy Debrecenben *Zadravecz* István püspök és P. *Unyi* Bernardin, valamint *Roznik* Rajnér házfőnök missziós előadásokat tartanak.

Zádravecz püspök ma a legkiválóbb szónokok egyike, aki tüzes lélekkel szórja gazdag tapasztalata és bőséges tudása remek kincseit. Az emberi kedély hurjain szerencsés kézzel tud játszani s ez is egyik magyarázata annak, hogy beszédei soha nem válnak megszokottakká, mégkevésbbé meguntakká. P. Unyi Bernardin pécsi hitszónok, a franciskánus rend egyik ifjú igérete. Roznik Rajnér egri házfőnök, jeles szónok, aki a legtapasztaltabb missziós papok közé tartozik. Kiváló siker kiséri munkáját mindenütt s bizonyára nagy hatása lesz Debrecenben is. A franciskánusok örömmel és nagy várakozással jönnek Debrecenbe s az egyházközség iránti nagyrabecsülésnek azzal is jelét adták, hogy a rend legkiválóbbjait küldik ide.

Érthető, hogy a debreceniek is örömmel várják őket. Hirök máris megelőzte őket.

Az egész misszió rendje különben a következő:

December 2-án, szombaton este 6 órakor *Veni Sancte* lesz, amelyet dr. *Lindenberger* János ap. kormányző tart segédlettel. Utána bevezető szentbeszéd, amelyen *férfiak és nők egyaránt résztvesznek.* A templom kevés befogadóképességére tekintettel iskolások ne jöjjenek erre az időre!

December 3-án, vasárnap a szokott rendben lesznek a szentmisék. Féltízkor nagymise lesz, amely után *férfiak és nők számára* szentbeszéd. Délután 5 órakor *csak nők számára,* este 7 órakor *csak férfiak számára* szentbeszéd. Délután 5 órakor *csak nőknek,* este 7 órakor *csak férfiaknak* szentbeszéd.

December 7-étől 8-ára virradó éjjel szentségimádás. Szentségkitétel este 9 órakor, utána és éjfélkor *férfiak és nők számára* szentbeszéd. Egész éjjel gyóntatás az összes gyóntatószékekben.

December 8-án, Szeplőtlen Fogantatás ünnepén a szokott vasárnapi miserend. Féltízkor ünnepélyes nagymise, utána *férfiak és nők* számára szentbeszéd. Délután 3 órakor a kongregáció közös tagavatás és fogadalom megújítása szentbeszéddel. 5 órakor *csak nők* számára prédikáció, este 7 órakor *csak férfiaknak* szentbeszéd.

December 9-én, szombaton reggel 6 órakor rorate, utána szentbeszéd *férfiak és nők számára.* Délelőtt 10 órakor ünnepélyes rekviem az egyházközség halottaiért és hősi halottaiért, utána szentbeszéd.

Délután 4 órakor az anyák elhozzák iskolába még nem járó gyermekeiket, akiket a missziós páterek megáldanak és emlékéremmel ajándékoznak meg. Este 7 órakor beszéd *csak férfiaknak.*

December 10-én, vasárnap 9 órakor csendes szentmise, utána szentbeszéd *férfiak és nők* számára, majd a missziós kerszt megáldása, apostoli áldás és ünnepélyes hálaadás. *Este 6 órakor az Arany Bika disztermében sajtóest és elbúcsúzás* püspök úrtól és a páterektől.

Ehhez a rendhez mindenkinek tartani kell magát.

IZGALOM, ÉLVEZET, TITOKZATOSSÁG
Ketten az éjszakában
című film, főszerepben
LIANE HAID és GUSTAV DIESSL
ma és hétfőn az Urániában
Előadások kezdete: vasárnap 3, 5 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9-kor.
Jegyelővétel délelőtt 11-től.

KÖZGAZDASÁG

A TERMÉNYTŐZSDÉN KEVÉS VÁLTOZÁS VOLT.

Határidőüzlet:

Búza: március 7.72, 73, 75, 78, 77, 80, 82, 83, zárlat 7.80—81, május 7.95, 98, 99, 8.00, zárlat 7.97—98.

Rozs: március 4.85, 90, zárlat 4.88—90.

Tengeri: május 8.02, 08, zárlat 8.06—08.

Készárüüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 7.40—7.65, 78 kg. 7.50—7.75, 79 kg. 7.60—7.85, 80 kg. 7.70—7.95, ftiszai 77 kg. 7.25—7.40, 78 kg. 7.35—7.50, 79 kg. 7.45—7.60, 80 kg. 7.60—7.75.

Rozs 3.85—3.95, tak. árpa I. 6.90—7.00, tak. árpa II. 6.70—6.80, zab I. 7.40—7.50, zab II. 7.30—7.40, tengeri 8.40—8.50, korpa 5.30—5.40.

A készáruvásáron búza 10 fillérrel drágább, rozs és zab nem változott, tengeri 10 fillérrel és budapesti liszt 50 fillérrel olcsóbb, korpa 5 fillérrel drágább.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.50—18.90, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 347.00—357.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.50—80.50.

*

A színarany kilója 5155—5140 pengő.

FIGYELMEZTETÉS

— El tetszett késni, — szól a színházi jegyszedő. — Kérem tessék nagyon halkan lépni.

— Miért? Már mindenki alszik?

Nem tudom mit csináltam, nem gondolkoztam, csak a kezem járt. A fejszével anyám fejére sujtottam, egyszer, aztán még egyszer és még egyszer... mondja az anyagyilkos Zemplén Dénes vallomásában

Két hét mulva már tárgyalni fogja a bíróság a fiatal gimnázista anyagyilkossági-ügyét

Budapest, nov. 18. A keleti pályaudvar érkezési oldalán a mikrofon bejelenti, hogy a győri személyvonat fut be az első vágányra. Rendőrkordon áll a bejáratoknál. A kordon mögött többszáz főnyi kíváncsi várja a vonat érkezését.

A mozdonyhoz kapcsolt első III. osztályú személykocsiban utazott Budapestig a gyilkos kis **Zemplén** Dénes. A kíséretében levő detektívek, hogy a kíváncsiak ostromától megvédjék, a túlsó oldalon szálltak le és valósággal átszöktették a pályaudvari rendőrőrszobába s onnan a főkapitányságra, ahol dr. Szrubián Dezső rendőrtanácsos szobájába vitték, amely azonnal megtelt rendőrtisztekkel. Megjelent **Dorning** Henrik főkapitányhelyettes, dr. **Ferenczy** Tibor főkapitány és dr. **Németh** Péter tanácselnök, a fiatalkorúak bíróságának elnöke is.

Az anyagyilkos a rendőrségen

Zemplén Dénes rendkívül nyugodtan viselkedett. Nem ejtette zavarba, hogy a zsúfolt szobában kutatva nézegetik, az első hozzáintézett kérdésekre is nyugodtan válaszolt.

Mielőtt kihallgatása megkezdődött, Szrubián tanácsos felszólította, hogy rakja ki az asztalra zsebei tartalmát. Először egy likőrösüveget húzott elő. A félliteres üvegből egy-másfél deci hiányzik. Azután leoldotta jobbcsuklójáról karóráját, majd néhány pengőt vett ki a nadrágzsebéből. Aztán előkerült a télikabátja belső zsebéből egy fényképezőgép. Volt még nála egy fénykép önmagáról, amely diáksapkában ábrázolja. Kulcsok, tréfás permetező, villamosbérlet-tok, néhány papírlap feljegyzésekkel, két ceruza és egy gyöngyházdíszítésű kis zsebkés.

Zemplén Dénes megkezdi drámai vallomását

A rendőrtanácsos az ablakhoz állította a nyilt tekintetű, nyugodtan viselkedő fiút. Az ablak mellett beszélgetés formájában kezdődött meg az első kihallgatás.

— Na fiam, mondd el, mi történt és hogyan történt? — kérdezte a rendőrtanácsos.

— Kérem szépen, tanácsos úr,

az anyám Mezőtúrra levelet írt nekem. Azt írta, hogy jöjjek fel Pestre,

mert beszélni akar velem. Húsz pengőt küldött az útiköltségre, úgy hogy körülbelül 30 pengő volt nálam, amikor feljöttem Budapestre.

— Kedden délután három órakor ültem vonatra és este érkeztem Pestre. Nem akartam rögtön hazamenni,

előbb beültem egy moziba. Nagyon szeretek moziba járni.

Mozi után sétáltam az uccán. Esni kezdett. Gondoltam, hogy majd csak eláll, de egyre jobban esett, mire kimentem az édesanyám házába, a Muskotály uccába. Nagyon nehezen engedett be az anyám.

László, az albérlő és a méltóságos asszony

— Az albérlőt még mindig ott találtam az anyám házában. Nem szíveltem, őszintén, ezt a **László** nevű albérlőt. Fájdalmas nekem kimondani,

egyszer benyitottam a fürdőszobába, fel voltak mind a kettőn öltözve, de láttam, hogy megcsókolja az anyámat és két kezével szorosan magához öleli.

Veszekedés a mindenféle alakok miatt

— Másnap reggel korán ébredtünk. Délelőtt bejött a László nevű villanyszerelő, beszélt anyámmal.

Láttam rajta, hogy nagyon jó viszonyban vannak.

Később velem is beszélt. Engem mód felett bosszantott, hogy — azt kell mondanom — apai hangon szólt hozzám. Erre azt gondoltam magamban:

— Milyen jogon turkál ez az ember az én legbensőbb dolgaimban?

Kérdezgetett, de én nem is válaszoltam neki.

— László azután elment, de

jöttek mások. Mindenféle alakok.

Én azután este az anyámnak szemrehányást tettem, hogy miféle emberekkel érintkezik.

„Nézd, te méltóságos asszony vagy, egy műegyetemi tanárnak elvált felesége, jobban meg kellene nézned, hogy kit engedsz be a házadba."

Anyám nagyon goromba volt hozzám, leintett, azt mondta, hogy semmi közöm az ő dolgaihoz. Sokáig vitatkoztunk, beszélgettünk. Már nagyon késő volt, mikor lefeküdtünk. Én a harmadik szobában feküdtem le, ő pedig a másodikban a díványra

A fiu borzalmas anyagyilkosságról

— Olvasgattam, azután letettem a könyvet, de nem bírtam elaludni. Idegesített, amit anyám házában láttam.

— Borzasztó — gondoltam magamban —, miket csinál az én édesanyám!

— Egyre dühösebb lettem, azután nem tudom, hogy mi történt, aludtam-e, egyszerre reggel lett. Megint eszembe jutottak a dolgok, az előző nap eseményei. Láttam azokat az embereket, akik nálunk látogatóba voltak és intim hangon beszéltek az édesanyámmal.

— Valami irtózatos düh támadt bennem. És szörnyű elhatározás is. Felugrottam az ágyból, átmentem a másik szobába.

— Reggel megint beszélgettünk, vitáztunk anyámmal. Arra kértem édesanyámat, hogy albérlőjét, akit én nem szíveltem, küldje el. Édesanyám, ak a pamlagon feküdt, azt válaszolta:

Előbb inkább téged teszlek ki, — mint László urat.

— Ekkor lettem nagyon dühös. A szobában

a kezem ügyébe akadt egy fejsze, ami ki volt készítve aprófahasogatásra, felkaptam a fejszét.

Anyám ezt nem látta, a pamlagon feküdt.

— Tanácsos úr, most csak azt mondhatom, nem tudom, mit csináltam, nem gondolkoztam, csak a kezem járt. A fejszével anyám fejére sujtottam. Egyszer. Aztán mégegyszer és mégegyszer. Akkor eldobtam a fejszét, a sapkámat a zsebembe gyürtem és az ablakon át kimásztam a kertbe.

Menekülés Budapestről

— Nem vagy fáradt? — kérdezte az izgalmas kérdések után a rendőrtanácsos.

— Nem, tanácsos úr, tudok beszélni.

— Hát akkor mondd el, mit csináltál azután.

— Ténferegtem az uccán, azután elmentem az édesapámhoz. Neki akartam megmondani, hogy mit csináltam.

Akkor már nagyon megbántam azt ami történt.

Apámat nem találtam otthon.

Itt a professzor harmadik felesége fogadta. Amint meglátta a fiút, összecsapta a kezét:

— No az apád nem nagyon fog örülni annak, hogy itt vagy! Miért jöttél el Mezőtúrról?

— Rémes dolog történt — dadogott a fiú.

— Elég rémes, hogy elszöktél — korholta mostohaanyja.

— Sokkal rémesebb... Megöltem az anyámat.

Zemplénné Rau Sári nem akart hinni a fülének.

A fiú erre szép sorjában elmondta, hogy szökött el Mezőtúrról és miként érkezett az anyjához, akivel összeveszett és azután megölte.

— Nem hiszem, add írásban! — mondta a mostohaanyja.

A fiú erre leült az asztalhoz és az elébe tett papírra ráírta a lediktált szöveget:

Dreher-Maulé
a márka csokoládé

Alulírott, Zemplén Dénes, baltával megöltem anyámat...

A fiú azután kiment a pályaudvarra, hogy Sopronon keresztül Ausztriába szökjék. Sopronban megszállt a Pannonia-szállóban, innét elment egy moziba. Másnap délelőtt Ágfalvára ment, de céltalannak látván a szökési kísérletet, visszament a soproni hotelba, ahová pálinkát vitt magával.

„Mégis csak szerettem az anyámat!"...

— Amikor visszafordultam Sopronba, úgy határoztam, hogy

jelentkezem a rendőrségen és feljelentem magam.

Ekkor már nagyon sajnáltam szegény anyámat.

Mert őt is nagyon szerettem én kérem szépen...

Nem mondom, kérem, apámat jobban szerettem, pedig nagyon komoly, szigorú ember, de olyan, amelyre minden diák úgy tekint fel, mint egy tiszta képre. Anyámnak szegénynek voltak hibái, de hát én mégis csak a fia voltam. Szerettem, nagyon-nagyon megbántam, amit csináltam.

— A városba visszaérkezve, megint a szállodába mentem. Fáradt voltam, le akartam feküdni. Előzőleg azonban vettem egy üveg likőrt. Arra gondoltam ugyanis, hogy

megiszom az egész üveggel, becsípek és részegen több bátorságom lesz jelentkezni a rendőrségen.

Csak két kis pohárral ittam meg, amikor elálmosodtam és elaludtam. Már csak arra ébredtem fel, hogy dörömböltek szobám ajtaján. A detektívek jöttek értem.

— De zsebkésedet elő rántottad, amikor a detektívek bementek. Miért?

— Ez csak egy... zavart mozdulatom volt. Én sem tudom, miért rántottam elő.

Eddig tartott Zemplén Dénes első vallomása anyja borzalmas meggyilkolásáról és a következő napokról. A rendőrtanácsos leültette és pihenni hagyta.

Két hét mulva már tárgyalás lesz

Délután folyamán jegyzőkönyvbe vették a gyerek vallomását.

Zemplén Dénes bűnügye a lehető legrövidebb időn belül Németh Péter, a gyermekbíróság tanácselnöke elé kerül.

Törvényeink szerint ugyanis gyerekbűnözők ügyében sem ügyészi nyomozás, sem vizsgálóbírói vizsgálat nincs. Igy amint a rendőri nyomozás véget ér és a rendőrség az ügy tanuit kihallgatta, az iratokat nyomban az ügyészségre viszik.

Novák Lajos ügyészségi alelnök, a fiatalkoruak ügyésze megszerkeszti a vádiratot és nyomban a gyermekbíróság elé állítják Zemplén Dénest. Legkésőbb két hét mulva teljes egészében feltárul Zemplén Dénes életének, lelkének minden titka a bíróság előtt.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 12—12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre annak a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1933 november 19. Vasárnap. Prot.: Erzsébet, róm. kath.: Erzsébet a., Izr.: 5694 Kiszl. 1.

Holnap: 1933 november 20. Hétfő. Prot.: Jolán, róm. kath.: V. sz. Félix, Izr.: 5694 Kiszl. 2.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak. „Megváltó", Piac ucca 18. „Aranyegyszarvu", Kossuth ucca 8. „Magyar korona", Péterfia ucca 10. „Arany János", Csapó ucca 66. „Szentháromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária", Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Lassú lehülés, erős éjjeli és reggeli ködképződés, élénk keleti, északkeleti szél, nyugaton esetleg kisebb esők.

A BUDAPESTI RADIÓ MUSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetitések

9.45: Hirek.
11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat magyarul és németül.
12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
12.30: Hirek.
1.15: Időjárás, időjelzés.
2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
4.45: Időjelzés, időjárás, vizállás, hirek.
12.00: Himnusz.

VASARNAP, november 19.

9.15: Hírek. — 10.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Göde Lajos lelkész. — 11.00: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond dr. P. Bangha Béla jézustársasági házfőnök. — 12.25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor. — Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2.00: Gramofonlemezek. — 3.00: Dr. Vancsó Gyula: A gazdavédelmi intézkedések és a kisgazdák. — 3.45: Az 1. honvédgyalogezred fuvószenekara. Vezényel Fricsay Richárd. — 4.30: Időjárásjelentés. — Majd: Tanácskérés. Irta Gárdonyi Géza. Felolvassa és bevezetőt mond Féja Géza. — 5.00: Képek a Fővárosi Operettszínház „Ez kell a gyerekeknek" című revüoperettjéből. Irta Beretvás Károly. Zenéjét összeállította Kun Richárd. Rendező Beretvás Károly. Vezényel Flamm Andor. — 6.00: Magyar-cimbalomötös. — 6.45: Székelyföld derüje. Sala Domokos előadása gramofonszemelvényekkel. — 7.30: Bura Sándor és cigányzenekara Radics Lajos tárogatószámaival. — 8.15: Hírek, sport- és ügetőversenyeredmények. — 8.30: Chován Kálmán emlékhangverseny a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — Utána körülbelül 10.15: Veres Lajos cigányzenekara és Guttenberg György jazz zenekara az Ostende-kávéházból Kalmár Pál énekszámaival.

HÉTŐ, november 20.

6.45: Torna. — Utána: Gramofonlemezek. — 10.00: 1. Utazás a száz év előtti Szatmárra. 2. Kölcsey-versek. (Felolvasás.) — Közben: Gramofonlemezek. — 12.05: Az államrendőrség zenekara. Vezényel Szöllössy Ferenc. — 1.30: Németh Anna zongorázik. Csilley Livia énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 3.30: A rádió diákfélórája. A tudomány Napoleonja (Humboldt). — 4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.00: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. — 6.00: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 6.30: Farkas Sándor énekel, zongorán kíséri Kalmár Tibor. — 7.00: A magyarság népesedési fejlődése a honfoglalástól napjainkig. Ajtay József előadása. — 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. — 7.40: A Filharmóniai Társaság hangversenye az Operaházból. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. — Közreműködik Feuermann Emánuel (gordonka). — Utána körülbelül 10.00: Időjárásjelentés, hírek. — Majd: Kurina Simi és cigányzenekara a Kovacsevics-étteremből. — 11.15: Mándits-jazz a Pátria-kávéházból Szántó Gyula énekszámaival.

TOLNAI
Első cipők árusitása
PIAC UCCA 67. (Megyeházával szemben)
Női cipők már P 2·50-től Férfi cipők már P 7·-től

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. NOVEMBER 19. CSÜTÖRTÖK. A tiszántuli református egyházkerület ülést tartott, amelyen először elnökölt az új püspök, Erőss Lajos. Elnöktársa gróf Dégenfeld József, jegyzők: Dicsőfi József, Sass Béla és Kun Béla voltak. A gyülés tiltakozott a Ne Temere breve ellen.

A Bikában a Zenekedvelők Társasága nagysikerű hangversenyt rendezett, amelyen Vecsey Ferenc, Marschalko Rózsi, Lányi Ernő és Dienzl Oszkár szerepeltek.

1913. NOVEMBER 19. SZERDA. A Szabad Iskolában nagysikerű előadást tartott Balkányi Béla a Szociálizmus és mezőgazdasági címen.

Nagy feltünést keltett a temesvári hadtest parancsnokságának Debrecenbe érkezett rendelete, amely szerint katonatisztek őrnagytól kezdve már nem utazhatnak a villamoson.

Magyary Imre és fia a Royalban zeneestélyt tartottak.

Apróhirdetés: Havonta 20 koronával kisegítek csinos nőt. Ajánlatot „Kereskedő" címre kérek post restante.

1923. NOVEMBER 19. HÉTFŐ. Rende slapszünet.

1908. NOVEMBER 20. PÉNTEK. Az egyházkerület harmadik napja folytatja közgyülését. E napon hosszabb vita volt a fölött, hogy az egyházkerület meghosszabbitsa-e Bosznay István festőművész, Dóczi intézeti rajztanár szabadságát.

A szokásos csütörtöki felolvasó esten a katholikus főgimnázium dísztermében nagysikerrel szerepeltek: Hajnal Arthur, Somogyi Jolán, Szemes Miklós, Mártonfalvy György, Deseő Margit, Balázs Zsazsa, Horváth Kálmán, dr. Gózon Margit, Szánthó József.

A kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán képviselő, elnök elnöklete alatt közgyülést tartott, amelyen az előadók Szávay Gyula titkár, dr. Réday Rezső és dr. Rácz Lajos segédtitkárok voltak.

A városi tisztujitással kapcsolatban erős akció indult meg Kovács József polgármesterré ujból való megválasztása iránt.

Erzsébet királyné emlékére a debreceni főreáliskola ünnepet tartott, amelyen Kardos Albert mondott megnyitó beszédet. Szerepeltek Németh Endre, Horváth Ferenc, Markovits Lajos, Király-lehotai Lehoczky Lajos és Papp Erzsike jegyet váltottak.

Jánosi Zoltán által Békási Jenő és Rostkovitz Arthur hirlapirók ellen indított sajtóper vádlottak bocsánatkéréssel békés elintézést nyert.

1913. NOVEMBER 20. CSÜTÖRTÖK. A tiszántuli egyházkerület gróf Dégenfeld József és dr. Baltazár Dezső elnökletével megkezdte közgyülését. A jelenvoltak közt felemlitik: Domahidy Elemér és Csaba Adorján főispánokat, György Endre volt minisztert, Márk Endre udvari tanácsost, Geresi Kálmán főigazgatót, gróf Dégenfeld Pált és Domahidy Istvánt. A püspök hatalmas jelentést terjesztett a közgyülés elé.

Szent-Királyi Tivadar, a kamara elnöke megkapta a vaskoronarendet.

Manén Joan és Weszprémy Andor hegedűművészek Dienzl Oszkár zongorakiséretével nagyszabású hangversenyt adtak Debrecenben.

1923. NOVEMBER 20. KEDD. A kormány értesitette a várost, hogy a beruházásokra kért 740 millió korona kölcsönt a város nem kaphatja meg.

Hadházy Zsigmond főispán Baik László, Szabó Gábor, Tassy Miklós, Ujváry Gábor és Radeczky László napidijasokat II. osztályú adótisztekké nevezte ki.

Dr. Vásáry István tanácsnok és Kalenda Lóránt műszaki tanácsos Budapesten 73.360.000 koronáért teherautót vásároltak a városnak.

A színház bemutatta Zilahy Lajos Hazajáró lélek című darabját, amelyről a kritikus (bl) azt irta, hogy a második felvonástól lazává válik. Hibáztatja a rendezőt. Igen jó volt Halassy Mariska, helyenként volt jó Kardoss Géza és Vértes, Rajz. Epizód szerepekben jók voltak: Püspöki és Sötét, rossz volt a közzene.

Az Egyetértés Máv. dalegylet filhormonikus zenekara igen jól sikerült hangversenyt rendezett. A kritikus igen melegen és elismerően ir a zenekarról és a szereplő művésznőről, Voith Ilonkáról.

Az utolsó bajnoki mérkőzésen a DEAC kikapott 1:0-ra a kisvárdai csapattól.

DKASE DVSC 2:0. Káldy Zsigmond bíró kiállította Farkast és Vampeticset, Fried I-et. Jó volt Fried II. és Némethi kapus.

DTE ifj. DEAC ifj. 2:1.

Társadalmi események naptára

NOVEMBER 19.

— **A Kollégiumi Kántus** november hó 19-én délután 5 órakor a Kollégium dísztermében Vajdai Nagy Lajos és felesége Dobozi Erzsébet kegyes alapitók emlékére ünnepélyt rendez.

— **„Tömegek, vezetők."** A debreceni Munkás-Otthonban (Margit-fürdő) a vasárnaponként szokásos szabadelőadások keretében 19-én délután 4 órai kezdettel Szakasits Árpád, a Magyarországi Épitőmunkások Szövetsége országos elnöke tart előadást „Tömegek, vezetők" címmel. Az előadás érdekessége, vonzó tárgyköre kétségtelenül nagy érdeklődésre tarthat számot a munkáshallgatóság soraiban. Az előadó személye ugyancsak garancia, hogy a nagy érdeklődést, komoly tartalmat valóban a mának homlokterébe állitja. Ezenkívül a munkás műkedvelők teszik változatossá az előadás programját. Ady Endre örökszép verse: „Álmodik a nyomor" pedig a munkásszavaló útján fog eljutni a közönség érzelemvilágához. A minden vasárnap délutáni előadásra érvényes idényjegy ára 80 fillér, mely váltható vasárnap délután a pénztárnál, valamint a bizalmiaknál, a szervezetek vezetőinél és a Munkás-Otthonban a titkárságnál.

— **Frontharcos bajtársak!** Ez évi november hó 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros előadást tartunk, melyre a bajtársakat — családjaikkal együtt — bajtársi szeretettel várjuk. A vígalmi bizottság.

— **Csokonai-ünnepély a Homokkertben.** A homokkerti ref. egyházrész kebelében működő Homokkerti Ref. Ifjúsági Egyesület e hó 19-én, vasárnap, Csokonai születésének 160. évfordulója alkalmából nívós ünnepéllyel adózik a halhatatlan nevű debreceni poéta emlékének. Szavalat és énekszámok tarkítják a műsort, amelyet Moliére háromfelvonásos vígjátéka, a Botcsinálta doktor zár le. Az ünnepélyt 5 órakor a ref. Olvasókör nagytermében tartják meg. A részletes műsort közölni fogjuk.

— **Kultúrdélután a Nyúlason.** A nyúlasi műkedvelő ifjúság 19-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel műsoros délután rendez, melyre az érdeklődőket szeretettel várja. A pénztár a befolyó összeget a KIE javára szolgáltatja.

— **Levente-ünnep.** A Levente Otthonban, Péterfia ucca 28. szám alatt november hó 19-én este 8 órai kezdettel kitűnő műsoros estet rendez a levente egyesület a téglavetői ref. Ifjúsági Egyesület közreműködésével, melyre szeretettel meghívja a levente ügyek iránt érdeklődő közönséget a rendezőség. Műsor a következő: 1. Nyitány. Játssza a regős zenekar. 2. Szavalat. Előadja: Bartha Lajos. 3. Magyar ünnep. Irta: Képesi Béla. Előadja: a téglavetői ref. ifj. egyes. 4. Magyar dalokat énekel: Gyarmathy Erzsébet. Műsor után tánc.

Szabványos
lőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

— **Szülői értekezlet a zsidó reálgimnáziumban.** E hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor szülői értekezlet lesz a zsidó reálgimnáziumban. Tárgy: Tanuljanak-e franciául a reálgimnáziumi tanulók? Előadó dr. Vág Sándor igazgató. Az értekezletre ezúton is meghívja a tanulók szülőit és az iskola más barátait az igazgatóság.

— **Működvelő előadás a Csapókertben.** Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja a csapókerti ref. Olvasókör működvelő gárdája a szokásos kultúrdélutánját. Ez alkalommal szavalatok, magánszámok és egyfelvonásos vígjátékok töltik be a műsort. Az előadás pontosan 5 órakor kezdődik. Mindenkit tisztelettel meghív az elnökség.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, november 19-én.

A református templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 óra: Molnár Ferenc, d. u. 5 óra: Kiss Antal Jenő. Kistemplomban d. e. 9 óra: dr. Lencz G. Sándor, 11 óra: Uray Sándor, d. u. 5 órakor vallásos estély, prédikál: Kovács József. Kossuth uccán d. e. 10 óra: Baja Mihály, d. u. 5 óra: Seres Zoltán. Árpád-téren d. e. 10 óra: Kolozsváry Kiss László, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispotályon d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor vallásos estély, prédikál: dr. Dancsházy Sándor. Homokkertben d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Széchényi E. th. Szegényházban d. e. 10 óra: Kovács József. Nyilastelepen d. u. 3 óra: Papp Imre. Csapókertben d. e. 10 óra: Halász András, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, prédikál: Négyessy Bertalan th. Alvinczy-téren d. u. 3 óra: Vári László. Kösélyszegen d. e. 10 óra: v. Szabó Endre. Szikgáton d. u. fél 3 óra: v. Szabó Endre. Ebesen d. e. 10 óra: Tóth Sándor. Nagycserén d. e. 10 óra: Bagdy Dániel. Sámsoni úti iskolában d. u. 4 órakor vallásos ünnepély, prédikál: Pusztai S. th. Kerekestelepen d. u. 3 óra: Ludász Gyula th. Dombos-tanyán d. e. 8 óra: Mezey Béla. Téglaskertben d. u. 3 óra: Böör József th. Pallagon d. e. 10 óra: Mezey Béla. Kismacson d. u. 3 óra: Mezey Béla. Wolaffka-telepen d. u. 3 óra: Kovács István th. Belső-ohaton d. e. 8 és Ohattelekházán fél 11 óra: Siposs Imre. Egyeken d. u. 3 óra: Siposs Imre. Nyulason d. e. 10 óra: Kovács István th.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban. Pünkösd utáni XXIV. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor ünnepélyes nagymisét mond dr. *Lindenberger* János apostoli kormányzó, utána prédikál *Kovács* Sándor káplán. Délután 5 órakor litánia. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál *Kummergruber* Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor *Szabó* Imre káplán. — Homokkertben 10 órakor *Révész* István káplán. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor *Somogyi* Ferenc káplán.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám.) vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai egyházi énekóra és adhortáció.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás.

Vásároljon hirdetőinknél.

— **Vallásos estély lesz az ispotályi templomban** ma, vasárnap délután 5 órakor tartalmas és szép műsorral.

— **Az Iparoskör kultúrdélutánja** vasárnap, november 19-én délután 4 órai kezdettel lesz az Iparoskör dísztermében. Dr. Veress István ref. tanítóképzőintézeti igazgató tartja meg értékes előadását „A cseléd szerepe a családban és gyermekek nevelésében" címen. Az Iparos dalárda két énekszáma és víg szavalatok fogják a műsort teljessé tenni. Kérjük a közönséget, valamint a Kör tagjait pontos megjelenésre. Szeretettel vár mindenkit az elnökség. Beléptidíj nincs.

NOVEMBER 21.

— **A cipész szakosztály** e hó 21-én, kedden este 7 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart.

NOVEMBER 23.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam jövő heti előadása.** Csütörtökön, e hó 23-án délután 6 órakor dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár tart előadást a városháza közgyűlési termében a székelységről vetített képekkel. Beléptidíj nincs.

❖❖❖

— **Ne tegyen rossz fát a tüzre,** mert jó minőségüt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

— **Dr. Kantsek Béla** nőorvos, klinikai tanársegéd rendelőjét Hunyadi u. 17., I. em. alá helyezte. Rendel d. u. 3—5-ig. Telefon 14-14.

— **Soha nem látott érdeklődéssel** kíséri a közönség Prof. Sergius, a világhírű grafológus működését. — Batthyány ucca 9. szám alatti lakásán olyan tömegesen keresik fel az érdeklődők, hogy csak hosszabb várakozás után lehet bejutni hozzá. A nehezebb gazdasági körülményekre való tekintettel a mester egy jellem megállapításáért csupán két pengőt számít fel. Azonkívül minden látogatójának kívánatra teljesen díjtalanul megmondja a gyermekkortól a multját, családi körülményeit és a jövőjét. A mester ezúton értesíti az érdeklődőket, hogy vasárnap is egész napon át személyesen fogad a lakásán.

Tüzifa, szén
legolcsóbban
ANNYOK KÁROLY
fakereskedőnél
Varga u. 11. ● Telefon 15-18.

— **Szőrmeárut,** lengyel bundákat legolcsóbban a Szinház átjáróban szerezhet be.

— **Gazdasági cselédjutalmazás.** A hosszú időn át hűséggel és szorgalommal végzett munka elismeréseként a földmívelésügyi miniszter Albucz Demeter mezőgazdasági cselédet — ki munkaadójánál, a Vajna Testvéreknél 29 éve teljesít mint gazdasági cseléd szolgálatot, elismerő oklevéllel tüntette ki és egyúttal számára 100 pengő pénzjutalmat adományozott. A kitüntető oklevelet és pénzjutalmat dr. Veress Géza városi gazdasági tanácsnok vasárnap délelőtt a törvényhatósági mezőgazdasági bizottság közgyülésén fogja átadni megfelelő ünnepélyes keretek között.

— **Egészségügyi berendezését** modernizálom kamatmentes meghitelezéssel. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

— **Vadászfegyverek,** lőszerek és javitások jótállással legolcsóbban kaphatók Nagy István puskaművesnél, Vár ucca 9.

Téli szükségleteinek
beszerzésére legelőnyösebb, ha a
Takarékosság Kereskedelmi R. T.
kötelékébe tartozó 42 cég
kényelmes 5 havi törlesztéses rendszerét
veszi igénybe.
Minden ezirányu felvilágositással készséggel szolgál e 42 cég központi irodája, a TAKARÉKOSSÁG KERESKEDELMI R. T.
Debrecen, Deák Ferenc ucca 6.

— **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javit Orbán, Piac ucca 7. az udvarban.

— **Az osztálysorsjáték mai húzásán** 20.000 pengőt nyert: 27165. 2000 pengőt nyert: 18439. 1000 pengőt nyert: 15002, 80121. 500 pengőt nyert: 3247, 70746, 74146, 76383, 78673. 300 pengőt nyert: 820, 11576, 20416, 24246, 36522, 39221, 42378, 48298, 50912, 57636, 62987, 65759, 80972. Kihúztak ezenkívül 200 pengős nyereményeket, valamint kétezernél több sorsjegyet 90 pengős nyereménnyel.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a **Köztisztviselők** árudáiban
Figyelje kirakati árainkat!

— **Chamotte-betétek vaskályhákba** beszerezhetők: Krisch Károly kályhámester, Debrecen, Piac ucca 89. sz. alatt.

— **Felhívás a házfelügyelőkhöz.** A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja csupán a házfelügyelőket érdeklő ügyekkel foglalkozik. Gazdasági és kultúrális érdekünk előmozdítása a cél s a közrend és közbiztonság szolgálatába teljes megbízhatósággal való beállítása. Hivatalos órák: csütörtök este 7—9-ig, vasárnap délelőtt 10—12-ig. Hivatalos helyiség Csapó ucca 19. Vezetőség.

— **Sztepanov uriszabó,** Rothermere ucca 38. Öltönyöket készit olcsón, elsőrendü munkával.

— **Megérkeztek az Unghváry-féle** gyümölcsfák, szőlővesszők. Kaphatók: Bethlen ucca 14.

— **Az „Istitutó"** olasz állami biztositó intézet magyarországi leányvállalata, az **Astra Biztositó Rt.** debreceni vezérügynöksége irodáját Széchenyi u. 1. sz. alá helyezte át. Elfogad minden ágazatbeli biztositást a legelőnyösebb feltételek mellett, tehát bármilyen természetü biztositási ügyében forduljon bizalommal nevezett intézethez. Kültisztviselőket és ügynököket úgy helyben, mint vidéken felvesz.

— **Szőrme bundák,** mindenféle szücs áruk legolcsóbban Kőváry szücsmesternél, Bika bérház.

— **Tökéletes,** legolcsóbb kezelés Modern Kozmetikában, Piac 44. Kikészités 30 fillér.

— **Kolozsvári hölgyfodrász specialista.** Művészi viz- és vasondulálás, hajvágás, hajfestés legujabb módszerrel. Villanyondulálás, gép nélküli tartós ondulálás. Olcsó bérletrendszer. Rózsa ucca 3.

— **Tulzsufolt raktár miatt** raktáron lévő árukat olcsón árusitom. Kupfer posztókereskedő, Kistemplom-bazár.

— **Gyönyörü** modern kaukázusi dió teleháló már 350 pengőtől Szántónál, Piac 81.

Vasárnap:
„ÖKÖLJOG ORSZÁGA", vadnyugati történet Big Bill főszereplésével. Megelőzi: **„KÉK DUNA MENTÉN",** amerikai világfilm Alexander Gray főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— **Fazonokat** 20 pengőért készit Strébely uriszabó, Deák Ferenc ucca 6.

— **Budapesti gyermekdivatház,** különleges gyermekdivat szalon. Degenfeld-tér 11.

— **Harminc varrótűt nyelt.** Csepelről jelentik: Gruss Lászlóné 23 éves pestszentlőrinci asszony az uccán öngyilkossági szándékból kb. 30 darab varrótűt nyelt le. A mentők kórházba szállitották.

— **Tízféle** jobbnál-jobb kőszénben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82.

— **Schaff tánciskolájában** iparos és kereskedő ifjak tánctanfolyama december negyedikén veszi kezdetét. Beiratások már elfogadtatnak.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak ?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

— **Eljegyzés.** Kun Erzsébetet eljegyezte Kallós György. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kosár, seprő** és mindenféle faedények legolcsóbban beszerezhetők: Hatvan ucca 53.

— **Eljegyzés.** Fleischer Évát (Nagyvárad) eljegyezte Leitner Barna (Debrecen). Minden külön értesítés helyett.

— **Elmarad az Izraelita Nőegylet mai teadélutánja. Az Izraelita Nőegylet ma délutánra tervezett tánccal egybekötött teadélutánját december hó 3-ára halasztotta el.**

— **Orvosi hir.** Dr. Jakabfi Imre fül-, orr-, gégeorvos a rendelést megkezdte. Püspöki palota.

— **Gazdálkodó ifjak tánctanfolyama a** Koronában e héten megkezdődött. Beiratások még elfogadtatnak. Schaff tánctanár.

— **„Igazmérleg"** csomagolt 10 kg.-os szén ismét kapható minden füszerüzletben. Csomagolja: Vágó Rezső Rt., Hid ucca 12.

— **Bridge-meccs az Ujságíró Clubban.** Szombaton este kezdődött meg az Ujságíró Clubban az erdélyi legjobb és a debreceni legjobb bridzszezők küzdelme. A verseny előtt Kolosváry Borcsa Mihály főszerkesztő üdvözölte a vendégeket, akiknek nevében Dénes Sándor dr. válaszolt. Ezután kezdetét vette a verseny, amely vasárnap fejeződik be.

— **Veszek** mindenféle fehér és tarka mosott és mosatlan rongyot. Csapó u. 6., hátul az udvarban.

— **Uj üzlet!** Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon kedves ismerősök és jóbarátok, kik szeretett férjem temetésén részvétükkel és vígasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják hálás köszönetünket. Özv. dr. Nemes Félixné és gyermekei.

— **Hölgyek figyelmébe!** Grünfeld Margit és Keller Edéné fehérnemű szalonja Debrecen, Batthyány u. 9. sz. Menyasszonyi és babakelengyék, női, férfi és gyermekpizsamák készítése. Függönyök, terítők, párnák montírozása, gépajour, endlizés.

— **Az egész város** Gisser-fotó képeiről beszél. Piac ucca 46.

— **Unió könyvecskére** kalapok, nyakkendők, úridivat áruk beszerezhetők Frank Imrénél, Arany Bika.

— **Ne felejtse el,** hogy névnapokra, születésnapokra a legkedvesebb gyermekajándék egy szép kis ruha. Kabát, bunda, pizsama, babakelengye a legnagyobb választékban a legolcsóbb áron Horovitz gyermekdivatházában, Hatvan ucca sarok.

— **Olcsó téli fajalma,** kompotalma nagyban és kicsinyben hapható: Hatvan ucca 4., pincében.

— **Elegánsan,** finoman, olcsón öltözködhetik Keresztesi uriszabónál, Varga ucca 1.

— **Karácsonyi ajándéknak** perzsa szőnyeget vegyünk **Kerékgyártó** szőnyegszövődéjéből, Kossuth u. 5.

— **Hurutnál és ingerköhögésnél** ne felejtsen el este lefekvéskor és reggel ébredéskor Negrot fogyasztani. Negro a torok kéménysepröje.

— **Az idő halad:** karácsonyi meglepetésekről már most gondoskodjon. **Kézimunkáit Kerékgyártó** kézimunka iparnál szerezheti be a legízlésesebben és legolcsóbban. Kossuth u. 5.

— **Kalapok** javítását, alakítását legolcsóbban Dalmi kalaposnál, Püspöki palota, második udvarban.

— **Madame, ha Pestre útazik,** ne feledje el: a legszebb ruhát, legyen az akár nagy, vagy kis estélyi, trottőr, vagy alkalmi ruha a legszebb anyagból, a legújabb párisi modellek után, a legolcsóbb áron a **Vekey szalon** készíti el. A kitűnő hírnévnek örvendő szalon **Budapesten,** a Belváros szívében, IV. Petőfi Sándor ucca 14. áll a hölgyek rendelkezésére.

— **Fülöp Nővérek** ruhaszalonja, Piac 44., kabátfazon 18 pengő. Budapesti szakmunkás végzi.

— **Keztyűbörök** pazar választékban igen olcsó árban **Piac u. 77., II. 8. Keresztépület.**

— **Kerékpárlopás.** Mayer Lajos villanyszerelő kerékpárját a Debreceni Ujság szerkesztőségi épületének udvarából lopták el. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy miféle egyének jártak akkortájban a Debreceni Ujság szerkesztőségi épületében.

— **Kézimunkát** (sapka, keztyű, sál, mellény, dzsemper, ruha), mindennemű modern és divatos, legfinomabb kézimunkát gyakorlatilag tanítok három hetes tanfolyamon. Tandíj 10 P. Jelentkezőket délelőtt 9—12, délután 3—5 között fogad Poschné, Csapó ucca 10.

VÍGSZINHÁZ

Ma és holnap utoljára

Greta Garbo

és Clark Gable

együttes filmje:

SUSAN LENOX TÜNDÖKLÉSE

Előadások: vasárnap ½3, ½5, ½7, ½9
hétfő ½5, ½7, ½9

Vasárnap délelőtt 11 órakor Zónaelőadás 30—40 filléres helyárakkal.

— **A vasútas MANSz segélyakciója.** Mint minden évben, úgy az idén is megindult a vasútas MANSz karácsonyi segélyakciója. A csoport vezetősége felhívja azokat a szegénysorsú vasútas családokat, akik segélyben részesülni óhajtanak, hogy ezirányú kérvényüket a vasútas MANSz elnökségéhez címezve: dr. Sallay Lajosné, Wesselényi tér 8., vagy Hegedüs Károlyné, Kerti u. 6. címére legkésőbb december 1-ig juttassák el.

— **Ma már nem probléma,** hol étkezhet jól és olcsón! 4 fogásos menü kenyérrel 1.— P. Ujságíró Club, Piac u. 26., I. em.

NYILT-TÉR*

Fehér József, Arany János u. 37. alatti kereskedő hitelezői felkéretnek, hogy követelésüket 3 nap alatt bejelenteni szíveskedjenek.

Schwartz Béla,
Hatvan 36.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

•SZINHÁZ•MOZI•
•HANGVERSENY•

Műsor:
VASÁRNAP délután: **Kék lámpás; este: Tessék beszállni.**

❖❖❖

TESSÉK BESZÁLLNI

Harmath Imre és *Márkus* Alfréd revüoperettje nyujtott ugyan újszerüséget, de a sikert nem a librettónak, hanem fülbemászó muzsikájának és elsősorban a színészek kiváló produkciójának köszönhette. A zene kitűnő, szines és lendületes; minden száma sláger.

Amikor a színészek játékáról emlékezünk meg, elsősorban kell említenünk *Bihary* Nándort, ezt a minden tekintetben ízig-vérig művészt. Friss és szívből jövő humora, komikuma annyira frappáns, hogy minden szavára és mozdulatára nevetőorkán zúgott végig. Jatzkó Cia elevenségével és üde játékával hatott, míg *Előry* Klári úgyis mint karmester és úgyis mint táncos, egyaránt kedves és bájos volt. Táncai ügyesek, kidolgozottak, éneke pedig megkapó. *Apor* Klári nem neki való szerepével nem tudott megbírkózni, *Szendy* Mária pedig rövid kis szerepében is hatásos volt. *Fáskerthy* Mária most is megcsillogtatta komikai vénáját. *Sólyom* Győző bonvivánja sima és tökéletesen megrajzolt alak. Az első felvonás drámai jelenetében nagyszerű volt ez a kiváló színész, éppen úgy, mint énekszámaiban és játékában. *Kormos* Ferenc bőven osztogatta humorát és nagy sikert arattak táncszámaikkal *Köpeczi-Boócz* Mihály, *Szokoly* Gyula és *Marjay* Károly. *Bányai* Ferenc, tengerészkapitánya rokonszenves figura.

A kiállítás pazar, a rendezés mindvégig kiegyensúlyozott. A zenekar remekül végezte feladatát.

R. Gy.

❖❖❖

A Tessék beszállni revüoperett főszereplőinek kalapjait és fejdíszeit ANNY készítette!

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet **mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31—32.**
A hires Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

GÖRBE TÜKÖR

A FUTÓBAJNOK

Két kereskedő beszélget:

— Hallottad? Kovács barátunk futóbajnok lett.

— Hogy-hogy?

— Kétszáz pengős hitelt akar szerezni.

— Hogy jön ez a futáshozv

— Ponciustól Pilátusig kell neki futkosni.

A BARÁTNŐ NYELVE

— Na, hogy állsz az udvarlóddal, Klárikám?

— Ma azt mondta, hogy értem a legnagyob bostobaságra is képes.

— Bravó! Szóval megkérte a kezedet!

NEHÉZ KIVÁNSÁG

— Hallom, milyen szorgalmas ember az ura, még haza is hoz munkát a hivatalból. Bezzeg az én uram nem volna kapható ilyesmire .

— Mi a foglalkozása?

— Harangozó.

GYORS LASSUSÁG

A főnök (haragosan): Az Isten áldja meg magát, ne legye nmár ilyen lassú. Van egyáltalában valami a világon, amiben gyors?

A kifutó fiú: Igen főnök ur. Nagyor gyorsan — kifáradok.

AZ IGAZI

A feleség: Nem gondolod, hogy a mi Emminknek itt volna az ideje a férjhezmenésre?

A férj: Várjunk, amíg megtalálja az igazit.

A feleség: Mire való ez a nagy várakozás? Én sem vártam rá.

GŐG

Az uborkafára felkapaszkodott újgazdaghoz így szól a vendége:

— Nagyon szép itt maguknál. Kár, hogy a szobák olyan alacsonyak.

— Óh, ez csak látszik így, mert a szőnyegek nagyon vastagok — feleli gőgösen a házigazda.

HA jól akarja eltölteni idejét, olvassa el a szinházi jelentést!

MA, vasárnap délután olcsó helyárakkal:

KÉK LÁMPÁS.

MINDEN ESTE
a legnagyobb SLÁGER revü operett

Tessék beszállni.

Szerda és csütörtök délután ZONA helyárakkal **Magdát kicsapják.**

PÉNTEKEN OPERAEST

K. Voith Ilonka, Pilinszky Zsigmond, Erdy Pál és Komor Vilmos felléptével CARMEN.

Erzsébet napja

Elérkeztünk a névnapok névnapjához, a legnagyobb névnaphoz Debrecenben: Erzsébet napjához. Mert nagy névnapok a Katalin, Anna, Mária, Julia, József, Sándor is és például Sándor, József, Benedekkel együtt hozzák a meleget, mégsem olyan nevezetes nevek ezek, mint az Erzsébet. Olyan nevezetes, hogy időjárás fordulásának, társadalmi és gazdasági események határidejévé tették. Erzsébet napján kellett leesni az első hónak és ha a tisztelt Időjárás tévedett volna és akár hamarább küldte volna az első hópihéket, vagy elkésett volna a hó az Erzsébet napról, bizony mulasztásként hányták szemre neki. A rövidszörű állatokat akkor terelték el a Hortobágyról, akkor verték szét a gulyát, úgy hogy nem maradt már odakönn egyéb, mint a bírkanyáj. Igy szólt erről a bölcs szabály:

Erzsébet, Katalin havat szoktak adni
A bitang jószágot jászolhoz kötözni.

Még ma is ilyenkor szokták hazahajtani a pusztai legelő jószágot.

De gazdasági szempontból nevezetes dátum volt az Erzsébet még más okból is. Erzsébet napjával kezdődött meg a disznóölés. Igaz, hogy csak az előölés, mert az igazi disznóölés csak karácsony, meg újév után történt meg. De hát egy kis kolbász, sonka kellett karácsonyra, meg a téli estékre. Társadalmi események ideje is Erzsébet nappal nyílott meg. Eljegyzés ekkortól kezdődött. Az új bor — a jó savanyú debreceni homoki — kiforrott már, lehetett rá eljegyzést tartani. Az Erzsébet indította hát meg a névnapokat, disznótorokat, a leánykéréseket, kézfogókat, amikor szűzi fehér lepellel borította be először az őszi esőtől sáros uccákat, különös tekintettel arra, hogy aszfalt, bitumac, meg tarmac és miegyéb istentelen nevű flaszter még nem borította a szűz debreceni uccát.

De különösen nevezetes volt éppen Debrecenben az Erzsébet napja, mert Debrecenben a félváros, ha nem több leánya, asszonya az Erzsébet névre hallgatott. És pedig az ős benszülött debreceni családok nőtagjainak volt a neve Erzsébet. Nem is volt talán ház, ahol asszonyszemély volt és ne lett volna csak egy legalább Erzsébet. Erzsébet, Erzsus, Erzsók néni és csak később Zsóka és csak legkésőbb Böske, meg Bözsike. Erzsi a polgári családban nem volt, mert Erzsi csak a szolgáló volt. Egészen természetes tehát, hogy ott, ahol ilyen sok az Erzsébet és ahol ilyen nagy nevezetesség az Erzsébet napja, ott meg is ülték azt nagy ünnepségekkel. Még ma is ugyancsak nagy napja a társadalomnak az Erzsébet napja Debrecenben. Ha egy kislány születik novemberben, bizony Erzsébet lesz annak a neve, éppen úgy, mint régen. A mult század hatvanas éveiben még hozzájárult az ősi debreceni szokáshoz, hogy a legtöbb leányt Erzsébetnek keresztelték, Erzsébet királyné iránti nagy szeretet és tisztelet, ami sok kisleány Erzsébet névre való keresztelésének oka lett. Hogy ma is milyen nagy tiszteletben van az Erzsébet névnap Debrecenben és hogy milyen sok Erzsébet van Debrecenben, annak legjobb bizonyságai a kertészeink, a virágkereskedőink lehetnek, akik egész évi keserves pangás után ezen a napon keresnek valamit.

Mert ma virággal köszöntik az Erzsébeteket. Nem nagyon régi ez a virágos szokás, mert még csak a háború előtt is tíz évvel, bár már akkor is szokás volt a virágajándék, nem ez volt a domináló szokás. Hát vajjon mit adtak a régi Erzsébet napot köszöntők? — kérdhetik tőlem csodálkozással. És jogos a kérdés, mert hiszen mi lehet kedvesebb, beszélőbb, szebb, mint a virág. Hiszen régen is voltak fiatalok, voltak legények és voltak szép leányok és szép asszonyok és bizonyára az Erzsébetek ép úgy, mint most, akkor is nagyon szépek voltak. Hát mit adhattak a régiek az Erzsébeteknek az Erzsébet napjára? Tessék nyugodtan lenni, adtak szépet, legalább szándékban szépet, ha kivitelben a szép nem is sikerült mindig. Mi lehet szebb a virágnál? — kérdik ismét teljes joggal. Hát mi lehet. Hát mi lehet? Istenem, hát a poezis! A költészet. Verset adtak. Egy darab papírra szép rózsa-, meg virág-, de leginkább rózsakeretet rajzoltak és ebbe a rózsafűzérbe írták a köszöntő verset, amelyet azután az ünepelt Erzsébetnek ajándékba vittek. El kell hinni, hogy az akkori Erzsébetek bizonyosan örültek úgy a versnek — még ha nem is Csokonai uram írta is azokat —, mint ma a mai Erzsébetek a virágnak és a jó szándékot, a megtisztelést olvasták ki a rózsafűzéres versből, aminthogy a jó Isten, aki a szíveket és veséket vizsgálja, csak a jó szándékot mérlegeli. A virág felett mindenesetre meg volt a versnek az az előnye, hogy — ha a megtisztelt úgy akarta — tovább tartott, mint a virág. Felköszöntőket nem mondtak. Mindössze annyi volt a köszöntő: Adjon Isten erőt, egészséget! Isten tartsa meg sokáig! Lassanként ajándékok is divatba jöttek. Igy ajándékoztak zsoltáros, imádságos könyvet, albumot, vagy kisebb szép emléktárgyakat. Ennek a századnak az elején jött azután divatba a virág. Felköszöntőt csak az iskolás nebulók mondtak az Erzsébeteknek ilyenféléket:

Felment az én Musám Parnassus hegyére,
Kötött szép bokrétát Erzsébet fejére.
Ahány bokrétának zöldleveles ága,
Annyi ezer áldás szálljon majd reája.
Szívemből kívánom,
A garast elvárom.

Jó, jó! Ez volt a köszöntő az Erzsébet napon. De ha már kiforrot az új bor, csak nem lehetett elhagyni egy kis jó kolláció és borozgatás nélkül a nevezetes névnapot. Nem kell búsúlni, nem is hagyták el. Az Erzsébet-napi vacsorára — mert vacsora volt, nem ünnepi ebéd Erzsébet napján — összegyülekeztek a meghívottak a családoknál. Egy ilyen vacsoránál mi a fontos? Mi lehetne egyéb, mint étel, ital, jókedv. És ez meg is volt.

Ha nagyon sok volt a vendég, akkor egy borjút vágtak. A legritkább esetben bírkát, mert a bírka már nagyon juhszagú ilyenkor. Malac sem igen volt még, annak újév az ideje. Hanem elmaradhatatlan volt a sült csirke, a ruca, meg a liba. Elsősorban a liba. De a teteje mindennek, elképzelhetetlen volt, hogy hiányozzék a debreceni béles. Sajnos, ma már csinálni sem tudják a híres debreceni bélest. Ott kellett azután lenni a rétesnek is, amivel azt kellett bizonyítani, hogy a háziasszonynak jó lisztje van és tud rétestésztát nyújtani. Csak természetes, hogy a jó vacsorához kifogyhatatlan mennyiségben kellett bornak lennie. Volt is. És vacsora közben kéretlenül, hivatlanul is megjelentek a cigányok a vacsoránál és rázendítették a nótát. És pedig a mult század éveiben még olyan cigányok, mint Rácz Károly, Boka Károly, Zsiga Józsi, akik ilyenkor a családhoz tartozók voltak szinte. Rázendítették, ráhúzták a nótát és az Erzsébet-napos vendégség búsan, vígan reggelig dalolt. Mert akkor még daloltak is. Ma...? Fluszpapírba csomagolva szégyenkezve visszük a bokrétát vers helyett, nehogy meglássa valaki, hogy erre is pénzt adunk és suttogva mondjuk el a csokréta mellé a boldog névnapi köszöntést. Nem is hívnak meg Erzsébet-napi vacsorára és így nincs is, ahol szóljon a nóta. Igaz, hogy azért csak felharsog a nóta a flaszteren, van is valami köze az Erzsébethez, mert úgy kezdődik, hogy Er..., de nem úgy folytatódik, hogy ...zsébet, hanem úgy, hogy ...ger, berger... Egyébként boldog Erzsébet napot kívánunk minden szép Erzsébetnek és lehet Erzsébet más, mint szép.

pd.

Kölcsön

rövid és hosszulejáratu, házakra, földbirtokra, első vagy második helyre is. Bővebbet

SZENT ANNA UCCA 14. SZ.

Két sor fekete vitrin, egy fehér kápolnában, a Doberdo oldalán...

AZ AUTOCAR, AMELYIK KÍVÁNCSI TURISTÁKAT SZÁLLÍT AZ ISONZO VÖLGYÉBEN TRIESZTTŐL GÖRZIG, VISSZAFELÉ VALÓ UTJÁBAN HALTOT TART EGY FEHÉR KÁPOLNA ELŐTT. A DOMB TETEJÉN ÉPÜLT EZ A KÁPOLNA, FENYŐFÁBÓL FARAGOTT KERESZTET SZURTAK LE ELŐTTE A FÖLDBE, AZ ABLAKAI ÉJJEL VILÁGÍTANAK ÉS A DERENGŐ FÉLHOMÁLBAN FEKETE VITRINEK ÁLLANAK EGYMÁS MELLETT JOBBRÓL ÉS BALRÓL. EBBE A KÉT SOR FEKETE VITRINBE BELERAKTÁK MINDAZT, AMIT A MONTE SAN MICHELE TETEJÉN, A DOBERDO OLDALÁN SZOMORÚ EMLÉKEZÉSÜL MEGHAGYOTT A HÁBORÚ . . .

Utban Görz felé, 1933. november.
(COPYRIGHT.)

Odalent a völgyben az Isonso kanyarog. A vizének szine kékesen zöld. Gyerekkoromban láttam ilyen különösen kékes színű vizet.

Nálunk odahaza, falun, amikor májusban megtermett mosónék az udvaron áztatták a ruhát, a teknőben csillogott ilyen színben a lugos, szappanos víz...

Akkor béke volt még és ujságpapirosból sárkányt ragasztottunk lyukas szitáknak hátáról lefaragott lécdarabokra. Színes képek voltak az ujságok első oldalán és ezeken a szines képeken Krüger generális vezette harcba a burokat az angolok ellen. Urnapján diszlövést adtak le katonák a főtéren és zöld cserfalevelek diszlettek a sipkájuk mellett. Akkor csak a meséskönyvek lapjairól tudtuk, hogy mi az a háború...

Most itt hömpölyög előttem az Isonso...

Kanyargó medrét vadonatuj hidak szelik át.

A cementből öntött oszlopok, csillognak a napfényben .Az oldalukon, jobbról és balról üszkös, fekete fadarabok.

Valamikor azoknak a helyén is hid állott. És egykoron vadonatuj volt az a hid is, amelyet felrobbantott, elsöpört a háború...

Fehér téglából építették ezt a kápolnát. Leveszik a kalapjukat és keresztet vetnek magukra azok, akik belépnek ide.

Halkszavú emberek ajkán is elhal a beszéd.

Ebben a kápolnában csak emlékezni lehet.

Két sorban vitrinek állanak. Talán nyolc fenyőfából összetákolt vitrin. A szélük feketére van festve. A vitrinek fele olyan, mint egy szekrény, három oldaluk üvegből van, a hátuk deszkalap. Fekete vászonnal beborítva.

Fehérlő csontok vannak ezekben a vitrinekben. Emberek csontjai. Vastag spárgával átalkötve. Mindenféle nemzet. Olaszok és horvátok, osztrákok Grácból, Klagenfurtból, meg Bécsből, a Kärtnerstrasseből épenugy, mint Otakringből. Aztán legtöbben magyarok. Szegediek és kaposváriak ,olyanok, akik birkákat őriztek valahol a szepesi hegyek között és olyanok, akik tutajokat usztattak az Olton. És tótok, meg horvátok, bunyevácok Szabadka vidékéről, derék svábok Somogyországból...

Az egyik vitrinben csupa bordacsont van. Közülük némelyik el van törve. Az egyik rövidebb, mint a másik. Nem passzolnak össze. Van, amelyiknek a közepén, vagy a szélén kicsiny kerek lyuk van. Nem lehet tudni: srappneltől, avagy Manlichertől...

Csupa koponya van a másik vitrinben. Az üres szemüregek kisértetiesen vigyorognak ránk...

Az egyiknek hiányzik a fele, a másikból az állkapcsot kilőtte a gránát. És akad olyan is, ahol hátul arany plomba csillog... Rémes látvány: így vitrinben vakítóan fehér koponyát látni arany plombával... Aztán megint spárgával összekötözött csontok hevernek egymás mellett... Lábszárcsontok és lapockák. Hátgerinccsigolyák, vékony ujjperecek. Valamikor gyűrű volt rajtuk. Karikagyűrű, vagy olyan, amelyekre rávésték, hogy: aranyat adtam vasért...

Szemben ezekkel a szekrényekkel négy feketére festett asztal.

Mindegyik üveglappal leborítva...

Alattuk néma összevisszaságban soksok holmi...

Egy pakli kártya. Felül a tök kilences. Piszkosak, sárosak, feketék ezek a kártyák. Talán nem is komplett a pakli. Máriást és ramslit, meg huszonegyet játszottak velük a svarumléniában. Valaki akkor mondta, hogy „ohne ász!", amikor a tök tizes helyett a gránát csapott a kártyázók közé... Cigarettaszipka hever a kártya mellett. Cseresznyefából. A vége le van rágva... Aztán tollszár, csontból készült gyári munka, rozsdás az egyik széle, a másikon meg apró üvegdarab. — Biztosan csintalan, meztelen női akt látható ,ha belenézünk az üvegbe. Majd: srófra járó plajbász, radirral a végén. A radír lekopott, a ceruzának ki van törve a hegye. Egy sapkarózsa, rajta „FJI"... Vércsöppek a megfeketedett rézdarabon. Pakfongból egy gyufatartó.

Tüzifát, szenet, kokszot
legolcsóbban szállit a
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.
Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

BUDAPEST
SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM
legideálisabb őszi-téli klimatikus üdülőhely. Intenziv magaslati insolatió. Páratlan kilátás a fővárosra. Legelsőrangu szanatóriumi ellátást nyujt 5—6-szori diétás étkezéssel, vizkurával együtt. — Subalpin 430 m. diétás gyógyintézet. Már napi 16.— P-től.

Amilyenbe kénes gyujtóakt tettek. Mindenféle szine volt a gyufáknak. Zöld és sárga, piros meg kék és lila. Ebbe a tartóban eláztak a gyujtók. Piszkosan sárgába folyt össze a szinük...

És egy zsebkendő. Csipkés a széle. Tele sárral. Barna selyemmel himezte bele valaki, hogy: „ANNA". Hol és mikor? Ki tudná megmondani... Kockás notesz, az eső elmosta megsárgult lapjain az otromba ceruzavonásokat. Valaki számokat irt a lapokra. Talán kimutatást arról, hogy hány inget, lábravalót, meg kapcát hozott el magával a frontra. Vagy azt, hogy odahaza mennyi hadiköl-csönt jegyeztek... Viaszos vászonból készült briftaskik, mellettük mindaz, amit megtaláltak bennük. Fotografiák és levelek. Mosolyogó barnahjú gyerekek, a kezük pufók és szépen meg van fésülve mind a kettő. Az egyiket talán Jóskának hívták, a másikat Pistának. Ma az a nevük, hogy: hadiárva. És levelek. Olyanok, amelyek hazulról jöttek és olyanok, amikre Infanterist Johann Mészáros csak annyit irhatott, hogy „Szeretett kedves nejem..." Mert: aztán megindult az angriff és a levél ide került...

Egy asztalon nincsen más, csak óra és óralánc. Nagy otromba nikkelórák és finom müvü jószágok. Némelyiknek nyitva van a hátulsó fedele is. Még olvasható az irás, amit az órás beléjük vésett. „Zur ewigen Andenken" és „Szeretettel 1903. XI. 2." Valamennyi óra áll. Az egyik tizenegykor nemult el, a másik egynegyed ötkor. A legtöbbnek hiányzanak a mutatói. Kerekre metszett fotografiák vannak hátul az órákban. Gyerekek meg asszonyok. Feketék, szőkék és barnák.

... Mindegyik mosolyog...

Négylevelü lóhere csüng a láncokról, meg ezüst patkó.

Azt tartották róluk, hogy szerencsét hoznak.

Aztán sok, sok karikagyűrő. Vékony és széles és ezüstből való meg aranyból öntött. Mindegyikben évszám.

Láttam olyan gyűrűt is, amelyik aranyból készült, de ezüst-stráf volt rajta. Aki ezt hordta, az már megünnepelte az ezüstlakodalmát is...

Az aranylakodalmát már nem ünnepelhette. Már nem köszönhette meg a rokonok gratulációját. És nem állíthatott fehér abrosszal letakart asztalára olyan csokrot, amelyiken ezüstszalagon az áll, hogy „így legyen..."

.... És mindezt a holmit a Monte San Micheleről meg a Doberdóról hordták össze. Tavaszi szántás idején a barázdából fordította ki őket az ekevas. És elhagyott lövészárkok gazzal benőtt oldalán még mindig találnak ilyen emlékeket. Jámbor földmüvesek elhozzák őket ide, a kápolnába...

Ez a kápolna: a világháború képeskönyve...

Paál Jób.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. debreceni 6. sz. honvéd és közrendészeti helyőrségi kórház 1934. évi január hó 1-től 1934. évi december hó 31-ig terjedő időre hús, élelmicikkek és tej szállítására **1933. évi november hó 28-án 10 órára** nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az erre vonatkozó bővebb felvilágosítást nyujt az érdekelteknek a kórház gazdasági hivatala hétköznap 8 h-tól 13 h-ig.

Kórházparancsnokság.

Vasárnapi terefere

TÉLI ÖRÖMÖK

Mélyen tisztelt nejem, közszeretetemnek, sőt közrajongásomnak tárgya, imigyen szólt hozzám két héttel ezelőtt egy borus, hüs novemberi reggelen.

— Nézze, apuskám, milyen sürű köd fekszik az uccán.

— Hadd feküdjön, biztosan fáradt szegény — mondtam én élcelődő hajlandósággal, mert abban a pillanatban még nem is sejtettem, hogy az a köd mit takar.

— Pardon! — vetette közbe házioltárom istennője — ezt a ködöt nem lehet viccel elütni. A köd hideget jelent, a hideg telet, a tél pedig azt jelenti, hogy vége az ősznek.

Ezek a sejtelmes szavak megborzolták lelkemet.

— Angyalom, — mondtam a lehető legbársonyosabb hangomon — fordítsa le egyszerű magyar nyelvre, hogy tulajdonképen mit akar?

— Mit akarok? — húzta fel a vállát. Védekezni kell a tél viszontagságai ellen.

— Igaza van. Füttessen be.

Hamisíthatatlan gerlakacaj röppent el ajkáról.

— Hahahaha! Csak nem kívánja talán, hogy egész télen a szobában üljek?

Rosszat sejtettem.

— Vagyis?

— Vagyis rendezni kell a garderobomat.

Kimondta. Keményen a szemem közé nézett. A Grachusok anyja nézhetett így annakidején Krisztus előtt valahányban, mikor a fiait valami kellemetlen helyre küldte, ha jól emlékszem, a háborúba.

Én borongósan néztem rá vissza. Felhők csüngtek a szememből. Barna, méla felhők. Kissé meggörnyedtem.

— Szóval garderob-rendezés? — kérdeztem, de csak azért, hogy a kellemes társalgás meg ne szakadjon.

— No és? — tetézte kérdéssel az én kérdésemet. Talán az őszi rongyaimban fagyjak meg a nyilt uccán?

— Szó sincs róla, reménysugaram! — vágtam ki hevesen. Mit gondol? Az nagyon feltünő lenne!

Egy lépéssel közeledett. Én bizonyos távolságok betartásának a hive vagyok. Ezért egy lépéssel hátráltam.

— Nézze aranyosom — füzte ismét a szót, de úgy, hogy a szavak pengeni kezdtek, mint éles kések — maga mérhetetlen tévedés áldozata, ha azt hiszi, hogy téli öltönyök helyett kissé vékony humorával fedheti be didergő tagjaimat.

Fejem lekókadt, mint egy hervadt liliom.

— Beszéljünk hát komolyan — szóltam tompa kétségbeeséssel. Mennyi kellene?

— Minimum?

— Csakis.

— 333.

— Ez házszám vagy telefonszám?

— Nem. Pengő.

— Komoly?

— Halálos. Egy krajcárral sem kevesebb. Télikabát, tea-ruha, estélyi ruha, kalapok, keztyű. Ez a minimumok minimumának a legminimálisabb minimuma. Ha 333 helyett 332 pengőt kapok: undorral lököm vissza és tavaszig át nem lépem a lakás küszöbét.

Ő egy lépést előre. Én egyet hátra.

— Érti? — dobta felém a kérdést.

— Jawohl! — feleltem katonásan. És most megkérem magát, egyetlenegy kis életkém, hogy öltsön pongyolát és helyezkedjen teljes kényelembe.

— Hogy-hogy?

— Úgy, hogy tavaszig nem lesz módja kimenni az uccára. Miért? Mert a 333 csak a holdban létezik, vagy a Nemzeti Bankban, avagy Rockefeller házipénztárában, vagy avagy a British Muzeumban.

Máris zokogott.

Hagytam.

Láttam, tudtam, éreztem, hogy ő a legszerencsétlenebb nő a világon és én egy utolsó, garasos férj vagyok.

Én hallgattam az ő zokkantásait és ő hallgatta, hogy én hallgatok.

Igazi, meghitt félóra volt.

Aztán jött az apály. A nagy könny-apály. Próbálta még ugyan, nyomta, préselte, de egy csepp sem jött már.

Ekkor felemeltem a gordiusi csomót és egy határozott mozdulattal kettévágtam.

— És mondja, harmatos mindenségem, kevesebből nem lehetne szó?

A mosoly napsugara az arcára suhant.

— Dehogysem, édes! Persze, hogy lehet! Alakíttatni fogok. A tavalyi holmikat. Csupa finom, nagyszerü ruhák. Fillérekből rendbehozatom. Olyan lesz mind, mintha új lenne. Hogy ez nekem nem jutott eszembe! Nahát! Máris rohanok a varrónőhöz.

Mikor az ajtót kívülről becsukta a saját magam által körülrajongott hitvesem, a tükör elé álltam, megcsókoltam a homlokomat, aztán a vállamra veregettem:

— Többet ésszel, mint erővel, fiacskám...

Kacsintottam is a tükörbe. A tükörből visszakacsintottam. Mély lélegzetet vettem. Hiába no, ez sikerült, azt a teremtésit!...

* * *

Délben hazakerült tündéri mátkám a varrónőtől. Sistergett az izgalomtól.

— Nahát! Csoda tervet főztünk ki! Hallgasson csak ide. Van tavalyról egy piros ribuldin kisestélyim. Ebből, drágám, most lesz egy cuki nagyestélyi. Nem érti? Figyeljen. Befestetem barnára, veszek hozzá másfél méter krepdesint, egy méter aranylamét és két méter gyapjuzsorzsettet. Hátra betoldunk háromnegyed méter velursifont, oldalt hólozzuk, az ujjára kell egy kis selyembársony puffnak. Kétoldalt egy tenyérnyi strassz, középre kilenc tükörgomb egy széles ezüstcsattal és alá egy barnaselyem kombiné. Elképzeli, milyen lesz?

— Csodás lesz! — ásítottam és továbbolvastam az újságot.

— De ez még semmi! — lelkendezett lelkemnek jobb és szebb fele. Most hallgassa meg, hogy mi lesz a tavalyi télikabátomból. A régi szörmét ledobjuk és a róka helyett perzsát teszünk rá. Perzsalábat. A bélést kidobjuk és újat teszünk bele. A szövetet eldobjuk, mert a zöldesszürke már nem divat és vasszürkével helyettesítjük. A vállára biber jön, a karjára menyét.

— Érdekes! — vakkantam meg. De hát akkor tulajdonképpen mi marad a tavalyi télikabátból?

Megütközve nézett rám.

— Hát a gombok!

— Persze, persze... Folytassa, mézangyalom!

— Folytatom. Mondja, emlékszik a tavalyi délutáni ruhámra?

— Arra a rövid kékre?

— Szégyelje magát! Igazi férj!... Arra a a hosszú frészre. Nos, ahhoz veszek két méter húsz bársonyt, egy nyolcvan düftint, egy huszonöt marokent, középre üvegdíszt, hátra ezüstmaslit, oldalra rézláncokat és lesz egy cuki új tearuhám, mert a régit megfestetem pepitára és az előbbi anyagokat belekombinálom. Érti?

Az álom környékezett.

— Hogyne.

— Ami pedig a kalapokat illeti — folytatta a lelkem császárnője —, a tavalyi soleit átfestetem bagószínüre, átszabatom cloche-formára, szivárványbört ragasztatok rá és előre egy kócsagtüdöt aplikáltatok. A tavalyi zöld tokot pedig átfestetem feketére, át szabatom olyan görögsisak formájura, két kolibrifejjel díszítem és hátul fókakörmöket illesztek a délkeleti oldalára. Érti?

Szendergésem megszakadt.

— Már miért ne érteném, pici bocim?

— Beszámolok még a kesztyümről is. A tavalyi könyökig érő feketéből csináltatok egy vállig érő fehéret, csuklótól feljebb tölcsérszerüen, könyöktől feljebb gúlaszerű megoldással. Érti?

— Pokolian.

— Mit szól hozzám!

— Mit szólhatok? Imádom!

Forró pillantást vetett rám.

— Igazán?...

— Igazán. Na hallja, egy nő, aki ennyit töri a fejét, csak hogy szegény urának vigyázzon a pénzére...

* * *

Tegnapig szerelmünk ege tisztán ragyogott.

Ámde délután kitört a gyalázat. Hazahozták az átalakított téli rongyokat. Számlástól.

Varrónő:	*92*
Textiles:	*226*
Kalapos:	*34*
Iparművész:	*40*
Kesztyűs:	*26*
Összesen:	*418*

Becézett arám boldog sikollyal vetette magát a csomagokra és izgatottan próbálni kezdett.

Döngő léptekkel a tükörhöz mentem.

— Asszony! — horkantam fel. Asszonyság! 418?

Eszményi szerelmem éppen a nagyestélyit húzta magára, úgy szólt hátra:

— Házszám vagy telefonszám?

— Pengő.

— Komoly?

— Halálos. Egy krajcárral sem kevesebb.

— No és?

— Mi az, hogy no és? — bődültem. Tönkretett!

Rámnézett. Szemében a ma született bárányok hamvas ártatlansága csillogott.

— Nem értem magát. Takarékoskodtam. Megfogtam minden garast. Átalakítottam ezeket a tavalyi vackokat. Egyetlen új holmim nincs. Én leszek a legkopottabb a városban.

Egy lépést előre lépett. Én egy lépést hátra.

— Akar még valamit mondani? — nyújtotta felém a nyakát.

Egy irtózatosat nyeltem.

— Igen! — szóltam rövid, süket szünet után.

— Halljuk.

— Mennyei galambom — mondtam megtörve, mintegy esdeklőn —, nagyon szépen kérem, hogy többé ne spóroljon nekem, mert ha még egyszer ennyire takarékoskodni fog, menthetetlenül koldusbotra juttat.

FARKAS LAJOS.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Tiszántúli Közgazdaság

Telekadóslevél és telekjegyintézet az általános válság egyetlen orvosszere

Irta VASS JÁNOS (Nagymágócs)

Dr. Baltazár Dezső püspök úr mondta egyik beszédében: „a közös szenvedés a legnagyobb egyformásító erő, meggyőző és kapacitáló hatalom, amely összehozza az embereket." Bennünket gazdákat is a közös szenvedés, az inség és nyomoruság hozott össze egymás megértésére. Az előttünk álló cél: az általános inség leküzdése.

Nem egy osztály, hanem a földmüvelés által valamennyi társadalmi osztály és valamennyi foglalkozási ág baján akarunk segíteni.

Az általános inség egyik legfőbb oka a pénztelenség. A pénzjegy kibocsájtása állami felségjog. Nemzetünk ezt a pénz kibocsájtás jogát törvényhozás utján a Nemzeti Bank Rt-ra ruházta át. Hasonlóan cselekedett nemcsak Európa minden állama, de az összes világ minden állama.

Minthogy ez a rendszer sarkalatos tévedésen alapul, az egész világon át kitermelte a köznyomorúságot és inséget. Különösen kitermelte nálunk, ahol a Nemzeti Bank Részvénytársaságra ruházta a nemzet a jogát, mert ennek a nemzeti banknak részvényei jelentős részben idegen kezekben vannak. Ez a bank részvénytársaság üzleteit bankszerüleg bonyolítja le a saját javára. Alkalmazkodik a megkövesült angol elvekhez, amely elvek minálunk alkalmazva egyáltalán nem váltak be.

Ennélfogva parancsoló szükség különösen az, hogy a Nemzeti Bank Részvénytársaság kezéből kivétessék a pénzjegy kibocsájtás joga és

egy létesítendő másik jegyintézetre ruháztassék, melynek alapja a föld. A Nemzeti Bank Részvénytársaság maradjon meg a valuta őrének,

deviza üzletével bonyolítsa le a nemzetek közötti kereskedelmünket. Intézze az államhitel műveleteit.

A telek-adóslevél, amely a telket teszi adóssá, mint általános mentő eszköz

A mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek olcsó, lehetőleg egyszázalékos kamatú pénzre van szüksége. A nemzeti hitel felépítése céljából a Bethlen-kormány megalkotta az 1927. évi XXXV-ik törvénycikket, amely szerint

a be nem váltható föld értékét a magyar „telek adóslevél" bevezetésével mozgathatóvá tette.

Különösen fontos alapvető munka ránk nézve a „telekadóslevél" létesítése, melynek lényege abból áll, hogy

nem a telektulajdonos, de maga a telek válik adóssá.

Kétségbeejtő helyzetet teremtett a régi rend az által, hogy mint én is, minden vagyonomat negyed, ötödrész áron elprédálják hitelezőim s nekem megmarad az adósságom, továbbra üldöznek, bár mibe fogok, végrehajtásokkal zaklatnak, semmiféle új életet nem kezdhetek.

Ezen kívánt segíteni a Bethlen-kormány a telekadóslevél létesítésével. Ezt a gondolatot szolgálja a mostani gazdavédelmi rendelet is, amelynek 16. §-a kötelezővé teszi a hitelezőkkel való kényszeregyezséget azon célból, hogy a gazda tulterhelését elviselhetővé tegye; a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatára szállítva le az összes adósságokat.

Ugyanezt a célt szolgálja a földteherrendezési törvény, mely az államnak jogot ád minden elárverezendő föld megvételére. Eddig az volt itt az akadály, hogy a valutabank nem bocsáthatott ki több pénzt, mint amennyi arany készlete volt. Ebből a szempontból Magyarország összes földterülete nem ért annyit, mint egy gramm arany. Földfedezetre nem bocsátottak ki jegypénzt. Ezt a hiányt pótolni lesz hivatva,

az új jegyintézet, amely nemcsak az államnak bocsát rendelkezésére a föld megvételéhez a kataszteri tiszta jövedelem negyvenszeres szorzatának megfelelő összeget, hanem minden egyes földtulajdonosnak közvetlen saját magának abból a célból, hogy terheit rendezhesse.

Ennek az új jegyintézetnek jövedelme teljesen az államot kell, hogy illesse abból a célból, hogy ennek az új jegyintézetnek jövedelme szolgáljon a hadikölcsönkötvények beváltására.

A pénz tudvalevően 2 százalék kamatozás mellett 35 év alatt megkétszerezi önmagát. Ha már most a telekjegyintézet pl. 2 milliárd pengőt kibocsájt 2 százalék kamat mellett, az 35 év alatt kétszeresen térül vissza. Igy 2 milliárd jutna a nemzet adósságának törlesztésére, amely osztálykülönbség nélkül minden társadalmi rendnek egyaránt kívánatos. Tőketörlesztéssel együtt arányosan évi 4 százalékot kellene fizetnünk a felvett adósság után. Az általános nyomorúság, minden vállalkozási lehetőség kipusztulása teszi parancsoló szükséggé a jegykibocsátás különválasztását a valutabanktól. Be kell látnunk szükségét

a teleki jegyintézet alapításának, mely egymagában hivatva van földdel fedezett pénzével az ország belső dolgait rendbehozni.

Mert mi fog történni a föld kataszteri tiszta jövedelmének negyvenszeres szorzatáig kibocsátandó új pénzekkel?

Ez a milliárdnyi új pénz azonnal be fog folyni a mostani pénzintézetekbe. Azok az élelmes pénzintézetek pedig nem ülnek a milliókon, hanem igyekeznek tőkéiket forgalomba hozni. Adják az iparnak és kereskedelemnek és az új vállalatoknak.

Igy válik lehetővé az új nemzeti irányzat megvalósítása:

Vizi erőink villamosítása. A szelek kihasználása. Az Alföld kertté alakítása, Duna-Tisza csatorna megépítése. A magyar tengerészet kifejlesztése és még sok, sürgős tennivaló, hasznos és kötelességszerű feladat, amelyekre pénzünk mai rendszere mellett gondolni sem lehet.

Mindennek pedig alapja lenne a földhitel, amelyet eddig oktalanul és hiányosan használtak fel.

Ez a telekjegyintézet szolgálja a már törvénybe iktatott járadék telkek megvalósítását. Ez az intézmény teszi lehetővé a földhöz juttatottak boldogulását. Ez a telekjegyintézet hozza meg a házbirtokosoknak, vele együtt a városoknak és azok vállalatainak a biztos jövőt: a megélhetést. És mindezeknél fogva, az egész nemzet közérdekéből, haladéktalanul megvalósítandó.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 7.20 — 7.00 — 6.50—6.00 és boletta, rozs 3.00—2.80, árpa 5.60—5.20, zab 5.50—5.00, ótengeri 7.00—6.80, újtengeri 4.00—3.60, csöves 3.20—3.00—2.80, lucerna 4.60—4.40—4.00—3.50, széna 4.00—3.80, lóhere 4.00, bükköny 2.50—2.00, alomszalma 1.60—1.40, ágyszalma 2.00, zsupszalma 1 kéve 8 fillér, cukorrépa 1.20—1.00, takarmányrépa 0.80—0.70, tökmag 15.00—14.00, napraforgó 8.00—7.00, fehér evőtök 2.00—1.50.

Ezt vágja ki, mindig használt veheti, ez a szén ellenőrzésének kulcsa

EDELÉNYI SZÉN parazsat tart, alig van hamuja.

EDELÉNYI SZÉN a legolcsóbb, minden kályhában bevált.

HA SZENE

nem tartja a parazsat, ha sok a hamuja, ha sok a salakja,

nem **EDELÉNYI SZENET** kapott

Hogy ellenőrizhesse szénvásárlásait, tájékozásul közlünk a m. kir. Kereskedelemügyi minisztérium által összeállitott kimutatásból egy kivonatot, azon borsodi darabos szenekről, amelyek itt leginkább forgalomban vannak

	NEDV	Fütőérték Calória	Hamu %		NEDV	Fütőérték Calória	Hamu %
Alacskai drb. szén	29	3480	14	Disznóshorváti drb.	29	3100	19
Bánvölgyi drb. szén	20	**3300**	**26**	**Edelényi** drb.	31	**3600**	**10**
Berentei drb. szén	28	3560	14	Imperiál drb.	32	3460	11
Felsőnyárádi szén	30	**3330**	**16**	**Ormospusztai** drb.	29	**3180**	**19**

Ebből megállapithatja, hogy EDELÉNYI szenünk mennyivel érlékesebb, mennyivel több a calória fütőérléke, mennyivel kevesebb a hamuja, illetve salakja a többi szeneknél. Ha komolyan takarékoskodik, ha vigyáz fillérjeire, ugy ügyel arra, hogy EDELÉNYI szenet kapjon.

KAPHATÓ:

KORONA FESTÉKÜZLET KORONA FIÓK-FESTÉKÜZLET

Piac ucca 10. Telefon 19—74. Petőfi-tér 6.

10 kilónként kockában KORONA SZÉN név alatt legtöbb füszerüzletben.

SALGÓTARJÁNI, MIZSEFAI diószén . . . . . P. 3.20

Kancatörzskönyvelési hirdetmény

Értesítem a kancatulajdonosokat, hogy a kancák törzskönyvelése és párosítása (3 éves kortól kezdődőleg) f. évi november hó 23-án, és 24-én reggel 9 órakor a m. kir. állami méntelep laktanya melletti téren kezdődik.

A törzskönyvelés célja:

Lóanyagunk javítása és ezáltal a lovaknak kedvezőbb áron való értékesítése.

A törzskönyvelés előnyei:

1. A törzskönyvelt kancák a legjobb állami ménekhez lesznek párosítva, illetve azokkal fedeztetve.

2. A törzskönyvelt kancák után a fedeztetési díj fele fizetendő.

3. A törzskönyvelt kanca utóugrásainak száma korlátlan, tehát a kanca annyiszor fedeztethető, ahányszor a ménl felveszi.

4. Miután a külföldi vásárlók az ismert származású lovakért többet fizetnek, tehát a lótenyésztők érdeke, hogy lovaikat ez alkalommal a törzskönyvelési bizottságnak bemutassák, amikor is a lóra az előírt bélyeget rásütik, ha törzskönyvelésre alkalmas.

5. A törzskönyvelt kancák és ezek utódai a lódíjazásoknál elsősorban díjaztatnak, illetve előnyben részesülnek.

Felhívom a kancatulajdonosokat, hogy amennyiben kancáikat törzskönyveltetni óhajtják, a Gazdasági Egyesületnél (Hatvan u. 1. szám alatt, III. kapú, I. emelet) haladéktalanul legkésőbb november hó 20-ig jelentsék be. Az egyesület a gazdák kívánságának lehető figyelembevételével állapítja meg, hogy a tulajdonosok a fentírt két nap között melyiken vezessék elő kancáikat, hogy a torlódás elkerülhető legyen.

A törzskönyveléshez a kancák csikóit is elő kell vezetni.

A törzskönyvelés, illetve párosítás alkalmával párosítási díj címén lovanként 1.— pengő fizetendő.

Polgármester.

Ipar

A tanoncoknak nyujtott teljes ellátást egységesen havi 20 pengő egyenértékben kell számitani

Az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatósága még a folyó évi február havi ülésében azt a határozatot hozta, hogy a tanoncoknak nyujtott teljes ellátást az ország egész területén egységesen havi 20 pengőben kell számítani. Az OTT igazgatóságának határozatát a belügyminiszter is jóváhagyta és az április hó 1-én életbe is lépett.

A határozat következtében a teljes ellátáson felül egyéb javadalmazásban nem részesülő tanonc az 1. napibérosztályba tartozik s társadalombiztosítási járuléki díja egy napra 10, hét napra 54 fillér. Azok a tanoncok, akik sem fizetést, sem ellátást nem kapnak, csak betegség esetére biztosítandók és biztosítási járulékok egy napra 6 fillér, hét napra 34 fillér.

Ez évi áprilistól szerződtetett tanoncokra nézve az 1. napibérosztályba besorozás már a munkaviszony bejelentésekor megtörténik, azokra a tanoncokra nézve azonban, akiknek tanoncszerződése áprilist megelőzőleg keletkezett, külön bejelentést kell tenni a társadalombiztosítóhoz.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A budapesti
VÉKEY SZALON
közli igen tisztel debreceni vevőivel, hogy **uj szalonjában:**
BudapestIV., Petőfi Sándor ucca 14.
áll készséggel rendelkezésükre.

A fogtechnikus kérdés

Nemrégen egy nyilatkozat jelent meg, a fogtechnikus kérdésre vonatkozólag. A Fogtechnikusok Orsz. Szövetsége, mint a magyar fogtechnikus kar érdekképviselete szükségesnek tartja, hogy a nyilatkozattal kapcsolatban állást foglaljon.

A cikk írója azt állítja, hogy az iparigazolvánnyal rendelkező fogtechnikusok szerényen „doktor uraknak szólitatják magukat". Ezen egészen szubjektiv feltevés alapján tehát a fogtechnikusokat, mint áldoktorokat mutatja be a közvéleménynek, holott ők mindég és ezuttal is tiltakoznak az ellen, hogy bárki által doktor urnak szólittassanak. A fogtechnikusok annál kevésbbé akarnak olyan látszatot kelteni, mintha fogorvosok volnának, mert mindég harcoltak az ellen, hogy az a téves felfogás, mely szerint a műfogászat az orvostudománynak egy tartozéka volna, Magyarországon tért hóditson. Az egész kulturvilágban már régen tulhaladott álláspontot képez a felismerése annak, hogy a műfogászat nem gyógytevékenységből, hanem egy egészen különálló és egészen sajátságos szakmai működésből áll, melynek hivatott mesterei nem a fogorvosok, hanem a fogtechnikusok, mert csak ők tanulták a műfogkészitését és a gyakorlatban is csak ők egyedül készitik tényleg a műfogakat. Ezt tudja a nagy közönség is és azért, amikor a fogpótlásra szorul, szivesebben fordul közvetlenül a fogtechnikushoz, mint a közvetitőként beiktelt fogorvoshoz.

A külföldi államokban a fogtechnikusok szabadon és minden korlátozás nélkül folytatják gyakorlatukat, igy a Magyarországtól elszakitott területeken, az úgynevezett utódállamokban is, ahol az ott működő Magyar nemzetiségű fogtechnikusok állami vizsga alapján törvényes joggal üzhetik gyakorlatukat, pedig ezen fogtechnikusok közül sokan tanitványai voltak a Csonka-Magyarországon maradt fogtechnikusoknak, akiknek az anyagilag erősen érdekelt fogorvosok ellenállása folytán nem adatik mód a vizsga letevésére.

Mindezekből kitünik, hogy az orvosellenes mentalitásról a nagyközönséggel és a fogtechnikusokkal kapcsolatban beszélni nem lehet, fogtechnikus és közönség azon a területen találkozik egymással, amelyen más szakmai munkákkal kapcsolatosan. Ez a találkozás megtörténni szokott. Aki a munkáját elvégzi, az ki is szolgálja a maga megrendelőit. Ha becsületes munkát végzett és a megrendelő által beléje helyezett bizalomra érdemesnek bizonyult, akkor a konkurrens nevezheti akárminek, kuruzslónak vagy egyébnek, de az igazság mégis csak az marad, hogy a közönség mindig azt fogja felkersni, aki őt jobban és olcsóbban kiszolgálja.

A Fogtechnikusok Országos Szövetsége.

ÓZDI DARABOS SZENET,
KIRÁLDI SZENET,
ALACSKAI SZENET
szavatolt eredeti minőségben legpontosabb kiszolgálásban, legolcsóbb áron
PROHASZKA ÉS TÁRSA
Bethlen u. 44. Telefon: 11—61.
szállit. 10 mázsán felüli vételnél magas árengedmény.
LEGJOBB MINŐSÉGÜ TÖLGY-, BÜKK-, AKÁCFÁK HASÁBOSAN VAGY APRITVA.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Téli divatbemutató

A magyar női divatipar sikeresen veheti fel a versenyt a párisi bécsi ruhamodellekkel, sőt a Balkán felé szerencsés irányitás mellett, mint jelentős importanyag szerepelhet. A pesti Váci ucca mérkőzik a párisi Rue de la Paixvel. Régi vonalak, új anyagok és a parancsoló fekete divatszin.

A direktrisz a revü sztárok szabályos babaarcával, napsütött színüre zománcozva, szénfekete frizurával, a középen éles választékkal, fekete szük selyemszoknyában, arany brokát blúzban, fiatal lányos exterriőrjét meghazudtoló negyven évével, amit két percnyi beszélgetés után bizalmaskodva megsug, a rendelőterem sarkában fogadja az érkezőket.

A meghivót a téli divatbemutatóra Debrecenbe küldték le a címemre és mert a véletlen rövid pesti utam magával hozta, szivesen szaladtam fel, hogy végig nézzem a ruhák felvonulását, hogy beszámolhassak olvasóinknak.

A direktrisz mellett érdekes arcú fiatalasszony áll, ismert magyar divattervező. Albumban rendezi a modellek fényképeit. Cigarettázik, mosolyog. Valaki megkérdezi, hogy nem drukkol-e?

A szeme rebbenésén látszik csupán az izgalom. Ez a bemutató az ő külön egyéni premierje. Eddig csak újságokban tervezte a divatképek rajzait. Most megvalósult a nagy álma, hatalmas kollekció készült tervei nyomán.

— Valamivel több ez, mint üzleti élet-halálharc — mondja az elegáns direktrisz. — Magyar árú, magyar munka az utolsó öltésig az, amit ebben a szobában, azon a dobogón bemutatunk. A pesti divatipar fejlett és ma a varrótük hegyén, a selymeken, amely a próbakisasszonyok testén simul, igenis párbajra merjük hivni a nagy külföldi konkurrens divatszalonokat. Ha sikerül és győzünk, sok álmatlan éjszaka, reszketés és izgalom, az idei üzleti jövőnk menekül meg a csődtől.

Lehetetlen, hogy ne sikerüljön!

A bizalmas szavakat az érdekes divattervező ideges kézmozdulatai kisérik, mint az énekest az orkeszter muzsikája.

A valutazárlat folytán párisból modell nem érkezik. Viszont nem elég a hölgyeknek azt mondani, hogy kötelességed otthon vásárolni, kötelességed a magyar iparral és kereskedelemmel szemben! Ha ugyanakkor nem nyújtunk tökéletes és kifogástalan árut. Mi ma ezt próbáljuk. És megmondom őszintén, ma már nem csak a magyar vevőközönségre gondolunk, de vevőnek akarjuk megnyerni azokat a külföldieket is, akik hála a jó idegenforgalomi propagandának, egyre nagyobb számmal keresik fel Budapestet. Sőt, ezen túl, merész álmunk az, hogy a balkánra importáljunk és dél felé úgy kiépitsük a magyar ruha kereskedelmi jövőjét, mint ahogyan a párisi vagy bécsi ruha — magától értetődően — vevőt talál Európa bármely részén.

— Még ma is, amikor pedig sehol nem rózsás a helyzet — szólt közbe a divattervező.

Egyenruhás fiatal kölyök a szállodai liftes fiúk öreges komolyságával programot nyom a kezembe. Körülnézek a teremben, két oldalt a tolóajtókat kinyitották, igy a másik két teremmel megnagyitották a fogadószobát. Mindenfelé tükör, megsokszorozva a karosszékeken ülő, cigarettázó, beszélgető hölgyeket. Halk zsibongás.

1933 november — gondolom —, a pénztelenség és a gazdasági krízis tetőfokán, de az asszonyok rongyainak örök sikerük van. Vajjon kis is itt az áhitott vevő? És ki csupán az érdeklődő? Talán az a merev, unottarcú, fehérhajú hölgy, rengeteg ékszerrel? Vagy az a mosolygóarcú egyszerű asszony? Ezek külföldiek. Vagy az a csontos, szélesvállú lány, aki lornyonon néz körül, ezek talán vásárolni is fognak. Most Titkos Ilona érkezik és a fiatal operett-primadonna — szégyelem, hogy a neve nem jut eszembe, soha nem láttam színpadon —, csinos fiatal lány és egy szigorú papa kiséri.

Magyar, angol, francia szavak úsznak a levegőben, amikor a gongütés jelzi az első számot.

Magas, szélesvállú, karcsú maneken suhog be, fehér batiszt pongyolát visel, ami úgy tele van szórva sűrű himzéssel, virágmotivumokkal, rózsák és levelekkel, hogy az anyag nem is látszik. A magas fekete lány poétikus óriási lepkének hat és elvonulását hangos taps kiséri. A reggeli neglizsének sikre van.

Ezután ugynevezett sportruhák következnek, uccai kosztümök ezek. Szövetruhák hosszú újjal, kis kerek vagy hosszúkás kivágással. Háromnegyedes bunda vagy prémes szövetkabát tartozik egy-egy ruhához. Vékony, jól simuló fekete szövetanyagból készült az egyik, selyemfényű kihajtóval, zsabóval, övvel és két zsebbel. Ezután sötétbarna, borvörös és sötétkék gyapjúruha következik, mindegyik a hozzátartozó kabáttal vagy bundával. A ruhák vonalai nem újak, az öv magasan, a diszités csupán egy ezüstfényű gomb, vagy finom kis gallér. Nagyon tetszett egy borvörös szövetkosztüm, fekete perzsával. A ruha egészen sima, testhez simuló és a blúzrész a pólóblúzok túlzottan egyszerű szabása szerint készült. Perzsa gallér, magas perzsa kézelő és nikkel karikák perzsa övre fűzve képezték a ruha övét.

Ezután néhány nagyon elegáns „bridgeruha" következett. Bokáig érő, testhez simuló, elegáns délutáni ruhák ezek, melyeket este színházban, utána étteremben, táncnál vagy társaságban ép úgy lehet viselni. Fekete, hosszú ujju ruha széles brokát sállal. Majd egy sötétzöld ruha arany kabátkával. Borvörös ruha fekete szatin pelerinnel. Fekete ruha fehér szatin pelerinnel, a pelerin szélén fekete perzsa.

Az estélyi ruhák bemutatásánál mozgolódás, suttogás, izgalom rezeg a levegőben. A divattervező a szerzők premierlázában remegő szájjal támaszkodik az ajtónak. A nagy stilus most bontakozik ki.

Nagyon szép, egy zizegő taft-ruha. A pasztel kék ruhán az öv egész magasan szorítja össze a dús, nagyon dús szoknyát. Az öv hátul óriási masniba végződik. A hátkivágás a derékig szalad és egy straszköves pánt fogja össze a kivágást. A fekete esti ruhák szinte szoborszerüen csavarodnak rá az alakra, hátul nagyon mély kivágással. Nagyon szép volt egy arany brokát ruha, a szénfekete próbakisasszony indiai aranyszoborhoz hasonlított. A ruhán semmi disz. A csipőig érő brokátbelépő fényes, fekete szaténnal és fekete rókával volt diszitve.

Fiatal lányok báli ruhája néhány bűbájos fehér, halványkék, halványzöld és rózsaszín úgynevezett stilusruhákban mutatkozott. A bemutató manneken óriási tapsot kapott, a meiszeni porcellánhoz hasonló képhez, amit egy halványrózsaszín tüllruha bemutatásával és apró tipegő mozdulataival kapott.

Késő este van, a ruhák szédítő egymásutánjában már képtelenség figyelni a vonalakra, színekre és anyagokra. A meghivott közönség szívós akarattal a legutolsókig kitart, rendületlenül fixirozva a halálra fáradt, famosolyú próbakisasszonyokat.

A direktriszt, sem a divattervezőt nem látni már sehol. A harmadik szobán túl, a kis irodában hangos beszéd hallatszik ki. Ugylátszik, nagyban áll az alkú és a modellek vevőre találtak.

H. Farkas Ilona.

SZÉPASSZONY ECSETJE

REMINISCENCIAK B. KOKAS KLÁRA MŰTERMÉNEK MEGLÁTOGATASA UTAN

Szörnyű lett volna az igazságtalansága a teremtésnek, ha a teremtő erőt csak a Férfinek juttatja osztályrészéül. Ámbár, ami az igazságtalanságot illeti: egyel több vagy kevesebb, nem valószínű, hogy sokat numerált volna a Műben. De hiányossá, egyensúlytalanná és értelmetlenné szülte volna magát a Világ ezzel az igazságtalansággal, ami viszont már súlyosan nehezednék a mindenségre, ha egyáltalán nemcsak mint semmiség létezhetett volna igy tovább.

De az ősemlékezések ködén is messze túllevő időtlen kezdések korában bizonyára egy forrásból, talán egy alakban lépett a világba a Férfi és a Nő, igy hát miért lenne az egyik több, jobb a másiknál?

Mindezek ellenére, ép abban a vonatkozásban, ami az emberi lényegét is jelenti, balsorsos ezredéveket élt át a Nő, azokban a kultúrákban, amelyeket a miénk őseinek is tudunk. A jó Isten tudja csak hányféle eredőre vezethető ez vissza, de hogy a természet törvényeivel mind ellenkezik — miként az eredményük is —, az biztos.

Nos hát ennek a mesterséges, balhitű férfibarbárságnak egyszer csak meg kell szünni. És miért ne éppen mostan? Amikor minden oka és joga meg van a Férfinak arra, hogy ijedten és szepegve a sarokba álljon: nagyon szégyelni magát... És miért ne ép mostan szünjön meg — egészen? Amikor jó felébe-kétharmadába már úgy is megszünt.

A hajdan való szép világban a nők legfőbb gondjai a turnür és dekoltázs gondolatszférájában zajlottak le. Ma? Ma azonfelül, hogy tetszeni akar (és hogy igen: Istenem ő is éppen olyan ember, mint akármelyik férfi), még mást is akar. Mindenekelőtt nem akarja, hogy a férfi sorsa legyen. A saját sorsa kíván lenni. Ezt akarja. A nő Párisban, New-yorkban és Kisbürgözdön egyképpen kinőtt a régi keretekből. Ki az, akárhogy is prüszkölnek a morallisták. Nők: az irodában, a hivatalokban, sportrikordokban; nők a tudományok csaknem minden ágában és mindenütt a művészetekben.

...És mindenütt a művészetekben. Ez a legintőbb jel. A ma művészete, jóslata a holnapi valóságnak. Az irodalmokban már régen nyert bizonyos polgárjogot a nő. Az emlékezés talán a rejtelmes hírű Sapphot említi elsőnek. S azóta sok „egyéni akció" merült fel a nők körében az irodalom térein. De a nő a piktúrában, a szobrászatban s a muzsikában, ez újkeletű jelenség. Mind e művészetekben nincsenek női tradiciók, nincs hisztorikuma a nőknek. Most alkotják ezeket. A felszabadulás mámorával és nagyon másmilyenné, mint a férfiaké volt.

Mindezekben a művészetekben most formálódik, most szülődik az önálló, felszabadultan nőies. Hogy milyen ez?

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József" keserüviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozditja s igy megkönnyiti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsulyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer.

Olyan, mint maga a nő. Elsőrendes és főként: szép, legalább is szebb, mint a férfi-művészet, mint hogy a nő is szebb a férfinél. A nő művészete a szépségkultusz ápolása. S ez az a momentum, amely miatt a modern nő, ha művész is, örül a szépségének. Mert egyébként ma a nőknek, ha végtére nem is kellemetlen, de mindenesetre nyűgös és folyton lesbenálló ballasztja a szépség, mert a férfiotrombaság még ma is (jaj de konokul maradi) csak harmad, negyed vagy ikszed renden látja meg a spirituális szépségeket a nőknél s ez végtelenül feszélyezi az egyenjogú nőt.

Annál inkább és annál nagyobb öröme telik a nőnek a szépségében, a szebb voltában, amikor azt a saját lényéért, a saját sorsában, emberi lényegében tudja érvényesiteni.

A nő felfelétörekvése a művészet magaslataira, honfoglalása az olimposzi tájakon a férfi által lerombolt Szépség megváltását, újramagasztolását és feltámadását jelenti.

* * *

Körülbelül ezeket mondotta nekem a debreceni szépasszony, a fiatal festőnő, akihez műteremlátogatásra mentem el abból az alkalomból, hogy a közeli hetekben lép munkáival a közönség elé.

Ahogy a képeket néztem, meg kellett győződnöm arról, hogy amit mond, azt igazolja is a szépasszony ecsetje.

MEGHIVÓ.

A Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. f. a. debreceni bej. cég a Debrecenben a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja Ferenc József út 45—47. sz. alatti helyiségében 1933. évi november hó 30-án déli 12 órakor tartja

rendes közgyülését,

amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívják meg a felszámolók.

Tárgysorozat:

1. Az 1933 jun. 30-i zárószámadások, a felszámolók és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése és ezzel kapcsolatban határozathozatal a felszámolók és a felügyelő bizottság felmentése tárgyában.

2. A Magyar Általános Hitelbank budapesti bej. cégnek a társaság tulajdonát képező Ferenc József út 34. sz. ingatlanára vonatkozó vételi ajánlata tárgyában határozathozatal.

3. Felügyelő bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.

4. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: Az alapszabályok 10-ik szakasza értelmében minden részvényes, aki a közgyülésen személyesen, vagy meghatalmazott törvényes képviselő által megjelenni kíván, köteles részvényét a közgyülési határnap előtt legalább 3 nappal a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál közgyülési letétbe helyezni.

Vagyonkimutatás. Vagyon: Ingatlan P 150.000.—, Veszteség a mult évről áthozott P 258,145.19 és a folyó évi P 597,938.74-vel P 856,083.93. Összesen P 1.006,083.93. Teher: Részvénytőke P 200,000.—, Tőketartalék P 1,901.22, Tartalékalap P 8,000.—, Ingatlanértékcsökkenési tartalék P 57,440.51, Hitelezők P 738,742.20. Összesen P 1.006,083.93.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSAG.

A hit és könyörület munkája a Csapó uccai egyházrészben

A tanyák szegény népére is kiterjed a Csapó uccai egyházrész áldásos munkája Nagyarányu lesz az egyházrész téli segélyakciója

A debreceni református egyház kebelében alakult egyházrészek működése úgy a hitélet fokozása, mint szociális tevékenység szempontjából nagyon figyelemreméltó eredményt ért el és vannak egyházrészek, melyeknek áldásos működése már elérte azt a célt, melyet az egyházrészek megszervezésénél irányul adott belmissziói munkaprogram megjelöl. Az egyházrészi tanácsosok munkája, a gyülések, estélyek, előadások, szeretetvendégségek rendezése, gyüjtések megindítása, nagyban hozzájárult ahoz, hogy a debreceni református egyházban, gyökerében mélyebb és nagyobb területre kiható élet indult fejlődésnek. A mai, nehéz viszonyok között, amikor úgyszólván mindenkinek feje fölött a gond sötét felhői lebegnek és a kenyérért való kiméletlen harc és terjedő nyomorúság durvítja a lelkeket, felbecsülhetetlen annak a küzdelemnek az értéke, melyet az egyházrészekben a tiszta hit és a mindenki iránt megnyilvánuló szeretet jegyében indítottak.

A debreceni református egyház tíz egyházrészében végzett munkáról, külön-külön megemlítve az egyes egyházrészeket, beszámolót adunk, hogy lássák meg, mit lehet és mit kell cselekedni, hogy eltévelyedő lelkek visszataláljanak az Isten házához és felébredjen szívükben az embertársaik iránti szeretet, amely nélkül béke és boldogság nem lehet ezen a földön.

Az egyházrészek működésének ismertetését a Csapó uccai egyházrész munkájának méltatásával kezdjük. Ennek az egyházrésznek a vezető lelkésze Sós Béla, aki a Széchenyi uccai parochián várja és segíti a hozzá bizalommal fordulókat. Az egyházrész gondnoka Balla Bertalan dr. városi tanácsnok, pénztárosa Kiss Ferenc, a városi fürdő igazgatója. Az egyházrész diakonisszája Boros Erzsébet. A Csapó uccai egyházrésznek 9000 híve van és hozzája tartozik Debrecen nagy tanyakerületeiből :Bánk, Haláp, Fancsika, Pac és Nagycsere. A Szappanos ucca 16. számu házban, mely már az egyház tulajdonába ment át, van a gyülekezeti otthon A házban van egy 300 embert befogadó nagyterem, van női munkaterem, diák és cserkész szoba.

Az egyházrész munkájának alapját dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, majd dr. Révész Imre lelkész rakta le, még abban az időben, amikor nem váltotta fel a lelkészi széket az egyetemi katedrával. A jól megadott alapon, helyesen kijelölt úton halad akadálytalanul az egyházrész munkája. Különös gonddal fordulnak a tanyai nép felé, melynek lelkiélete szinte üres és nagyon elhanyagolt. — Régebben nem foglalkoztak velük a kívánatos mértékben és magukra maradva éltek a tanyákon. Az egyházrész megbizásából Boros Erzsébet járja sorra a tanyákat, elbeszélget az emberekkel, napokig köztük él és látogatásai után a tapasztaltakról jelentést tesz a vezető lelkésznek. Megdöbbentő nyomorúságról és elhanyagoltságról szólnak a jelentései. A kis tanyákon lakó cselédség nagyszámú gyerekserege úgyszólván ruhátlanul, rongyokban szenvedi az időjárás viszontagságait.

Akadtak gyermekek, akik 9—10 éves korukban sem voltak még megkeresztelve...

A tanyai jelentések vétele után Sós Béla lelkész szekéren kimegy a tanyákra és istentiszteleteket tart az egyszerű szobákban összegyült embereknek. A megismétlődő istentiszteletek hozzáfüzik az egyházhoz az embereket, akiket boldog örömmel tölt el az, hogy törődnek velük. A tanyákon megindult egyházi munka eredménye volt, hogy a kisgazdák által felajánlott szekereken

50 kis elemista gyermeket hoztak be a városba, akik még nem látták Debrecent.

Bemutatták nekik a város nevezetességeit és az egyházrész nemesszívű asszonyai vendégül látták őket a gyülekezeti házban. A pompás ebédet az egyházrész ügyes leányai főzték. — Ebéd után Szabó István igazgató tanító bibliaórát tartott az apróságoknak és azután a szekerek visszavitték a kicsinyeket a bogárhátú tanyákra, 15—20 kilométernyire a várostól. Ezzel a munkával lehet csak eredményt elérni és csak így lehetséges megtartani és nevelni egyházát és embertársait szerető sereget

A gyülekezeti házban az egyházrész

napközi otthont is rendezett be a szegény gyermekek számára.

Itt ebédet is kapnak. Az egyházrész leánykörének egy-egy lelkes tagja foglalkozik az otthonban tartózkodó apróságokkal. Tavaly az otthonnak 28 állandó gyermekvendége volt. Az élelmezésüket az egyházrész asszonyai tették lehetővé, összegyüjtvén a szükségeseket. Nagy gondot okoz az egyházrésznek az állandó szegénygondozás. Azoknak, száma, akik önhibájukon kívül kerültek nagy nyomorúságba, egyre nő és nem lehet tétlenül nézni szenvedésüket. A hivek jó lélekkel adott adományai kevésnek bizonyulnak, a város és egyház pedig nincs abban a helyzetben, hogy megfelelő módon nyujtson segélyt és így egyedül

csak a társadalmi gyüjtés az az egyedüli forrás, melyből a szociális feladat megvalósítására anyagi alapot várnak.

Az emberek kereseti lehetőségének romlása azonban károsan érezteti hatását és már csak 135 pengő az az összeg, mely a hivek állandó havi adományaiból összegyül. A gyüjtésekről készült kimutatások azt a nagyon szomorú tényt is felfedezik, hogy azok, akiknek még telik, akik még vagyonos embereknek számítanak, inkább elzárkóznak az adakozástól, mint a szegényebbek.

A kulturális tevékenység nagyon élénk a Csapó uccai egyházrészben és itt igen

nagy érdeme van Kiss Ferenc-nek, a városi fürdő igazgatójának,

aki agilitásával nagy hasznára van a köznek. Az egyházrész minden hónapban kultur estet rendez, mely alkalmakkor zsufolásig megtelik a gyülekezeti ház nagyterme. Legutóbb vitéz dr. Bessenyei Lajos tartott előadást a cserkészekről, Bessenyei Gyula az iparról, dr. Révész Imre pedig Szenci Molnár Albertről. A kulturelőadásokon mindég közreműködik a Dóczi-tanítónőképző énekkara. A tanítónőképzősök különben igen sikeres és szép munkát végeznek. az egyházrészben és több vasárnapi iskolát vezetnek kisgyermekek részére.

A Csapó uccai egyházrész vezette be először Debrecenben a gyermekistentiszteleteket is,

melyeket megfelelő témakörrel az Árpádtéri templomban tartanak meg.

Úgy a férfiak részére, mint a nők részére külön biblia-köröket szerveztek, melyeknek igen nagy a látogatottsága. Minden héten kedden, csütörtökön tartanak Bibila Kör-t a gyülekezeti házban.

Az egyházrész munkájában

főleg az asszonyok és leányok tevékenységét lehet hangsulyozottan kiemelni.

A férfiak munkája főleg abban jut kifejezésre — és ez az egyházrész munkájának nagy dícsősége, — hogy rendes templomjárók lettek.

Az egyházrész munkájából derekasan kiveszik részüket: dr. Balogh Béláné, özv. Tóth Gergelyné, berei Nagy Tódorné, Nagy Manci, dr. Balogh Béla, Tóth Imre, Szabó István, Debreczeni József és még sokan mások, akiknek munkáját áldás kiséri.

Az egyházrész javára, a szegények segitésére szolgáló adománloknál jó példával járnak elől: özv. Böszörményi Pálné, özv. Ekli Józsefné, Gyarmathy Istvánné, Földes Vilmosné, Ericz Ottilia, dr. K. Nagy Zoltán, Nagy Imre, Polyák Gábor és még mások, akiknek nevét ezen cikk keretében már felsorolni nem tudjuk.

Az egyházrész a serdülő gyermekek gondozására is nagy figyelmet kíván fordítani és ezért most szervezneknek egy cserkészcsapatot is. Az iskolába járó és iskolát végzettek lelki gondozására is nagy sulyt helyeznek. Sós Béla lelkész irányításával a Dócziban 10, a gimnáziumban 7 biblia kör működik szép sikerrel. A Dóczi végzett növendékeinek bekapcsolásával 60 bibliaköri vezető működik már a leányok soraiban.

A munkálatok már megkezdődtek abban az irányban, hogy

karácsonyi segélyt tudjanak adni az egyházrész szegényei számára.

A téli segélyezi akció nagy arányú lesz és a hívek áldozatkészségét szenvedő embertársaik nevében fokozottabban veszik igénybe, mert úgylátszik ez évben más támogatásra, mint a jószívűek adakozására, nem számíthatnak.

A Csapó uccai egyházrész vezetői

és tanácsosai átérzik és tudják, vallásuk főparancsát, a szeretetet, amelyet szegény embertársaik segítségével gyakorolnak. Ez indítja cselekedeteiket és ezért van az, hogy nagy sulyt helyeznek a szociálas tevékenységre, melynek nyomán áldás és bizalom fakad.

Bencze Mihály.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Kovács Gyula debreceni (Ferenc József út 17.) vaskereskedő cég ügyében az elrendelt likvidáció során nyilvános árverésen eladásra kerül adós cég árukészlete, berendezése, kintlevőségei és a debreceni 1698. sz. tkvi betétben foglalt Ferenc József út 17. számú és a 655. sz. tkvi betétben foglalt Széchenyi út 34. számú házingatlan

1933 november 21-én d. e. 9 órakor Debrecenben

az Országos Hitelvédő Egylet Kamarakerületi Szerve .Batthyány u. 17—19.) hivatalos helyiségében. Az eladásra kerülő ingóságok adós cégnél, árverési feltételek, leltár és ingatlanok leírása az Országos Hitelvédő Egyletnél is, Budapesten, Alkotmány u. 8. sz. alatt megtekinthetők, ahová ajánlatok 10% bánatpénzzel nyujtandók be.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

A primadonna titokzatos rózsacsokra

avagy:

ki lehet a relytélyes hódoló?

Életkorró lnem illik beszélni, pláne akkor, ha nőről van szó, de mentsenek fel bennünet ez egyszer az etikett rideg szabályai alól és engedtessék meg, hogy sugva, bár, de eláruljuk annak, aki kíváncsi, hogy a Csokonai szinház társulatának legfiatalabb tagja a primadonna. Ritka dolog az, hogy egy nagy társulatnak a primadonna legyen a Benjáminja, nem azért, mintha a primadonnák általában öregek lennének, hanem azért, mert rendszerint nem tulságosan fiatalok.

A szőke debreceni primadonna, Hajnal Margit alig husz esztendős még és máris kétéves szinházi mult van mögötte. Jelenleg ő a legfiatalabb magyar primadonna; ezzel szemben igazán tehetséges. Máris kedvence lett a közönségnek.

Noshát kérem, ennyi, ismertetés után legyen szabad elmondanunk azt az aranyos kis történetet, amelynek hőse Hajnal Margit és a színház volt vendége, Darvas Ibolya, a szintén kitünő budapesti énekesnő. No és igen, van egy harmadik hőse is az esetnek, aki szerényen és kicsit félénken huzódik meg a háttérben. A nevét nem áruljuk el, nem is fontos, csak a történet bájos, olyan amilyenhez hasonlatosak csupán a régi békevilágban történtek meg.

A Bőregeret játszották már másodjára és éppugy, mint először, most is óriási sikerrel. Nagyszerű volt az előadás, remekelt minden színész, de különösen csodálatos volt a két énekesnő. Szinte minden számukat ismételni kellett.

Nem is különös tehát, hogy az előadás szünetjében egy kislány jelent meg a női öltöző folyosóján és egyik kezében egy hatalmas piros rózsacsokrot vitt, olyan szépet, mint amilyen rózsacsokor csak lehet, másik kezében pedig egyetlen szál piros rózsa diszelgett. Az nem feltünő a kulisszák mögött, ha virágcsokrokat visznek a szereplőknek, de ez a kislány az óriási csokorral és mellette az árva rózsaszállal mégis felkeltette a szinészek érdeklődését.

A kislány megkérdezte, hogy hol a Darvas Ibolya művésznő öltözője, majd benyitott és átadta a rózsacsokrot. Azután megkérdezte, hogy hol a Hajnal Margit művésznő öltözője, aztán oda is benyitott és átadta a rózsaszálat.

Az ifjú primadonna meglepetve nézte a szokatlan méretű virágküldeményt, aztán megkérdezte a kislánytól:

— Ki küldte ezt a rózsát?

— Egy úr adta ide — hangzott a válasz, — hogy hozzam el a művésznőnek. Azt mondta még, hogy kérjem meg a művésznőt, ne dobja el a rózsaszálat.

A primadonna még mindig nem tudta mire vélni a dolgot, de azért szépen, gondosan elhelyezte egy kis vázában a virágot.

Másnap délelőtt csengetés hallatszott Hajnal Margit lakásának ajtaján. A primadonna édesanyja nyitotta ki az ajtót és meglepetve látta, hogy egy kislány áll az ajtóban és kezében egy gyönyörű fehér rózsacsokrot tart. A csokorhoz egy levél is volt mellékelve, Hajnal Margit művésznőhöz címezve.

Az uriasszony átvette a csokrot és a levelet, aztán bevitte a leányának.

A levélben pedig a következő szöveg volt:

„Kedves művésznő!

Engedje meg, hogy hódolatom és csodálatom jeléül küldjem önnek ezt a rózsacsokrot. Én voltam az, aki az elmult este egy szál vörös rózsát merészkedtem a Művésznőnek küldeni, de engedje meg, hogy ezt megmagyarázzam. Ugy-e nem haragszik meg, ha őszinte leszek?

Amikor a színházba mentem az volt szándékomban, hogy csupán a vendégművésznőt fogom meglepni virággal és evégből egy rózsacsokrot rendeltem. — Amikor azonban az első felvonásban megláttam játszani és hallottam énekelni Önt is Művésznő, annyira elragadott játéka és éneke, hogy arra az elhatározásra jutottam, igazságtalan leszek, ha csupán a vendég kap virágot és azért az önéki szánt csokorból kiválasztottam egyet és azt küldtem Önnek. Azért kértem, hogy tartsa meg azt is, mert így legalább beleilleszthetti ebbe a fehér csokorba, amelyet ismételt hódolata jeléül küld Önnek kézcsókkal,

egy ismeretlen tisztelője."

A kíváló, fiatal primadonna még most sem tudja ki az, aki ezt a kedves kis meglepetést szerezte.

Mi azonban tudjuk, egészen véletlenül tudjuk, hogy a rózsacsokrot ki küldte.

Rokonszenves, kedves fiatalember. Néha monoklit visel...

R. GY.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

A zöldszemü ördög

Irta: W. S. Rohmer

Vécsey Leó fordítása

(35)

A szívem hirtelen megdobbant, de azután egy pillanat mulva nyilvánvalóvá vált a rejtély magyarázata... egy sovány és doromboló kandur jelenléte által. Az állat gyanakvó pillantást vetett felfelé az én irányomban s tovasuhant az épület háta mögé.

A kísérteties gazometerek között egy ide-oda kanyargó uton érkeztem meg őrhelyemre már alkonyattájban, mielőtt a hold felkelt és már most is előre fáradt voltam az éjszakán rám váró passziv szereptől. Soha azelőtt nem volt alkalmam hallani ezeket a a siralmas és sokszor borzalmas hangokat, melyek azoknak a nagy fekete patkányoknak a közelében hallhatók s amelyek Oroszországból és máshonnan kerülnek ide Angliába. A fejem fölötti tetőből, a padló deszkáiból állandóan hallatszott egy idegrázó koncert, egy rettenetes szimfónia, mely bizonyára a patkányok örökös táncát kisérte.

Néha alantról egy-egy loccsanás jelezte, hogy egy állat beugrott a vizbe, de a folyó tulsó partjának homályos zaján kívül egyedül csak a patkányok borzalmas szaturnáliája zavarta a csendet.

Már közel volt az óra, mikor várni lehetett az ügyek kifejlődését. Hallgattam egy közeli toronyóra ütéseit... sohasem tudtam meg a nevét ennek a templomnak; és éreztem az izgatott borzongást, mikor megtudtam, hogy itt az idő...

Nem tudom, merről hangtalanul megjelent egy különös alak és a szakadékot áthidaló hidon teljes nagyságban ott állott, hallgatódzó magatartásában, jobbra-balra figyelve. Egy rongyos, őszhajú öregasszony alakja volt, aki egy nagy vörös kendőbe kötött batyut cipelt. Arcából keveset láthattam, mert fekete kalapjának karimája árnyékot vetett rá. Letette batyuját a hid alacsony falára és legnagyobb meglepetésemre őmaga is leült mellé.

Nyilvánvalóan az volt a szándéka, hogy ottmaradjon!

Még hátrább huzódtam a sötétségben; mert ennek a különös öregasszonynak a jelenléte ilyen helyen, ilyen késő órában nem lehet puszta véletlen. Meg voltam győződve róla, hogy a dráma első szereplője máris elfoglalta helyét a színpadon. Hogy tévedtem-e vagy nem, annak nemsokára ugyis el kell dőlnie.

Hangos lépések zaja hallatszott az uccáról; meglehetősen távolról és tőlem balról. Egyre közelebb és közelebb jött. A híd falának árnyékában láttam, amint az öregasszony egy szer gyorsan odatekint a közeledő gyalogjáró irányába. Valami különös okból a patkányok kórusa elcsendesedett. Csak a szilárd és állandó lépések zaja törte meg ennek a kietlen helynek a némaságát.

Most a gyalogjáró odaérkezett, ahol már én is láthattam őt. Smith volt!

Hosszú gyapjas felöltőt viselt, melyet ismertem és egy puha filc-kalapot, amelynek karimáját jellemző módon köröskörül lehajtotta, — amit valószinüleg Burma könyörtelenül forró éghajlata alatt szokott meg. Nehéz sétapálca volt vele, melyről tudtam, hogy nagyon alkalmas fegyver és jól tud bánni vele. A csend dacára, amelyet nem zavart meg semmi (kivéve a patkányok danse macabreje), az alkony leszállta óta egy hang bennem folyton azt sejtette, hogy mindenfelé gonosz támadók rejtőznek; gyilkos keleti emberek, olyan görbe tőrökkel felszerelve, melyek néha most is felvillannak álmaimban.

Smith most már a Joy Shop előtt volt, úgyhogy jól láthatta őt a hidon kuporgó ominózus vén boszorkány. Smith hirtelen megállott és ránézett a vénasszonyra. Ugyanekkor az öregasszony elkezdett nyögni és jobbrabalra ingatta testét, mintha nagy fájdalmai lennének; azután éneklős hangon siránkozni kezdett:

— Kedves jó uram, hálát adok az Istennek, hogy erre tévedt, segítsen egy szegény öregasszonyon!

— Mi a baja? — kérdezte Smith szeliden, közeledve hozzá.

Összeszorítottam az ökleimet. Szerettem volna hangosan felkiáltani; valóban nagyon nehezemre esett visszatartanom magamat ettől... hogy figyelmeztethessem barátomat. De ő határozottan rámparancsolt. — Nagy erőlködéssel sikerült csendben maradnom. S ott kuporogtam az ablaknál, megfeszült izmokkal és tettrekészen.

— Ráléptem egy érdes kőre, Sir! — nyöszörgött az öregasszony. — És most itt ültem és vártam egy rendőrt vagy valakit, aki segíthetne nekem. Már több, mint egy órája, hogy itt várakozom.

Smith ott állott, lenézett rá, kezeit hátra téve s egyik keztyüs kezében lóbálva a sétapálcáját.

— Hol lakik? — kérdezte.

— Alig száz lépésnyire innen, drága jó uram, — felelte a vénasszony — de nem tudom megmozdítani a jobblábamat. Alig azon a kapun tul.

— Micsoda! — pattogott Smith — a rakodóparton!

— Átengedtek nekem egy szobát a régi épületben, amíg szabad lesz, — magyarázta az öreg. — Legyen segítségére egy szegény öregasszonynak és az Isten is megáldja önt.

— Hát akkor jöjjön!

Smith átkarolta az öregasszonyt és lábrasegítette őt.

A vénasszony nyögött, mintha nagy fájdalmai lennének, de megragadta vörös batyuját és nehézkesen rátámaszkodva barátom karjára, átsántikált a hidon a rakodópart irányában.

Most végre lehetővé vált számomra is egy kis mozgás és mikor láttam, hogy barátom kinyitotta a kapukat és segített az öregasszonynak belépni oda, gyorsan áthaladtam a recsegő padlón, megtaláltam az ajtót és gummisarkú cipőmben zajtalanul lementem a lépcsőn abba a szobába, ami valaha a Joy Shop előszobája volt, az öreg kinainak: John Ki-nak gonosz szentélye.

(Folytatjuk.)

Vásároljon hirdetőinknél.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Lente Ferenc péksegéd, leány: Éva. Kujik János gazdálkodó, leány: Róza. Kovács Sándor kocsis, leány: Mária. Kerepesi István napszámos, fiú: József. Kohn Vilmos magánhivatalnok, leány: Márta. Borsos Károly cipész, leány: Róza. 1 halvaszületés és 6 törvénytelen ujszülött.

Eljegyzések: B. Nagy István—Radácsi Mária. Tóth Mihály—Petruska Julia. Kovács Árpád—Magyar Julia. Dr. Lirák István—Görögh Margit.

Házasságok: Vig Imre—Biró Erzsébet. Kozma Bálint—Féderi Irén. Nagy Gábor—Földesi Ilona. Máté Gergely—Szabó Eszter. Demeter István—Paulai Irma. Patai István—Vadász Margit. Molnár Károly—Nagy Margit. Biró József—Piskolti Katalin. Terdák László—Hamza Erzsébet. Kecskés István—Sipos Gizella. Sipos István—Kecskeméti Eszter. Farkas Károly—Iván Erzsébet. Hermann György—Fábián Eszter. Péntek József—Szilágyi Erzsébet. Szabó Lajos—Nagy Julia.

Halálozások: Váradi Albert ref. 44 éves, Szávay Gy. u. 2. Tóth Lajos ref. 2 hónapos, Pac 20. Dr. Diószeghy Mihály ref. 35 éves, Mester u. 37. Pataki Mária ref. 19 éves, Derecske. Madar András ref. 23 éves, Hajdúsámson, Balogh István ref. 27 éves. Létai u. 49. Ambrus Gyula ref. 29 éves, Körösladány. Fejér Lajos r. kath. 82 éves, Nap u. 10. Özv. Kovács Imréné Nagy Julia ref. 79 éves, Bellegelő 147. Szerb Pálné Muszka Anna r. kath. 36 éves, Petőfi tér 5. Marján Ilona g. kath. 5 éves, Szakoly. Darányi Imre ref. 3 hetes, Pesti u. 4. Osztroviczky Tibor r. kath. 14 éves, Timár u. 2. Koncz Péterné Nagy Zsuzsánna.

Mit kell tudni a lányoknak férjhezmenés előtt?

Bünvádi eljárás egy elmés üzleti ötlet miatt

Szabadka, november 18. Mulatságos csalási bünpörben ítélkezett ma a szabadkai bíróság. A vádlott B. *Leopold* kereskedő volt, aki a lapokban a következő apróhírdetést tette közzé:

Mit kell tudni a lányoknak férjhezmenés előtt?

A nálam megrendelhető könyvekből ifjú, tapasztalatlan hölgyeink nemcsak azt tudják meg, amit férjhezmenés előtt általában ismerni szoktak, hanem azt is, amit okvetlenül tudniok kell. A könyveket érthető okokból nem árusítom nyilvánosan, hanem az összeg (45 din.) előzetes beküldése ellenében, diszkrét csomagolásban házhoz szállítom. Kívánatra „poste restante".

Annak ellenére, hogy a fiatal leányok — a rossz nyelvek szerint — ma már sokat tudnak és nincsen szükségük tankönyvre, a hírdetésnek mégis nagy sikere volt. Garmadával érkeztek a megrendelések. A jó üzletnek azonban csakhamar vége szakadt és a dologból bünpör lett. Nem kevesebb, mint *nyolvan leány csalás miatt feljelentette a hírdető kereskedőt.* Kiderült ugyanis, hogy *a diszkrét csomagokban szállított művek ártatlan szakácskönyvek.* „Rézi néni szakácskönyve", „A jó francia konyha", „Szegedi szakácskönyv", „Cilike főzni tanul" és más hasonló jók. A vád szerint B. Leopold tudatosan csapta be a fiatal hölgyeket, mert azok a hírdetés alapján *joggal mást várhattak.*

— Nem vagyok bűnös — védekezett a vádlott kereskedő —, mert én azt szállítottam, amit hirdettem. Én azt hírdettem, hogy a könyvből a hölgyek megtudhatják azt, amit férjhezmenés előtt tudniok kell. *Nézetem szerint ez elsősorban csakis a főzés tudománya lehet.*

Mit szólhatott erre a bíróság? *A vádlottat felmentette* azzal az indokolással, hogy anyagilag senki sem károsodott, mert a szakácskönyvek megérték a befizetett összeget és *erkölcsileg sem károsodtak a hölgyek, sőt ellenkezőleg.*

ÁLLÁST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK! 50 FILLÉRÉRT KÉT LAPBAN JELENIK MEG APRÓHIRDETÉSE, HA NÁLUNK ADJA FEL.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Képviselőséggel készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig fogad a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. ● Telefon: 32-12.

Házasság

Jó megjelenésü
intelligens, 24 éves, kis barna leány, férjhezmenne, csak azon férfiak irjanak, akik csak egy kedves kis feleséget akarnak. „Otthonra vágyom jeligére. 2798

59 éves
nyugalmazott állami altiszt feleségül venne korához illő gyermektelen özvegyet vagy idősebb hajadont „Üzletember" jeligére kiadóba. 106

Kifogástalan
jellemü üzletember rokonomat megnősiteném, némi vagyon vagy készpénz kivánatos. Leveleket kiadóba „40 éves" jeligére kiadóba kérek. A

Középkorú
intelligens nő keresi házasság céljából középkorú úr ismeretségét. Teljes címet kérek. — Jelige: „Egyedül". 84

Betöltendő állás

Gyermekszerető
jól főző mindenest jó bizonyitvánnyal felveszek. Késes u. 8. 2784

Ügyes
kiszolgálóleányt azonnalra felveszek. Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásártér 13. 2788

Azonnali
belépésre felveszek egy ügyes rőfös -és divatáru segédet Karcagra. Cim a kiadóban. 2771

Himzőnők
könnyű állandó munkát kaphatnak. Piac u. 59., II. em., II. lépcső. 2810

Gyermektelen
házaspár, hol az asszony szépen mos, vasal. Reáliskola u. 2. alatt felvétetik. Jelentkezni hétfőn 3—5-ig. 2780

Kisleányom
mellé keresek legalább négy középiskolát végzett szerény igényü urileányt, ki a háztartásban segit. Irinyiné, Ujfehértó. 279

Megbízható
nő kerestetik kis háztartás vezetésére. Kézimunka, varrás megkivántatik. Cim kiadóban. 19

Intelligens
egyének, — nyugdijasok is — szorgalmas munkával és jó összeköttetésekkel fix és jutalék mellett állandó keresetre tehetnek szert. — Ajánlkozások „Élethivatás" jeligére. 2799

Könyvkötészetbe
tanulófiú és leány felvétetik. — Varjas Pál, Péterfia 17. 116

Könyvelőnőt
gyorsirással, gépirással pénztárhoz. Reggel héttől. Javadalmazás 50. Ajánlatok: Korona, Piac 10.

Takarítónő,
gyermektelen házaspár takarításért lakást kaphat. Jelentkezni délután 2—4-ig. Veres u. 13. 120

Kézimunka
iparművésznőt alkalmaz Szilágyi kézimunka és műhimző, Ferenc József út 41. 2807

Cipészsegédek
felvétetnek. Arany János u. 1. Dregán. 2806

Üzletek

Hatvan u. 1—3. sz.
alatt üzlethelyiségek azonnalra vagy december 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 2720

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Üzlethelyiség
bútorleraktározás céljára is alkalmas, azonnalra kiadó havi 20 pengőért. Hungária csemegeüzlet. 2813

Üzlethelyiség
azonnalra is kiadó. Piac 20. sz. Városháza épület. Sugár Áruház. 2786

Korcsma
lakással berendezéssel azonnal kiadó. Domhidy u. 13. Homokkert. 2794

Főutvonalon
30 éves nagyobb füszerüzlet italméréssel ,egész házzal bérbeadó, esetleg eladó elköltözés miatt. Cim a kiadóban. 2654

Piac
ucca 51. szám alatt üzlethelyiség, volt Alföldi Ruhaipar, kiadó. Értekezni dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Péterfia u. 16. szám alatt. 232

Kiadó
december 1-re egy üzlethelyiség. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 125

Üzlethelyiség
irodának is alkalmas, kiadó. — Értekezhetni Piac u. 7. könyvüzletben. 2155

Volt
Frank Rudolf hentesüzlet füstölővel, teljes berendezéssel, lakással vagy anélkül kiadó. Külsővásártér 7. Közvetítő díjaztatik. Hézmester. 2808

Kiadó lakás

Háromszobás,
esetleg kettőszobás, fürdőszobás urilakás olcsón kiadó. Simonffy ucca 40. azonnalra. 2803

Egy
uccai szoba különbejárattal, előszobával kiadó. Zöldfa ucca 9. 122

Modern
kettőszobás lakás jobb családnak azonnalra kiadó. Hatvan u. 59. 458

Egy
uccai szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó december elsejére. Huszár Gál u. 39. sz.

Butorozott
2 szoba, fürdőszoba külön lakás kiadó. Teleki 7. 2800

Két
szoba, konyha, speiz, fáskamara kiadó. Péterfia u. 55. A

Szoba,
konyha, speiz kiadó, Gólya u. 10. sz. 2814

Kiadó
1 szoba, konyha, veranda, jószágtartással. Ligettér 19. Értekezni Üvé portásnál. A

Rakovszky 41.
2 szoba, előszoba, konyhás családi ház külön baromfi és sertésól elköltözés miatt eladó. A

Két és négyszobás
összkomfortos lakások február 1-re kiadók. Kossuth ucca 22. 2795

Kiadó
egy kis udvari szoba, konyha magánosnak vagy gyermektelen házaspárnak közel a piachoz. Veres u. 13. sz. A

Udvari
szoba, konyhás lakás azonnalra kiadó. Pacsirta 49. A

Csinosan
bútorozott szoba egy, esetleg két személyre. Kossuth u. 48., keresztépület. 124

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 111

Bútorozott
szoba kiadó. Kálvintér 2., I. emelet. 108

Hatvan u. 42.
szám alatt négyszobás lakás azonnalra vagy december 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Knlviátér 17. 2721

Bútorozott
szoba azonnal kiadó. Piac u. 77., II. 8., keresztépület. 453

Hatvan u. 1—3. sz.
bérházban 2 és 3 szobás lakások azonnalra vagy december 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 2719

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó, Hatvan ucca 16. 2785

Áthelyezés
miatt gyönyörű 4 szoba, előszobás, teljesen modern komfortos lakás a központban havi 100 P bérért átadó. Kossuth u. 3. Feit, II. em. 2732

Igen
jó világos egyszobás, konyhás udvari lakás kiadó. Miklós 51. 3994

Egy
uccai parkettes elegáns bútorozott szoba olcsón kiadó. Hatvan u. 21. 2811

Modern
3 szobás villalakás kiadó Vilmos császár körúttól benyiló Bessenyei u. 10. alatt. A-1

Kiadó
1 szoba, konyha magános udvarban. Értekezni lehet Kardos Endrénél, Kossuth u. 9. A-1

Kiadó
egy szoba, konyha december 1-re. Csonka ucca 18. A-1

Különbejáratú
szép uccai bútorozott szoba kiadó. Ugyanott egy 120 kilós sertés azonnal eladó. Monti ezredes u. 17. szám. 119

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Többszáz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és Püspöki palota muzeum felőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat dijazok!
DIENES JÓZSEF
ingatlanforgalmi irodája.

Parkettes
uccai nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, pincekonyha használattal 1-ére kiadó. Miklós u. 35.

Egy
szoba, konyha, speiz azonnal kiadó Varga u. 42. sz. 456

Kiadó
villamos megállóhoz közel 3 szobás terraszos, alápincézett kerti villalakás azonnal. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 112

Kiadó
városi kislakás.
A tüzérlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni Stieber József telepfelügyelőnél.

Kétszobás
udvari lakás minden órán kiadó. Garai u. 8. 117

Piac 10.
három-, négyszobás balkonos azonnalra. Háromszobás minden komforttal májusra.

Két
szoba, konyha, kamara kiadó. Könyök u. 3. sz. A-1

Kiadó
modern új földszintes fekvésű parkirozott udvarban fekvő 2 szobás lakás minden kényelemmel ellátva intelligen házaspár részére. Érdeklődni: Kossuth u. 26., házfelügyelőnél. 126

Ingatlan

2500 pengőért
eladó Tégláskertben 1030 négyszögöl földdel 1 szoba, konyhás téglaépülettel, 120 gyümölcsfával, 500 pöszméte, ribizli, szőlővel beültetve, egész telek körülkerítve. Érdeklődni: Lukács Mártonnál, Salétrom uccán. 2738

Nap ucca 23.
és Szent Anna 64. számú házak eladók. 80

Föld
Bánkon 90 hold, ugyanott 18 holdas tanyásbirtok olcsón eladó. Búsi 11. A-1

Eladó
az Andrássy út 22. számú villa 3 szobás modern lakással feltűnő olcsó áron. Bővebbet a helyszínen, vagy Csapó u. 1., műteremben. 229

Eladó
gyönyörű kis villa az egyetemhez közel. Ugyanott szerény kis ház kerttel, valamint 2 szép villatelek. Bővebbet a tulajdonosnál, Andrássy út 101., vagy Békési Béla u. 4. 228

Eladó
Burgundia u. 19. számú magánház főúri lakással. Bővebbet: Csapó u. 1., műterem. 227

Bérbeadó
Károly Ferenc József út 30. számú beltelek 3 szobás lakással, 4000 négyszögöl telek és gyümölcsössel 1934 január elsejére. Értekezni dr. Páyer ügyvédnél, Piac u. 16. Ugyanott diófa rönkök eladók. 114

Eladó
Pacsirta ucca 32. számu ház nagy telekkel és Faiskola c-7. számu ház kevés pénzzel megvehető. 2801

Sárándi
állomástól 7 perc, kiadó egy villa, 3 szoba, fürdőszobás lakással, 1 hold szőlő és méhészet, gyümölcsös. — Értekezni Szoboszlai ut 10. A

Eladó
a lóvásártérrel szemben a Hajdudöszörményi ut 71. sz. ház két szoba ,konyha, nagy istálló 600 négyszögöl udvar. Értekezni Simonffy ucca 1. szám II. em. árvaszéki közgyámnál. 4020

Eladó
Köntöskert, Bezerédi ucca 15. számu házastelek a rajtalevő épületekkel együtt, ugyanott 900 négyszögöl telek, három részre elosztva, esetleg együtt is, mely konyhakertészetnek kitünő föld.

Feles földet
kaphat Nagyerdőnél, előbb letrágyázza! Tej eladó. Csapó 19. 2787

Állást keresők

Jól főző
és takarítónő bármilyen munkát elvállal. Cím a kiadóban. 459

Perfekt
német, zongoratudással izraelita idősebb nevelőnő elhelyezkedne. „Tanítónőnek" jeligére a kiadóba. 446

Gyermektelen
házaspár december elsejére jobb háznál házmesterséget elvállal. Cím a kiadóban. A-1

Perfekt
szakácsnő, kitünő bizonyitványokkal elhelyezkedne uri háznál helyben vagy vidéken. Cim a kiadóban. 455

Angol és francia
perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek. Cím: özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 204

Eladás

Eladó
egy könnyü féderes tejeskocsi és egy tejhordó féderes talyiga. Hatvan u. 22. szám. 2802

Hencser
és tornyos sparhelt eladó. Cim Külsővásártér 9. 457

Modern
új konyhaberendezés eladó. — Boldogfalva ucca 12., 3. ajtó. 121

Olcsó
könyv és levélpapir vásár. Kirakatainkat tekintse meg. — Aczél antiquarium, Széchenyi u. 2. 2809

Na kiabáljon!
de kiabálok, mert olcsó fám van eladó. Bethlen 5. A

Egy
100 kilós alig használt mérleg sulyokkal együtt olcsón eladó. Boldogfalva u. 7. 2778

Király kávéi mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeldtér 11. sz. 3997

Hálószoba
butorok, ágybetétek, matracok divány, fotelekkel eladók Miklós ucca 33. délután. 2797

KONYHASZEKRÉNY
jó állapotban levő eladó. Szutor Mihály asztalosnál, Piac ucca 60. 451

Gyümölcsfát
szőlővesszőt legolcsóbban vásárolhat Piac ucca 66. Ungvári József kertészetének rendelést felvesz. 2771

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Szép
Biedermayer garnitura gyönyörü antik Tabernakulum eladó. Miklós u. 4. I. em. 2647

Málna,
óriásszemű 10 fillér, magastörzsű nemes pöszméte 35 fillér. József kir. herceg u. 12. sz. 4002

Ebédlőkredenc
nagyon olcsón eladó. Diófa u. 13. 308

Fütését
3 pengős körcsővel olcsóbbá teheti. Beszerezhető: Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 79

Málna,
óriás szemű 10 fillér, magastörzsű nemes pöszméte 35 fillér. József kir. herceg u. 12. 231

Úriszoba,
páratlan műértékű, valódi keleti perzsákkal, festményekkel, szobrokkal, stb. elutazás miatt eladó. Megtekinthető: Svetits-bérház, Unió fotóműteremben. 230

Motorkerékpár
oldalkocsival, a legjobb karban. Riesz kocsigyár, Hatvan ucca. 233

Fényképkeretek
kiárusítás miatt napi árnál 25 százalékkal olcsóbbak Berzéki fotószaküzletében, Ferenc József út 38. 237

Tokajhegyaljai
ébor termelőnél eladó. Cím kiadóban. 110

Antik
komótok, szekrater, siffon, tükrös vitrin, hangulatlámpa eladók. Maróthy 3. A-1

Eladó
új modern diófa háló és konyhabútorok Széll asztalosnál, Szoboszlói ut 4. 118

Kitűnő
vámospércsi fajborok nagyobb mennyiségben eladó. Péterfia 55. 115

Hegedű
szép, kitünő hangú olcsón eladó. Értekezni 1 órakor és 7 órától Csemete 4. 91

Eladó
boroshordó borért, szecskavágó, répavágó, villanyvasaló. Tégláskert Basahalom ucca 11. A

Bor
sajáttermésü fajboraim, rajnai rizling, nagyburgondia, nemes kadarka literenként 50 fillér, Rákóczi ucca 20. 2793

Homocord
gramofonlemezek gyári, újak, féláron eladók Berzéki fotószaküzletében, Ferenc József út 38. 236

Kiállitásra
készült csodaszépnek mondó rézmajolika asztalspór elfogadható árban eladó. Bercsényi u. 83. 2792

10 deka
teavaj 24 fillér, 10 deka ementháli 24 fillér. Sajt Vajházban Kovács vasüzlet mellett Piac u. 17. 101

Gyermekrézágy,
garantált, tiszta, háromégős rézcsillár jutányosan eladó. Piac ucca 28-c. III. 21. 2796

50 drb.
választott malac eladó. Konyári sóstófürdő Fábry-tanya . A

Mahagoni
háló, fekete ebédlőasztal 6 székkel, garantált tiszta, olcsón eladó. Hatvan 61., házmester. 2816

Eladó
100 kötet Jókai müvei nemzeti kiadás, egy Columbia gramofon 5 0drb. lemezzel. Kucik telep, Köleséri Sámuel ucca 28. A

Komplett
fehér háló 85 pengő. Gardrobszekrény, előszobafal, konyhakredenc, hencser, divány, asztal, székek olcsón eladó. Hatvan u. 21. 460

Vétel

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75.

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb áron vesz Balázs bankiroda, Piac 89. 2817

Ellátás

Elismerten
jó házikoszt kapható, 4 fogásos 60 fillérért személyenként, kihordásra isó Csapó ucca 19., keresztépület. A-10

Oktatás

Szabást-varrást
tanulhatnak úrinők dr. Balázsné nőidivatszalonjában, Hunyadi 24. 2815

Reálgimnáziumi
tanár lakásért tanitást, korrepetálást vállal. „Tökéletes francia" jeligére a kiadóba. 447

Naményi
gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanitás megkezdődött. Felnőttek gyors kiképzése. Helyesirástanitás, szépirástanitás. Olcsó tandij. Államérvényes bizonyitvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Bölcsészleány
bármilyen tantárgyból korepetálást vállal. Megkeresést kiadóba kérek. A

Pénz

Tehermentes
belvárosi házakra leggyorsabban kölcsönöket folyósitunk. Rákóczi u. 19. Hosszúlejáratút szintén. 2770

Fényképezés

Mielőtt
lefényképeztetné magát, tekintse meg Berzéki új képeit, Ferenc József út 38. 234

Különféle

12 havi
részletfizetésre rendelhet férfi és női szöveteket, vásznat, damasztot, selymet, bársonyt, szőnyeget, hencsertakarót stb. József kir. herceg ucca 25. kereszt épület. Meghívásra házhoz megyek. 2789

Zongoráját
az Opera és Városi Színház művészeinek hangolójával hangoltassa. Ára 5 pengő. Hermel, Piac u. 42. A-1

Filléres
árakor varrathatja toilettjeit Chic divatszalonban. Szent Anna 22. Szabás, tanitás. 2805

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Perzsaszőnyeg
eredeti és szakszerű javitását csak Tütündjiánnál, Szent Anna u. 54. 2804

Fehérneműt varrást,
javitást, paplanvarrást háznál egy pengő 50 fillérért naponta vállalok. Cimet a kiadóba kérek. 450

Kutya
találtatott fekete sárgás színű, igazolt tulajdonosa átveheti — Miklós uccai 2. számu kőbódéban. 2775

Jobb
iparos bérlő társat keresek Külön raktárnak vagy mühelynek is kiadó, istálló és lakás kiadó. Csapó ucca 41. A-1

Kályhacsere!
Elcserélném alig használt szénkályhámat jó vaskályháért. — Nógrádi Mátyás ucca 7. szám. (Városi faraktár mellett.) A-1

Pianinot
bérelnék. Kocsis, Rakovszky u. 40., II. emelet 6. A-1

Tengerigóré
3—400 mm. tengeri elhelyezésére haszonrészre kiadó. Gróf Vécsei u. 39. sz. A-1

Jómenetelű
fa- és szénüzlethez 500—600 pengővel közreműködő társat keresek. Erzsébet u. 46. A-1

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánásy.

Üvegezési
munkát jól és jutányosan készit Gál Ferenc, Árpádtér. A

Fehérneműt
varrását, javitását, himzését, gyermekruhát olcsón vállalom. Rosenbergné, Csillag 87. 2812

Olcsó fodrászat!
Hajvágás 30 fillér, borotválás 20, ondolálás 50, manikür 30 fillér. Figyelmes és pontos kiszolgálás Drén Zsigmond uri és hölgyfodrász József kir. herceg ucca 2. szám. Vigmozi bejárattal szemben. 9

Főucca
legjobb helyén levő üzletem részére iparművészeti vagy ehez hasonló tárgyak bizományi eladását vállalom. Ajánlat „Szép üzlet" jeligére a kiadóba. 235

Nőidivatszalonomban
divatlapból háziruha 2 P, uccai ruha 3 P, kosztüm- és kabátfazon 6 P. Kripkó Gyuláné, Csapó 73. A-1

A kiadásért felelős: **Thury Levente.**
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott **Nagy Károly és Társai** körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.